

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: **VÉSEI JÓZSEF.**
Felelős szerkesztő: **BRAUN SÁNDOR.**
Kiadja: **A SZERKESZTŐSÉG.**

Égész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3,50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1,20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Egy plakát mögül.

Budapest, január 25.

(v.) Mert utóvégre, kérem, a polgár is ember, nem csupán az ur. Pedig a polgárnak csak zsellér, avagy mesterember volt az őse, holott az uré sisakban, páncélban hadakozó katona volt. A katona megtartotta a hazát. A polgár eltartotta. Ki meri mondani, hogy a kettőnek nem egyforma értékű az érdeme? Az egyik vétért ontotta a hazáért, verejtékét a másik. Bezzeg fogyatékos lett volna e magyar földnek nemzettenyésztő ereje, ha e kettős öntözésnek bármelyike is elmarad. Vitézlő ősei nélkül az uraknak idegen járom gyalázata és kárhozata sújtotta volna e hazát. Dicsőség hát a vitézlő ősöknek! De a polgároknak dologtevő ősei nélkül éhen pusztult volna a magyar mivoltáért diadalmasan küzdő haza. Dicsőség hát a dologtevő ősöknek is!

Tegnapig még szabad volt ezt az elemi igazságot emelt fővel hirdetni. Tegnap óta aki ilyet hisz és vall, az sompolyogjon felre, mert különben irgalmatlanul lehurrogják. Honnan ez az örületes változás? Módosultak-e huszonnégy óra óta a józan ész törvényei? Fehérré vált-e a fekete és görbévé az egyenes? Elmekörtanná módosult a logika? A kétszerkettő nem négy többé, hanem hol három, hol öt, a szerint, amint a politikai indulatok szélsőes hullámváltozása kívánatosá teszi? Nem; sem a természet örök rendjében nem történt semmiféle meghibbanás, sem az ok és okozat örökkévaló láncza nem bogyozódott össze. Mindössze néhány plakát jelent meg a fővárosi utcák hirdető-oszlopain.

Apró dolog biz ez, noha nem olyan jelentéktelen, aminőnek első szinre talán látszik. Ha a politikai eszmék és indulatok hullámváltozása nem fér el többé a hírlapirodalom

megszokott és szabályozott medrében, hanem tulcsapva a parton, egy-egy taktékozójával a hirdető-oszlopokat kezdi paskolni: ez mindig jelent valamit. Még pedig valami válságost és baljóslatut. Mert más a *sajtó* nyilvánossága és más az *utcaé*. A sajtóban ahhoz értő emberek hirdetik az eszméket és fakasztják az érzelmeiket. Emberek, akik urai az írott szónak, értenek az árnyaláshoz és a fékezéshöz, akiknek indulatát zabolazza a szellemi érettség és a közvéleménnyel szemben való erkölcsi felelősségnek tudata. Ellenben az utca nem latogat, nem mérsékel, nem válogat, nem érez felelősséget; a szónak sem parancsol, hanem tüskön-bokron át ragadhatja magát a tömegindulat sarkantyujától érintett szenvedély által. Minden vezércikk, mely hirdető-oszlopon lát napvilágot, aggasztó forradalmi tünet tehát. Hadüzenet, melyet a tömegekben lappangó izgalom intéz a vélemények békés mérkőzésének hagyományá-ellen. A sajtó fölvilágosítja és kapacitálja a közönséget. De a plakát az utcát lázítja. Amely gondolat vagy indulat nem bizza rá magát a hírlapirodalomra, hanem a hirdető-oszlopokra menekül, arról nyilvánvaló, hogy nem a publikumot akarja megnyerni, hanem a tömegnek szenvedélyeit akarja talpraállítani.

Most is rosszban sántikáltak azok, akik megkezdték a plakátháborút. Könnyű megsejteni, mi volt a szándékuk. De nehéz belátni, kezdésüknek mi lesz a következménye. A polgári önérték gondolatát a nemzeti dicsőség ellen való merénylet gyanánt denuncialta a feudális ifjak plakátja. A cél tehát nyilvánvalóan az volt, hogy uszítassék rá az utca a polgári önértékre. Tömegeket akartak toborzani, amelyek tüntessenek, izgassanak, rakoncátlanokodjanak — vajjon mi ellen? Egy alapvető igazság ellen, amely sarkköve minden modern

társadalom-bölcséleti rendszernek s amelyet alapjául fogadott el száz esztendő óta az emberiség szociális fejlődése. És mit mond ez az igazság? Azt, hogy a polgár verejtéke van olyan becses, mint a katona vére. Azt, hogy a nemzetek hálája és kegyelele nem csupán a harcmozók hőseit illeti meg, hanem a szellemi munka dalait és a fáradságos fizikai dologtevés leventéit is. A nemzeti szabadság vértanuinak emlékére emelt oltárokról egyetlen bábérlevelet sem visz el ez az igazság; csak letezz egy-egy szerény cserlombot azoknak a sírjára is, akik gondolkodtak, daloltak, alkotak és dolgoztak azért a hazáért, amelyért amazok — hivatásuk szerint — véruket ontották. Ezt az igazságot nem ma egy hete fedezték föl Debreczenben; s védő bástyáját ez az igazság nem a főváros egyik kerületének demokrata klubjában találja. Hogy egyebet ne említsünk, ugyan ez az igazság hevitette Széchenyi Istvánt, mikor a nemességnek a közteherviselésben való részesedése mellett kardoskodott. S ugyanez az igazság inspirálta a magyar nemzet újjáalkotóinak öröktündöklésű plejadját, Deák Ferencet, Eötvös Józsefet, Kossuth Lajost, midőn a nemzetnek történelmileg alakult szűk fogalmát kiterjesztették a nép egyetemére s midőn a honpolgári önértéket, mely addig egyetlen osztálynak volt kiváltsága, közkincsévé tették e haza minden fiának. Sőt maga az 1848-iki dicsőséges szabadságharc ebből az igazságból merítette egész lelkesedését, minden szellemi és erkölcsi hatalmát. A hőseket, akik megtartották a hazát, nem kisebbitette sem Széchenyi, sem Eötvös, sem Deák, sem Kossuth. Ők csak igazságot szolgáltatottak azoknak, akikről a történetírás megfélemedezett: a nemzet munkásainak, akik a hazát eltartották.

Ime, végelemzésben e magasztos és su-

T Á R C A.

Verses könyvből.

I.

Egy bokréta mellé.

Van itt virág, tömérdek szép virág.
Szinük felséges, illatjuk csoda.
De a te lelked többet ér nekem,
Mint a virágok összes illata!

Á míg mosolygó marguerite-szemed
Szerény sorsomra nyájasan ragyog:
Nem kérek semmit. Mert mindenkinél
Elégedetebb, gazdagabb vagyok!

II.

Kincs.

Van egy kincsem: a te szived!
Ezzel áldott meg az ég.
Ennél hűbb szív, ennél hűbb szív,
Ennél drágább, szeretőbb szív.
Tán nem is volt soha még!

Ő ha ezt a drága kincset
Elveszítém valaha:
Én volnék e dus világnak
Legszegényebb, legsilányabb,
Legszánandóbb koldusa!

Abányi Emil.

A harmadik.

— A Budapesti Napló eredeti tárcája. —

Írta: *Thury Zoltán.*

Kamó István ezelőtt ötesztendővel került ki Erdélyből. Mérnök volt egy gépgyárban, ami azonban azóta megbukott. A gyár bukásának azonban semmi része sincs abban, hogy elkerült az én hegyes-völgyes hazából. Az későbbi történet. Azért hagyta ott az állását egy semmivel se jobb másikért, mert nagyon megcsalatozott egy szép, szőke lányban. Szerelmes volt bele s a lány se húzódott tőle. Annnyira nem, hogy néha már a jövődőről is beszélgettek. Kamó még ma is a tárcájában hord egy darab papirost, a mire egy lakást rajzoltak meg és pedig ketten. A leány belejavított a tervbe s a papiros egy sarkába azt írta: — a miénk. Ahogy aztán dugdosta ezt a szót, abban volt valami kedves, pajkos, gyermekes báj, a férfi mindig szomorúan emlékezett vissza erre az estére. Valami nagy ürességet érzett magában, iszonyu hiányt. Ez a leány neki minden időkre elveszett. Tudniillik máshoz ment férjhez, egy Boor Dezső nevezetű igen közönséges, kuceforma emberhez, akinek azonban sok pénze volt. Hirtelen jött, megakadt a szeme a lányon, megmustrálta egy kicsit, aztán elvette. Az efféle ember a bugyilására út s ezzel többet mond, mint a szegény ember, ha egy esztendeig udvarolgat. Nagyon kevés az olyan lány, aki olyan igazán szerelmes, hogy lemond a négylovas hintóról a gyalogjárás kedvéért. A kis, finom arcoeskájú szőke nem tartozott ezek közé a kevesek közé — és Kamó amilyen gyorsan csak lehetett, otthagya a várost. Azóta pedig éppen csak egy-egy nagyon is magános estét adott oda a hiábavaló busulásnak. Megőrizte a leány emlékét, néha egy kicsit ki is kelt ellene, aztán meg keresett valaki hozzá hasonlót s mert nem talál, hát csak egymagában

bódorgott a világban. Azonközben pedig becsülettel elvégezte a dolgát s tömérdek lett. Ur egy nagy vállalkozás irodájában és vagyonos ember is a mellett, mert pár okos ujtást eszelt ki olyan arató-gépeken, amelyek ezideig mindenre hajlandók voltak, csak éppen az aratásra nem. Szóval: — megindult a mi emberünk a tekintélyesség felé, amikor egy reggel a kávé mellett azt olvasta az újságban, hogy Boor Dezső urat olyan alaposan hasbarugta a ló, hogy három napra rá a megye nagy részvéte mellett el is temették.

Ettől a perctől kezdve egész csomó együgyűségbe keveredett ez a máskülönbön józan, komoly ur. Rendeleket adott ki az irodában s rá félórára éppen ellenkezőleg intézkedett. Kereste azt, akit elküldött s nem látta meg, aki előtte állott. Ertelmetlenségeket korrigált bele a rajzokba s zavartan, naivan mosolygott, ha figyelmeztették a tévedéseire. Néha egy-egy kérdésre nagy hallgatás után olyasmit felelt, ami teljességgel nem tartozott a dologra s csak akkor kapott észhez, amikor a bálmuló arca esett a pillantása. — Hát miről is van szó? — kérdezte ilyenkor... — A szép, szőke fejecke libegett előtte és gyakran előszedte a tárcájából a papirost is és olvagatta, hogy: a miénk, a miénk. — Amikor aztán szabadságot kért, nagyon szivesen megadták neki. Már azon gondolkodtak a direkciónbeli urak, hogy valahogy szép szerével el kellene csapni.

Kamó ur pedig fölpakolt egy hónapra való holmit s megindult Erdély felé. Egyszerűen, szépen elképzelte magának azt, hogy hogyan fog elbánni most már azzal az édes, haszontalan tereméssel, aki neki nagy szomorúságot okozott. Megmondja neki, hogy elefejtje ezt a közbetolalkodott öt esztendőt és Boor ur nem létezik. Sohase is létezett. Boor ur ugy hal meg, hogy nem is élt. — Mosolygva, boldogan kapaszkodott föl a vasuti kocsii lépcsőin s az anya nem nézhet több melegséggel a gyermekére, mint ahogy ő kísérte a pillantásával annak a hordár-

gárgó hagyományok ellen próbálta a megtévedt ifjuság az utca indulatait mozgósítani. Egy terevárosi klubot vettek célba s ujabkori történelmünk legdicsebb alakjait találták. Persze, hogy a hirdető-oszlopokra kellett e szörnyű eltévelyedésnek menekülnie. A közvélemény rendes folyamanderében ez a dinamittal megrakott, feketelohogós sajka nem bonthatta volna ki vitorláit, mert a nemzeti lelkiismeret folyamanderősége tüstént zár alá vette volna. Az utca pedig nem mozdult. A nemzeti dicsőség iránt lelkes és hálás kegyellett adózó polgári önértet ellen nem vihető harcba a tömegek szenvedélye. Ez a tanulsága a lezajlott plakátháborúnak.

A feudális táborvezérkarnak pedig szolgáink egy jó tanácsos. Kár az uraknak a tüzzel játszadóniok. A főváros utcája nem mozdítható meg egykönnyen. Ám ha megmozdul, nem áll meg mindig ott, ahol a mozgósítók megállítani akarnák s nem megy mindig oda, ahová a mozgósítók vezetni szeretnék. Ne tessék hát a tömegek szunnyadó szenvedélyeit felpezsdíteni. Az országnak nyugalomra van szüksége s e nyugalmat alaposan feldulhatná az efféle kockázatos vállalat.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Budapest, január 25.

A t. Ház mai ülésének napirendjén egy csomó mentelmi ügy volt. Az egy Bartha Miklósét kivéve, akinek kiadását a parlament megtagadta, valamennyi ügyet a bizottság javaslata értelmében intézték el.

Komolyabb érdeklődést keltett az az interpelláció, mely az egyetemi ifjuság legújabb mozgolódását tette szóvá.

Uj képviselő, a fiatal Gorove László interpellálta meg a kultuszminisztert, hogy kedvére való látványosság-e, ha az egyetemi ifjuság hanyathomlok siet az utcára s belevetvén magát a politikai mozgalmakba, izgat, lázít, háborukat folytat? *Wlassics* Gyula kultuszminiszter nyomban felelt az interpellációra, melyről sietett előrebocsátani, hogy nem rendelte meg. Mi ezt természetesen is találjuk, mert a kultuszminiszter már ismételtlen nyilatkozott erről a kérdésről és sohasem mulasztotta el hangsúlyozni, hogy az ifjuságot a könyvei mellett kívánja látni,

nak minden mozdulatát, aki a pakkjait berakogatta a háliba. Arról azonban majd hogy el is feledkezett, hogy fizetni is kellene s nem bírva a nagy nyugalmas megelégedéssel, ami betöltötte, derűsen, mindenkire rámosolyogva sétált le és föl a kocsi folyosóján. Ha valakit hirtelen eltalált volna, eldiskurálta volna a dolgait. Még csak ez hiányzott a tökéletes boldogságához. Valami arravaló ember s aggodalmas tekintettel vizsgálta a kalauzt, hogy vajon nem lehetne-e közölni vele a dolgokat. Végre is elég értelmes embernek látszik. Csak hogy nagyon ridegen szóllott rá, amikor kétszer is hiába szólította meg a jegyért s ezzel aztán egyszerre vége lett a bizalomnak is. Kamó ur esendes szomorúsággal nézett utána s azt gondolta, hogy: persze hát egy ilyen bivaly nem arra való, hogy megértse a finomabb dolgokat. Például azt, hogy... óh istenen, édes, kicsi drágám — és a szép szál férfi gyönyörűséggel bámult rá valami nagyon szegény formájú kis falura, ami a töltés aljában meghúzódva, apró ablakocskáival úgy pislogott föl a rohanó kocsikra, mintha attól félne, hogy rábukkanak.

Közben, egy állomáson utasok szállottak be. Egy asszony meg egy férfi. Hallgzott, hogy lenn az ember beszél. — Kapaszkodj fiam, vigyázz drágám, el ne csuszszál! — azzal már fenn is volt az asszony, mögötte tászkával jött a férfi, kis zömök ember, akinek a hátatról pipkája alól nagy homlok világított ki. A szemei pedig kicsik voltak s úgy beleültek a barna aroba, mintha oduból leselkednének ki. Különbön kis kurtá lábszárain kamásli viselt s nevetésgesen táncolt az asszony körül a tászkával. A mellett meg folyton beszélt: vigyázz fiam, kapaszkodj meg fiam! — és kiabált a kalauz után. — Kamó ur nézegette

a tanterekben, és nem agitációkba bonyolódva, az utcán. Ma is ezt mondta a miniszter, de még sokkal nyomatékosabban. A legelősebben elítélte azt a nízust, hogy az egyetemi pártok az egyetemi választások után is együtt maradnak és kijelentette, hogy rokonszenpvét csak az az ifjuság bírja, mely a felekezeti vagy társadalmi széthúzás helyett a társadalmi békét ápolja.

Zajos taps és éljenzés hangzott az erélyes ítéletre. Csak *Rakovszky* István sürítette bele az ovációba:

— A miniszter ur nem beszél a kultur-besziáról!

De *Wlassics* nemes haraggal torkolta le:

— Én ilyesmirel tudomást se vettem, mert én dolgozom s nem érek rá, hogy plakátháboruk okmányait olvassam.

Ez a kis alluzió a Vázsonyi-ügyre éppen jókor esett. Mert mialatt az ülésteremben éppen vége felé járt a tanácskozás, a folyosón nagyobb mozgolódást keltett az a hír, hogy a rendőrség erőszakosan feltartóztatta azt a demokrata sokadalmat, mely Vázsonyi Vilmost a parlamentig akarta kísélni. Maga Vázsonyi izgatottan mesélte a folyosón, hogy a rendőrség nem respektálta képviselői immunitását s egy rendőrtisztviselő megragadta kabátját.

— Miért történt? — faggatták a függetlenségiek.

— Mikor megmondtam a nevemet, a rendőrtisztviselő azt mondta, hogy nekem nem állja el tovább az utamat. De a kabátomat még akkor is fogta.

Ezt az esetet izgatottan tárgyalták a folyosón s ha közben az elnök be nem rekeszti az ülést, talán szóba is hozzák még ma. A függetlenségi párt néhány tagja napirend után panaszt akart emelni, de lekészt. A folyosón azonban sokáig tárgyalták az esetet s nem minden izgatottság nélkül...

A képviselőház ülése január 25-én.

— Kezdeté délelőtt 10 órakor. —

Elnök: Tallán Béla.

A kormány részéről jelen vannak: Száll Kálmán minisztere-nok, Lukács László, Hegedűs Sándor, Darányi Ignác, Csak Er-in.

Előadó: Bemutatta Bara Ödön levelét, melyben bejelent, hogy az igazságügyi bizottságban viselt tagságáról lemond.

Bíró Lajos, a gazdasági bizottság előadója, bemutatja a gazdasági bizottság jelentését.

egy darabig, aztán komoran elfordult tőle. Az jutott az eszébe, hogy ez éppen olyasforma ember, mint Boor Dezső. Az is ilyen kis, köpöcs ur volt és még kamáslija is volt neki. Bosszantotta ez az ember. Behúzódott előle a kocsiba.

Elkomorodva bámult ki az ablakon, bele a fekete estébe s bár fortélyosan arra törekedett, hogy egyébről gondolkozzék, csak ez a kis tömzsi, kopasz ember foglalkoztatta az agyát. Meg a nő, aki vele volt. Nem maga az asszony, azt talán észre se vette volna, hanem a mód, ahogy viselkedett szemben ezzel a parlagi emberrel. Egyegy pillantásával mintha megetté volna. Fölszívta magába. Nem létezett számára más a kocsi folyosóján, csak ez a kis körötte topogó, nehékes, bőbeszédű, voltaképpen nagyon komikus emberke. Mit láthat benne? Mi az, ami ennyire lebilincseli a pillantását, hogy másra még csak egy villanást se pazarol el a szeméből? Mi lehet egy efféle Boor Dezső formájú emberben érdemes arra, hogy egy asszony, aki se nem sánta, se nem félkegyelmű, komolyan vegye? ... Végre már bosszankodott azon, hogy a sötétben semmi egyebet nem lát, mint ezt az embert, folyton és folyton csak ezt, — s a hosszú kocsisoron átment az ékező-kocsiba.

Kedve lett volna visszafordulni. Az utitárs már ott ült, szemben az asszonnyal és ahogy háta mögött a lépéseket hallotta, éppen csak lassan, kényelmesen megfordult, de el se bocsátotta az asszony kezét. Mind a két kéz az asztalon pihent, a durva, nagy, barnára sült ököl is és az asszony finom, formás keze is és újra meg újra összetáplálkozott. Ilyenkor a kis kezekecs belemerült a férfiába, az asszony pedig áthajlott az asztalon és hallgatta, amit az ember beszélt, hogy a hangból egy morzsa se veszeszen bele a vonat zakatolásába. Kamó ur pedig a teája gőze fölött

Molnár József előadó: A zárszámadást vizsgáló bizottság részéről kétréndbeli jelentést nyújt be.

A Ház aztán harmadik olvasásban elfogadja a vármegyék pénztárainak s számvétségseinek elállításáról szóló törvényjavaslatot.

(Mentelmi ügyek.)

Kabos Ferenc előadó ismerteti Bartha Miklós mentelmi ügyét, amely onnan származott, hogy Bartha Miklós a Magyarország című lapban sérelmes cikket írt Agai Adóll ellen. Agai becsületlenség és rágalmezás miatt pört indított Bartha ellen. kinek mentelmi joga az ügyben már egyszer felülgesztesett. A mentelmi bizottság javaslata szerint ismét felülgeszteseni kéri Bartha mentelmi jogát.

Szederkényi Nándor szerint Bartha helyesen oseekedett cikkében ostorozta azt az eljárást, mely még a családi szentélybe is betolrkodik. Inditványozza, hogy Bartha Miklós mentelmi joga ne felülgesztesék fel. (Helyeslés)

Rakovszky István csatlakozik Szederkényi inditványához. A magyar lovagiaság mindig meghajolt a női becsületesség előtt. Bartha is azt védte.

A Ház Szederkényi inditványát fogadja el. (Zajos éljenzés balfelől.)

A Ház vita nélkül felülgeszteszi párviadal vétéségével vádolt Ugron Gábor, Rakovszky István mentelmi jogait ellenben Szűll Géza, Pavlovics Ljubomir, Pichler Győző, Fáy István és Lukács Gyula mentelmi jogainak felülgesztesését megtagadja.

(Napirend.)

A legközelebbi ülés hétfőn délelőtt tíz órakor lesz és annak napirendjére a magyar királyi Kuria ítéletével érvénytelenek kimondott dési képviselőválasztás alkalmából a választókerület képviselőküldési jogának felülgesztesése iránt a bizottság jelentését, a dunántúli helyierdeki vasut részvénytársaság tulajdonát képező vasut vonalak építésére és üzemeltetésére kiadott engedélyokiratok egyesítéséről és a vasutvonalak szállítású adómentességének a zalavölgyi helyierdeki vasut szállítású adómentességével egyéges időtartamban való megállapításáról szóló törvényjavaslatot és a betervezett többi mentelmi ügyeket tüzi ki.

(Interpelláció.)

Gorove László a következő interpellációt terjeszt be:

Van-e tudomása a kultuszminiszter és belügyminiszter urnak arról, hogy az egyetemi ifjuság kebelében egy párt nemcsak politikai, felekezeti politikai üzemekre adja magát, hanem lázításig is megy és mután az ifjusági pártok jogosultságai csak az egyetem falain belül van és mielőlt kiép, már nem az egyetem beisó ügye, szándékozna-e a miniszter urak az ilyen üzemeket megrendszabályozni?

Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: T. Ház! Én éppen abban a p roben, mikor belettem, hallottam csak, hogy egy interpelláció van bejelentve. Mivel azonban megértettem az interpellációt, dacára, hogy a beszéd elején nem voltam itt röviden és érdemlegesen válaszolhatok reá. (Halljuk! Halljuk! Mozgás a néppártan.)

Azt hiszem, hogy csak váaszolhatok az interpellációra ha jelen és abban a helyzetben vagyok,

egész csomó uj és uj helyzetben látta együtt ezt a házaspárt. Összelelkezte, egymásba bujva, ahogy az asszony rálapul a férfi mellére, ha fél, aztán öszszetorva ölelőbe meg esőkbá, ahogy a félig nyitott ajkak közül sóhajtanak tör ki a végtelen gyönyörűség és mindig a férfit látta inkább, aki figyelt. A maga neme szerinti időmtalan állatot, az örangutánogó... Már azt is észrevette, hogy a karjai aránytalanul hosszúak és a homloka lapos. Rátékszik az agyára — és egyszerre rájött arra is, hogy miért foglalkozik annyit ezzel a népséggel. A kis szőke leány jutott eszébe, az asszony, akihez elindult. S lobbot vetett az arca és hogy ne vegye észre a képen senki azt, ami hirtelen átszaladt az agyán, kőhögve fordult el a többi embertől.

Az az asszony éppen így a felesége volt valakinek. Nem a szenvedély szentesítette vak-ságában, hanem jól meggondoltan, törvényesen, polgárilag bukkott el. Házasságban, de ma már nem az, aki volt. Nem érintetlen, nem lány. Hogy milyen módon lett mássá, az mindegy, de ha hozzáérne a kezével, eszébe jutna a másik, aki szintén megölelte. Neki már megalkotott, megtörvényesedett világa van a szerelem minden nyilvánulására nézve. Ha másképpen ölelné meg, vagy hevesebb vágy kevésbé tapadóbb lenne a csókja, a másik jutna az eszébe. Akárhogyan is ütne ki az összehasonlítás, mindegy. Elviselni nem lehet. Hogy az ember mindig harmadmagával legyen... Az asztal mellett, az alvásgában.

Elrémült. Sietve ment vissza a kocsijába és leszedte a háliból a pakkokat. Egy kis sötét állomáson leszállott és az egyik tászkájára ülve arra várt, hogy másik vonat jöjjön. Ami visszaviszi oda, ahonnan elindult.

UJ IDŐK.

Herzog Ferenc lapja valóságos album-füzettel indult meg az uj negyedben. Közleményeinek a gazdagsága, képeinek a szépsége révén a legnagyobbn külföldi képes lapokkal kiállja a versenyt. Januárban pompás, nagyméretű, keretbe való két szines képet ad teljesen ditalanul előfizetőinek. A magyar háznak magyar művészi disze lesz ez a gyönyörű reprodukció. Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 4 korona. Előfizethetni postautalványon a kiadóhivatalnál Budapesten, Andrásy-ut 10. — Mutatványszámot kérésre szivesen küldünk.

hogy az érdemleges választ megadhatom egy magam. mint most a Ház egy másik termében hivatalosan elfoglalt belügyminiszter ur nevében is. (Ugy van! Ugy van! Halljuk! Halljuk! jobbjelől. Mozgás a néppárt padjain.)

Azt kérde a t. képviselő ur van-e tudomása a kultuszminiszter és belügyminiszter urnak arról hogy az egyetemi ifjuság kebelében egy párt nemcsak politikai nemcsak telekezeti politikai üzemekre adja magát, hanem a látásig is megy és miután az ifjusági pártok jogosultsága csak az egyetem falain belül van és mihelyt kilép, már nem az egyetem belső ügye: szándékoznak-e a miniszter urak az ilyen üzemeket megrendszabályozni?

Erre az interpellációra t. Ház, annyit válaszolhatok, hogy az én nézetem és felfogásom szerint az ifjusági pártoknak jogosultsága még az egyetem falain belül is csak addig terjed, amíg például a segélyegyleti elnök és Egyetemi Kör, vagy egyéb egyetemi körök elnökének választása megtörténik és ily tárgyban csoportosulhatnak. (Élénk helyeslés jobbjelől.)

Egészen ószintén megvalom azonban, hogy leg-határozottabban elitélem és egyáltalán nem is régente volt szokásban az egyetemen az, hogy a pártok a választások megejtése után is fennállanak, csoportosulnak és szervezkednek. különösen ilyen elnevezések alatt, mint: szabadelvűpárt, radikális párt, nemzeti párt, stb. (Ugy van: jobbjelől.)

Bakovszky István: És re.orm-párt!
Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Az is helytelen (Mozgás baljelől.) Én elmondom a nézetemet, a t. Háznak joga van ezen nézetem felett bírálatot mondani. (Helyeslés jobbjelől.) Azt gondolom, hogy minden komolyan gondolkozó ember osztozik abban a felfogásban, hogy helytelen az, mikor az egyetemi ifjuság kebelében ilyen állandó politikai színezetű pártok csoportosulnak. (Ugy van! jobbjelől.) Mert hiszen az egyetemen nem az a célja, hogy politikai pártokká csoportosuljanak az ifjak, hanem az, hogy ott tanuljanak és dolgozzanak. (Ugy van! jobbjelől. Mozgás a néppárt padjain.) Kétségtelenül végzetlen nagy szükség van arra, hogy minél műveltebb legyen ez a nemzedék, hogy azt a nagy feladatot amely reá vár, betöltesse. (Élénk helyeslés.) Valamint nagy szükség van arra is, hogy ne telekezeti, vagy nemzeti szűzházak dűljön az egyetemen, hanem legyen meg ott az egyetértés és onnan induljon ki az az egységes társadalmi munka, amely nélkül a magyar nemzeti állam soha ki nem építhető. (Tetszés jobbjelől.) Azon kell tehát fáradozni, hogy hasznos, becsülettel munkát végezzon az ifjuság, hogy az ifjuság ne vonassék bele olyasmibe, ami az agrar szabadelvűpárt, a radikális párt, a nemzeti párt, a reform-párt elnevezése alá esik mert ez, nézetem szerint, mind olyan színezetű csoport amit helyesnek a nemzeti egység érdekében az egyetemen nem ismerhetek el. (Helyeslés a jobb- és a baloldalon. Előző csenget.)

Bakovszky István: *Wlassics Tibor az elnök!* (Zaj.)
Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Az ily állandó szervezeti pártoknak jogosultságát az egyetemen, akárki az elnök, el nem ismerhetem. (Helyeslés a jobb- és baloldalon.) Már most, áttérve az interpelláció másik részére, ha akár bünyűgyi, akár szorosan vett rendőri kihágás követtetik el az egyetemi ifjuság részéről, az ügy a bünyűgyi, vagy rendőri hatósághoz kerül és ez az iratok az egyetem fegyelmi hatóságához teszi át, amely aztán a fennálló szabályok szerint köteles eljárni. (Helyeslés a jobboldalon.)

En a magam hatáskörében és minden érintkezésben az ifussággal (Halljuk! Halljuk!) mindig arra kérem az ifjakat (Halljuk! Halljuk!), hogy dolgozzanak, tanuljanak, hogy egyesíteni kell az erőket ebben az igazán szétosztott és centrifugális erőkből álló országban. (Élénk helyeslés.) hogy lehetőleg a társadalmi egység megteremtésén kell munkálkodni. Ez az én feladatom, ez az én ideálom és amely ifjusági kör ily irányban működik, az rokonszenvenem bírja. (Helyeslés) amely pedig a telekezeti, vagy a nemzeti, vagy osztályok közötti szétválasztás dolgok, az iránt ellenszenvel vagyok. (Élénk helyeslés.)

Ezt nyilván és határozottan mondom a t. képviselőháznak, itéljék meg, helyes-e a felfogásom, vagy nem. Kérem választomat tudomásul venni. (Helyeslés a jobb- és szélőbaloldalon.)

Bakovszky István: *A kulturbeestia mit tess?*
Wlassics Gyula vallás- és közoktatásügyi miniszter: Nem is hallottam és nem érek rá minden nap minden lapot elolvasni.

A Ház a választ tudomásul veszi.
Élők az ülést bezárja.

BELFÖLD.

A hótfői ülés. A képviselőház hótfőn délelőtt tíz órakor ülést tart, melynek napirendjére ki vannak tűzve: az igazoló-bizottság jelentése a dési választókerület képviselőválasztási jogának felfüggesztése iránt felmerült kérdés tárgyában, több vasuti javaslat és végül a gazdasági bizottság jelentése az 1901-1902 országgyűlési ciklus alatt szükséges nyomtatványok beszerzésére vonatkozó intézkedésekről.

Igazolt főrend. A főrendház állandó igazoló bizottsága ma délelőtt tizenegy órakor Daruvidy Áajos elnökével ülést tartott. A bizottság gróf Vay Gábor vagyoni képesítését elismerte s elhatározta, hogy jelentését ennek megfelelően fogja a főrendház elé t.terjeszteni.

As Omgé memoranduma. Krakóból táviratozák: Béosból jelentik a Cszának:

Szemben a Magyar Távirati Irodának azzal a közleményével, hogy a magyar kormánynek semmi tudomása sem volt az Országos Magyar Gazdasági Egyesület memorandumáról, iteni politikai körökben megmaradnak a mellett, hogy a magyar kormány a legkomolyabban fontolórra vette azt a lehetőséget, hogy az Ausztriával való vámszövetség helyébe kereskedelmi szerződés lépjen.

A Cszának ezt a bolondgombját csak a furosaság kedvéért viszzük a magyar közönség elé. Ugy látszik, nem tudja, hogy Ausztriával már 1898. óta nem vagyunk vámszövetségben. Ami pedig az Omgé emlékiratát illeti, hát ismételve kijelentjük, hogy a magyar kormánynek a memorandum tartalmáról előzetesen semmiféle tudomása nem volt a Széll-kabinet az Omgét egyáltalában nem használja fel politikai szándékainak terjesztésére vagy képviselésére. A magyar kormány az 1896: XXX. törvények alapján áll. Tehát kész 1903-ban vámszövetségre lépni Ausztriával, ha pedig ez nem sikerülne, kész fenntartani a tényleges állapotot 1907-ig a viszonyosság alapján. Ezt jegyezze meg a Cszas; s ha még ezental is fenntartja merész állításait, akkor az nem lesz egyéb izléstelen hazudozásnál.

A kereskedelmi tároa. A Budapesti Tudósító illetékes helyről eredő löhatalmazás alapján a leghatározottabban megca.olja egy lapnak azt a híret, mintha Hegedűs Sándor kereskedelmiügyi miniszter legközelebb megválnék tárcájától és az általános takarékpénztár részéről ez intézet alapítókéjének fölemelése alkalmából neki följajánlott vezérigazgatói állását fogadta volna el.

Változás az igazságügyi bizottságban. A képviselőház mai ülésének elején Tallán Béla elnök bemutatja Barta Odön képviselő levelét, melyben az igazságügyi bizottságban viselt tagságáról való lemondását hozza a Ház tudomására. El lemondásának hír szerint az az oka, hogy Barta Odön az igazságügyi bizottságban helyét át akarja engedni Györy Eleknek, aki időközben választás folytán jutott a Háza.

Magyar-horvát leszámolás. Az állami számvevőszéknek a Horvát-Szlavonországgal 1899. évre megeltett leszámolásról szóló jelentése szerint, melyet a képviselőház zarszámadási bizottsága tegnapi tárgyal. Horvát-Szlavonországnak 1899. évi bevételei 23,191,885 forintot teittek, amelyből levonva a kezelési költségek fedezésére fordított 4,276,719 forintot, 18,915,166 forint tiszta jövedelem mutatkozik. E jövedelemnek 56%-a, vagyis 10,592,498 forint a törvény értelmében a közös kiadások fedezésére szolgáló többi 44% 8,322,678 forintot tett. Erre Horvát-Szlavonországnak az 1899. évben tényleg kifizetett 8,452,669 forint, mutatkozik tehát terhükre 139,913 forint, mely összeg Horvát-Szlavonországnak az 1898. évi leszámolás szerint mutatózó 882,573 forint követelését 242,669 forintra szállította le. Ugyane jelentés szerint a magyar korona országainak 1899. évi közös tiszta kiadása 170,685,888 forint volt, amelyből Horvát-Szlavonországra 13,540,290 forint 50 krajcár esnék. Minthogy azonban Horvátország tiszta jövedelmének a közös kiadások fedezésére szolgáló 56%-a csak 10,592,498 forint volt, a Magyarországot által az 1899. évben fedezett hiány tényleg 2,947,797 forintot tett, melyet azonban Horvátország a törvény értelmében megtéríteni nem köteles.

A sátoralja-új helyi petitió. A királyi Kuria ma folytatta a sátoralja-új helyi választás ellen benyújtott petíció tárgyalását.

Idősb Metzer Gyula, a választás elnöké elhárította magáról azt a vádat, hogy törvénytírást követett volna el, s nem érti, miért tisztelt őt meg a petícionálók a pártvezér címével. Részletesen ismertetve ezután a választás előtt történteket Zavargás, ablakbeverés naprenden volt a korteskedés idején. A Buza-párt amirya erőszakoskodott, hogy katonai karbantartást kellett kérni. Ha a vizsgálót a királyi Kuria elrendelne, kéri, hogy szerezék be a sátoralja-új helyi rendőrkapitányságtól a kihágási jegyzőkönyveket, amelyeket a kortesvilágban lövített. Kéri minderről gróf Hadik Béla zempínnemgyei löspánt tanuként kihallgatni. Miklosy István görög katolikus lelkész szabadelvű párti elnök is tanuságot tett a Buza-párt erőszakoskodásáról. A választás ideje alatt csak rendőri tevézetel mehetett az utcára, mert bárhol megjelent a Buza-pártak megtámadták. A szavazást csak akkor lehetett megkezdni, amikor a katonaság megérkezett. Végül visszautasítja a petícionának rávonakozó összes vádjait. Az elnök beszéde után a válaszok következtek. A petíció dolgában a

Kuria hótfőn délelőtt teltizkor fogja határozatát kihirdetni.

A horvát országgyűlés. Zágrábból táviratozák: Az országos gyűlés mai ülése föltizenegykor kezdődött. A beérkezett irományok között van Erbanik indítványa, hogy külön bizottságot küldjenek ki, a horvát hivatalos nyelvnek a honvédelmi minisztérium által történt áültöltoagos megsértésének megvizsgálására. A napirendre fölszólat dr. Frank, aki Egersdorferrel polemizálva, azt mondja, hogy Egersdorfer semmiképp sem bizonyította be, hogy Horvátország nyugodt lehet a fogyasztási adók tekintetében, mert ez adók fövedelme által a tangens állandósága semmiképp sincsen biztosítva. Az új politikus nemzedék nevelésének szempontjából kívánatosnak tartja, hogy a közös költségvetés horvát nyelven is megjelenjék, ami különben a kiegyezésen is alapszik. A szónok végül a pénzügyi kormányzat ellen fordult, amely szerinte egyenesen akadályozza a horvát ipar fejlődését. Egersdorfer előadó beszéde után a pénzügyi törvényt tárgyalták. Dr. Püsterics azt mondja, hogy a gazdasági haladás hiányának az az oka, hogy túlságos sokat politizálunk, a helyet, hogy azokat a kötelességeket teljesítsenék, amelyeket a kiegyezés elénekbe szabott. Bizonyos körökben még ma sem értik, hogy a dualizmus erősebb, mint hiszik és napról napra erősödik. A szónok még mindig szívesen gondol vissza azokra a viszonyokra, melyekből a kiegyezés keletkezett. Gróf Andrássy akkor, midőn Zágrábban időzött, azt mondta, hogy a kiegyezés nem áll utjában Horvátország egyik nemzeti eszméjének sem, sem most, sem a jövőben. 1889-ben Andrássy még emlekezett azokra a szavakra, melyeket gróf Széchenyi mondott 1842-ben és melyekkel a magyar nyelvnek Horvátországban való oktrojálását elítélte. Az 1867. év kedvezőatosmetszérjéit azonban mi nem tudtuk kihasználni. Az ellenzék nem tudott eg, ebet, mint gyalázkodni. A kiegyezés és Magyarországot elleni bizalmatlanság nőtt és majdnem katasztrófára jutott a dolog, melyből gróf Khuen-Hédervary bán mentett meg bennünket. Ma mindkét részen leszállapodtak a szenvvedélyek. A barátságos viszonyra nézve garanciát nyujt az a körülmény, hogy Magyarországot éien oly férfi áll, aki abból az időből származik, melyben a kiegyezést kötötték. A szónok elítéli a magyar-orizgatást, mely a kiegyezés óta minden alapját veszítette, löleg, miután a régi magyarónok egészen megbékültek a kiegyezés programjával. Tiltakozik az ellen, hogy a jobboldalnak ne volnának ideái és újból idézi Andrássy szavait, amelyek a mostani bannál élénk visszhangra találtak és ellogadja a pénzügyi törvényt. (Élénk tetszés.)

A pénzügyi törvényt végül elogadiák.

A katolikus kongresszus.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, január 25.

Az autonómiai kongresszus ma végre befejezte a bizottsági javaslat általános vitáját és átessett a szavazáson is. Az utolsó nap mozgalmas és zajos volt. A klerikális ellenzék ma szöszlaltatta meg az igazi ágyut: Ugron Gábor képében. Az idők sokféle változásain át ultramontán Long Tommá vedlett kuruevezér teljes egy órahosszat mennyörgött, sustorgott, sziporkázott, gróf Zichy Nándorék szüntelen, lelkes óvációja közben. Annyi bizonyos, hogy az ellenzéki álláspont ekkora szónoki erővel nem szólhat meg eddig a kongresszuson. Ugron Gábor harcba vitte összes adományait: perzelő tüzet, fantáziáját, gyújtóerejét sujtó szakazmusztát; összehordott minden lehető argumentumot és minden elképzelhető szofizmat. De egész sikere mégis csak annyi volt, hogy a gyülekezetet csak éppen arról tudta meggyözni, hogy a kongresszusnak egyik legjobb szónoka ő pártkülönbség nélkül. Gróf Apponyi hatását azonban nem tudta utólrni s egész beszédjének az volt a leggyengébb része, amelyben Apponyival polemizált.

A mai vita különben azzal kezdődött, hogy gróf Zichy Nándor felolvasott egy rövid nyilatkozatot, amelyben a kongresszus ellenzéké nevében kijelenti, hogy a püspöki kar tegnapi nyilatkozata után is ragaszkodnak elfoglalt álláspontjukhoz. Azután Dudek János beszélt a javaslat ellen, Ugron után pedig Samassa József egri érsek mondott egy klasszikus formájú, szép beszédet a javaslat mellett. Az érsek beszéde után az elnök berekesztette a vitát és minden oldalról türelmetlenül kezdtek követelni a szavazást, s csak nagynehezen tudott szóhoz jutni Havdányi Gyula előadó, aki különben nagyon röviden rekapitulálta a javaslat védelmére szóló főbb érveket.

A kérdés fölvetése körül is támadt még egy kis vita, aztán nagy élénkséggel indult meg a szavazás. A névsor olvasásánál mindjárt feltűnt, hogy a püspöki karból nagyon sokan hiányzanak. Kiment a szavazás elől gróf Majláth Gusztáv erdélyi püspök is, aki pedig mindvégig jelen volt az ülésen. Egyáltalán sok volt a távollevő, úgy hogy összesen százhuszonötven vettek részt a szavazásban. A szavazás eredménye különben a következő:

A javaslat mellett szavaztak 69-en, ellene 56-an, a javaslatot tehát a kongresszus 13 szótöbbséggel elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

A szavazás után kitűdülő autonómiai képviselőknek a lépcsőházban és az utcában ma is egy csomó tüntető csinált erőszakit. Ugron Gábor és gróf Zichy Nándor egy pár éjjelt kapott, ellenben ugyanaz az öven-hatvan fiatal ember keményen abucogta Apponyit, Horánszkyt és — Samassa Józsefet éreket.

Az ülésről a következő részletes tudósítást adjuk:

A katolikus autonómiát szervező kongresszus ma délután 4 órakor folytatta tanácskozását az új városháza nagytermében. Az ülésen gróf Szapáry Gyula elnökölt, mert Vassary Kólos hercegprímás betegsége miatt nem jöhett el az ülésre. A napirend előtt Zichy Nándor előolvasta a következő nyilatkozatot:

"A püspöki kar nevében tett tegnapi nyilatkozat folytán álláspontunk kellő megvilágítása érdekében kimondjuk, hogy, ha a püspöki kar azon elhatározásáról, hogy a 27-es bizottság szövege alapján való tárgyalást meg fogja szavazni, előbb értesültünk volna, a püspöki kar iránti deferenciából ebben a kérdésben elölgallt álláspontunkat újabb megfontolás tárgyává tettük volna; a tárgyalás jelen stádiumában azonban nem tehetünk egyebet, mint abbéli sajnálkozásunkat kifejezni, hogy egy tisztán csak formai kérdésben, mely sem az egyház tanítását, sem az egyház püspöki kormányzati joghatóságát nem érinti, ma már egyszer elölgallt álláspontunkat el nem hagyhatjuk."

Dudák József: Nem tud megnyugodni abban a véleményben, amelyet a püspöki kar vall, amely elfogadja a 27-es bizottság javaslatát abban a reményben, hogy majd a részletes tárgyalásnál fogja megtenni javító indítványát. Apponyit nem érti, mert mi lesz a helyzet a részletes tárgyalásnál? Nem egymástól kérnek ők itten számot, hanem majd tőlük egy számot kérni a katolicizmus. De törvényváltoztatásra nincs is szükség. Ha a törvényeket mindenki pontosan megtartaná több joga volna a katolikus egyháznak, mint az, amit a 27-es bizottság javaslatának elfogadásával nyerne. A 27-es bizottság javaslatát nem fogadja el. (Helyeslés.)

Ugron Gábor: Rabbi Hillel azt mondta egyszer: — Ha jegyesszárral találkozunk, dicsérünk kell a menyasszony szépségét és jószágát.

Egyik tanítványa azonban megkérdezte: — Hát ha a menyasszony sem nem szép, sem nem jó?

— Akkor is — felelte a rabbi — hogy ne okozunk fájdalmat a vőlegénynek és kárörömet az ellenségeinek.

Rabbi Hillel farizeus volt. Ő azonban nem farizeus s ezért nyitvan kimondja, hogy neki ez a javaslat nem kell. Szomorú helyzetben van ez a nemzet, mert sohasem történik az, amit ő akar, amihez joga van. Végig tekintve a tárgyaláson kérdi, mi folyik itt? Harc vagy egy nagy szinjáték, vagy egy per folyik itt, amelynek rendjén vitatkozunk és harcolunk? Per sem folyik, mert olyanok nincsenek akik a fennálló állapotot védének, hiszen mindegyik azt mondja, hogy a mostani állapot nem felel meg a katolikus ügynek. Mi nem azt mondjuk, nem azt vitatjuk, ami nem mindnyájunk szívében van, hanem azt kérdezzük, hogy mit akar a miniszter, mit kegyeskedik adni? Mikor a király meghívta a katolikus képviselőket nem azt akarta tudni, hogy mi a miniszter véleménye hanem azt, hogy mit akar a magyar katolikusok összessége? (Helyeslés.) O nyitvan ki meri mondani, hogy az a közköztársasági miniszter véleménye nem áll törvényes alapon. Mert a törvény minden bevett felekezetenek egyenlő jogokat adott, mi, katolikusok, mind ilyenek az államtól csak annyit tartozunk túrni mint a többi felekezetek. A legtöbb kegyuri jog nem korlátozott áll az egyház fölött. A patronátus érdekeink elmozdításának jogát és kötelességét foglalja magában. A kegyuri jog ottalom nekünk és biztosított arra, hogy lejődhessünk. Azt mondják, hogy a katolikus autonómia nem alkotható meg a katolikus egyház szervezeténél fogva úgy, mint a protestáns egyházaké. Tévedés ez, mert a hierarchikus szervezet mellé, a világi elemet is bevonhatjuk szövetségesül, támaszul, munkatársul. Amnyit jognak van, mint a többi felekezeteknek, sem több, sem kevesebb. Hogy ezek közt a korlátok közt milyen lesz az autonómia belső szervezete, ez a magunk dolga. A szarka úgy építi fészekét, hogy szőlős legyen hogy a mi táplálékot bevisz oda magával, az ne romoljék meg. És tüsskét is rak bele, hogy az

ellenség ne férhessen a zsákmányhoz. A fecske nem visz ilyen romlandó táplálékot fészekébe, de nem is építi azt szőlőre: de ha veréb közeledik hozzá, belapasztja a nyílást és csak akkora rést hagy, amelyen ő maga igen, de a nagyfejú veréb nem tér be. A didonoulus lészke a földön volt egy puszta szigeten, de mikor egy hajótörés következtében palkányok kerültek a szigetre s megbolygatták az ő fészekét, attól kezdve a fára építette. Eppen így akarjuk mi is a mi fészekünket megépíteni, vagy oly szűk nyílást hagyva azon, vagy oly magasra építve, hogy ellenségeink odaig ne érhesseken. Az erdélyi görögkatolikusok eljöttek volna a kongresszusra, ha bíztak volna abban, hogy a katolikus egyház szervezetében is lesz egy tér, ahol egymást támogathatnak, de ők nem akarnak részesülni a mi autonómiánkban, mert látják, hogy nincs értelme, a jogairól lemondó katolikus egyházzal való csatlakozásnak. Az erdélyi katolikus egyház sem, akar részesülni ebben az autonómiában, mely választóalatt emel a magyar és magyar közt; hogy irrasztalan akkor hozzánk ez a szervezet a román ajku görög-katolikusokat. Minékünk sem több, sem kevesebb nem kell, mint amennyihez jognak van. Nem először kevés, aztán több. Ha e javaslatot elfogadjuk, azt fogják látni, hogy mi elemünk bátran lehet harcolni, mert jogainkat sem tudjuk megvédeni. Ha a bizottsági javaslatot elfogadjuk, felépítünk egy épületet, amely olyan malomhoz lesz hasonló, amely mindenben tökéletes, csak örülni valója nincs. Rokonszenves lesz-e ez az intézmény, ha látják, hogy nincs teendője? Ha azt fogják látni hogy az autonómiai szervezet nem képes a reá váró nagy kérdések megoldására, azt fogják mondani, hogy nekünk nem való autonómia. Ebben az országban épen elég volt már a haroból a felekezetek közt. És mi azért is állunk a jog álláspontján, nem pedig a kegyelem álláspontján, hogy ne adjunk újabb batorítást ellenségeinknek a harcra, az üldözésre.

Nem félne a szavazás eredményétől, ha nem látna a bizottsági javaslat védői között gróf Apponyi Albertet, akinek személyes vázása, ékesszólásának ereje sokakat eltántorít az igazságtól. Apponyi politikai pályafutásából levon egy tanuságot, amint sok tanuságot vont le a maga politikai pályafutásából is. Az októberi diplomácia szemben a nemzet az in tegrum restitütöt követelte. Most mi is azt követeljük, az in tegrum restitütöt. Deák Ferenc nem fogadta el az októberi diplomát, hanem megcsinálta az ugynevezett hatvanbenedeki kiegyezést. Mikor Apponyival együtt küzdöttek az ellenében, ő (Ugron) a hatvanbenedeki kiegyezés megdöntésére törekedett. Apponyi ellenben bizott a kiegyezésben, azt hirdette, hogy ami jó benne, az nincs mind végrehajtva, ami hiányzik belőle, az pótolható, kifejezhető. Mikor azonban fejlesztési próbát, mindannyiszor tiltakozással találkoztunk, hiába küzdött, hogy a törvény hiányait kipótolja, tévedéseit helyreigazítsa, az volt mindig a telet, hogy ezen a törvényen, változtatni többé nem lehet. Lesz nekünk is egy törvényünk, amelyhez majd nem szabad nyulni, mint a 67-es törvényhez. A kibuvónak nem barátja. Jósika javaslatát épen ezért nem fogadja el. Mit gondol majd ő leisége, mért terjesztették fel a jogellenártó nyilatkozatot és a szabályzatot? hogy ne csak a kongresszus tekintélye szerepejen hanem a Wlassics miniszteré is. E kongresszus tekintélyén ilyen csorbát ütni nem szabad. A meghunyászkodásnak nem barátja. O őisége nem megaztkodásnak akarja lenni, hanem megvívózdásunket óhajtja haitani. Ha ő leisége ha ározaukatat visszautasítja, vagy változtat rajta, jó akkor meghajolhatunk a hatalom előtt de annak egyik szögjára előtt soha (Helyeslés.) Akkor helve lehet a joglertársnak, hogy az utókor lássa, hogy meghajoltunk a kényserülés előtt, de nem hajoltunk meg a szobatestök átal ölpingráit rémképek előtt. Megmozdult már az egész katolicizmus, van már katolikus olvasókör, kasszino, katolikus sajtó. csak katolikus autonómia nincs. A szájas kisebbség remíti meg a többséget, pedig csak egy őszinte nyilatkozatra van szükség. Ha mint egy ember megyünk ő leisége elé, akkor győzünk. Aljünk ő leisége elé teljes szervezettel és kérjük annak szentesítését a magyar katolicizmus érdemeinek ismerése fejében. Mert a magyar katolicizmus sorsa nem lehet egyenlő a Beizáréval, akit hósi csatái után megvakítottak, bekenték mézzel, hogy rámenjenek a darazsak, hogy azok szívják ki a vért, s kinos halállal végezte életét, megérdemelt jutalom helyett. A javaslatot nem fogadja el. (Nagy taps és éhenzés.) Samassa József egri érsek: Az előtte szólókkal poemázt. Résztve a katolikus autonómiát szervező mozgalmakban annak kezdete óta. Ismerteti a mozgalom történetét. Rámutat azokra az emondásokra, amelyekkel a bizottsági javaslat ellenzői önmagukat cátoják meg.

Mindnyáan akarjuk, hogy autonómia legyen, szükséges tehát tudnunk, hogy mik azok a feltételek, amelyek mellett az autonómia létesíthet. Ehhez komolyság nyugalom és a dolgok alapos ismerete szükséges. Ezek megvónak a káros tu zásoktól. Ismerteti az előzményeket. Elvi ellentétek vannak köztünk, ami sajnálkozásra talán ok lehet, de veszélyt látni nem, mert hiszen a végéleiben mindnyájan egyek vagyunk. Botakozunk ki végre a szó tekintélye alól. Az autonómia szó mit jelent? Megszűnik az autonómia ott ahol az állam jogköre kezdődik és viszont az állam jogköre ott végződik, ahol az autonómia jogköre kezdődik. Ez az elv, amelynek a gyakorlati alkalmazására kell módokat keresnünk. Nem szabad összetévesztenünk a katolicizmus szervezetében azt, ami lényeges, azzal, ami nem az. A

huszonhetes bizottság munkálata nem tökéletes, az igaz; de komoly, beható tanácskozások után, józan megértésével a helyzetnek, számot vet a gyakorlati kivihetőség feltételeivel. Többet akartak ők is, amint vannak sokan, akik többet akartak; és meg van róla győződve, hogy ami több elérhető, azt e szervezet alapján tovább építve, el fogják érni. Vannak elméleti igazságok és vannak szükségletek. Az életet az szolgálja jól, aki az elméleti igazságot nem tolja nagyon előtérbe, hanem az elvet a szükségletekhez igyekszik alkalmazni. A sik tengeren a hajó kormányosa nem igazodik csupán az irányítóhoz, hanem ügyel a zátonyokra és egyéb hidrográfiai akadályokra is. Az elméleti igazsággal szemben áll a valóság: az emberi természet és az állapotok tökéletlensége, amely a kötelességek teljesítését nehezíti teszi. Az elv abszolút, de a valóság bizonyos létezési módokat követel. Ezért az elv szigorú érvényesítése nem lehetséges. Elfogadja a huszonhetes bizottság javaslatát, azzal a fennirtással, hogy a részletes tárgyalás során támogatni fog szavazatával minden olyan módosítást, amely összhangban lesz a püspöki kar álláspontjával. (Élénk hosszas helyeslés.)

Hoványi Gyula előadó röviden szól csak az idő előrehaladására való tekintettel s a javaslatot elfogadásra ajánlja.

Több szónok nem lévén, az élők fölolvassa a szavazás alá bocsátandó kérdéseket.

A kérdés feltételezéshez hozzászóltak Rakovszky István, Ságaly Gyula és gróf Apponyi Albert. S végül a kérdést a következőkben állapítják meg:

A szavazás megejtetvén, igennel (a bizottság javaslatát mellett) szavazot 69, nemmel szavazot 56. (Távolat 48.)

Az országos kongresszus tehát a 27-es bizottság javaslatát 13 szótöbbséggel elfogadta a részletes tárgyalás alapjául.

A többségi javaslat híveit báró Jósika Samu újabb értekezletre hívta össze holnap délután 4 órára, a Hungária-szálloda földszinti olvasótermébe.

KÜLFÖLD.

Kínai reformok. Az özvegy kínai császárné és tanácsadó komolyan foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy idegen tanácsadók alkalmaznak a közigazgatás újjászervezésére. Juansikkai, aki a mozgalom élén áll, azt ajánlja, hogy nyolc idegen alkalmazzanak különféle kormányzati ágakban és pedig a diplomáciai szolgálatban, a pénzügyi, a hadügyi és tengerészeti, a belügyi kormányzatban és a parlamenti ügyekben.

A tulbusgó katonai attasé. Delay kapitányt az angol kormány katonai attaséknak küldötte Washingtonba. Az Unió kormánya azonban azt tapasztalta, hogy Delay ur a katonai attasé tennivalóit oly buzgalommal végzi, hogy szinte már kérszámba vehető. Különösen az amerikai haditengerészeti viszonyok iránt viseltetett oly érdeklődéssel, amely túllépi a megengedett mértéket. Az Unio most azzal a kéréssel fordult Angliához, hogy a kelemetlen Delay urat visszahívja és más attasét küldjön.

Anglia politikája. A Daily Mail értesülése szerint a liberális imperialisták vezérei formálisan felszólították Roseberyt, hogy álljon élükre. Rosebery készen nyilatkozott erre, ha biztosítják a párttagok támogatását. Erre bizalmi embereket küldtek ki a választókerületekbe, hogy kipuhatólják, milyen támogatásra számíthat Rosebery. A puhatózóások néhány hónapig fognak eltartani.

Az angol alsóház két napi tárgyalás után 237 szavazattal 134 ellenében elvetette Redmond Johnnak a föllirathoz benyújtott indítványát, amelyben keményen tiltakozik Irországot mostani kormányzata ellen.

Svéd- és Norvégország semlegesége. A norvég stortingnak a béke-egyesület kötelekébe tartozó tagjai a házban indítványt nyújtottak be, amely szerint a ház küldjön ki bizottságot, amely Svéd- és Norvégország állandó semlegeségének kérdését tanulmányozza és esetleg megfelelő javaslatot tesz a király elé. A svéd országgyűlésen Hedín hasonló indítványt nyújtott be a liberális párt nevében.

Evangélikus egyházak kartellje. A németországi, ausztriai, magyarországi és svájci ágostai evangélikus egyházak szövetségének megalkotására Lipcsében bizottság alakult, amelybe az érdekelte országok evangélikus egyházai mindnyájan küldtek képviselőt.

MOLL SEIDLITZ POR

felülmúlhatatlan házi- és munkahelyi gyomorbetegségeknél, melyekből a rossz emésztés és székrekedés sokakat kótelekzi. A gyógyszerárakban MOLL készítménye kérendő eredeti dobozokban 2 korona.

MOLL-FELE FRANCIA BORSZESZ ÉS SÓ

Legjobb táplálék- és emésztési segédanyag, csúsz, köszvény és egyéb meghűlési bajoknál. A rakttárakban ólommal zárt (plombirt) üvegekben 1 korona 90 fillérért kapható. MOLL készítmény kérendő.

A spanyol-amerikai háború kulisszatitkai. Mai számunkban reprodukáltuk az *Associated Press*-nek adatait azokról a tárgyalásokról, amelyeket az európai hatalmak indítottak a spanyol-amerikai háború kitörése idején. A nevezett forrás monarchiák közbelépéséről is beszámolt. Mint egy mai londoni távirat jelenti, a *Times* monarchiáknak a lépéseiről bécsi forrásból a következőket közli: Az osztrák magyar monarchia annak idején följárultotta, hogy az Unióban élő spanyol alattvalók a monarchia amerikai konzulátusainak védelme alatt állanak. A kollektív intervenció lépést azonban sem közvetve Franciaország útján, sem közvetlenül nem ajánlotta föl. Sőt semleges magatartásában annyira ment, hogy Madridban emiatt komolyan meg is neheztek.

A magyar trón örököse Pétervároitt.

Budapest, január 25.

Nagyfontosságú hír érkezett ma Bécsből: *Ferenc Ferdinánd* főherceg, a magyar királyi és osztrák császári trón preumptív örököse a legközelebbi napokban Pétervárra utazik, hogy meglátogassa *II. Miklós cárt*.

Hivatalos forrásból tudjuk, hogy ennek a látogatásnak célja egy udvariassági aktus: *Ferenc Ferdinánd* főherceg ugyanis megakarja köszönni a cárnak, hogy őt orosz lovassági tábornokká nevezte ki és nemrégiben meg is küldötte neki az eranggal járó epauléteket.

Bár maga az ut célja nem kívánna meg hosszabb tartózkodást az orosz fővárosban, a főherceg mégis néhány napot fog ott tölteni.

Látványos, hogy udvariassági aktusról van itt szó. Senki sem kételkedik azonban abban, hogy ennek az utazásnak más, fontosabb jelentősége is van, mint amennyi a nemzetközi etikett megtartása. Amidőn egy ily fontos személyiség utra kel a meglátogat egy fejedelmi udvart, ugy ezzel nem mindig udvariassági kötelezettségeket bonyolít le. Emlékezzünk csak *Mihály* orosz nagyherceg utolsó budapesti tartózkodására, amidőn *Ferenc József* királyt meglátogatta, elhozta a cár üdvözlését. Akkor tisztában volt az egész világ azzal, hogy e mögött az udvariassági aktus, mögött jelentőségteljes politikai és diplomáciai intenciók rejlenek.

Ferenc Ferdinánd főherceg pétervári látogatása méltán kelt majd világszerte hasonló benyomásokat.

Mindenki tisztába jön azzal, hogy a mi uralkodónk és az orosz cár közt igazi szívélyes viszony áll fenn, amelyet e látogatásokkal mindkét fél lehetőleg fokozni igyekszik. Hogy a két udvar közt bizalmas és őszinte a viszony, azt különben néhány év óta több jel is bizonyítja. S ami áll a két monarchia uralkodóiról, áll azokról az országokról is, amelyek felett uralkodnak. A béke minden barátja örömmel vesz tudomást a viszony ily szívélyes kialakulásáról, amely javára válik a két szomszédos monarchia népeinek is.

HIREK.

Budapest, január 25.

— BUDAPESTI NAPLO. Január 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma hétfőn délután jelenik meg.

— Püspökszentelés. *Schlauch* Lőrinc bíboros püspök ma délelőtt szentelte föl a papnevelő-intézet házikápolnájában *Radnay* Farkas címzetes püspököt, aki ezután az ő segédpüspöke lesz. A kápolnát az ünneppel alkalmából délzeleki növényekkel díszítették föl. A szertartásnál, amely kilenc órakor kezdődött, *Hornig* Károly veszprémi és *Belopotecsky* Kálmán tábori püspök is segédkezett. A szokásos szertartások, a pápai bulla fölvonása, az examen és az eskütelés után a bíboros püspök fölkenete az új püspököt s megszentelte süvegét, gyűrűjét és pásztorbotját. Az új püspök ezután körüljárta a templomban s megáldotta a híveket. Ezzel a szertartás véget ért.

— A walesi herceg Berlinben. Berlinből táviratozzák, hogy a walesi herceg ma este 7 órakor oda érkezett. A pályaudvaron *Vilmos* császár, aki a Royal Dragoonok egyenruháját öltötte fel, továbbá *Eitel Frigyes*, *Henrik*, *Frigyes Lipót* és *Albrecht* hercegek, a kőbúrgi herceg fia, valamint a többi itt időző hercegek, *Lascelles* angol nagykövét a nagykövetség személyzetével, az első gárda-drágonoszedredessé, a tábornoki kar és az admirálisok fogadták. Mikor a vonat beérkezett, a 2. gárdaezred kirendelt díszsáza da tisztelgett. *Vilmos* császár igen szívélyesen üdvözölte a walesi herceget, aki az 1. gárda drágonos ezred egyenruháját viselte és miután a hercegek üdvözölték a vendéget és bemutatották neki a kíséret tagjait, a császár és vendége elléptek a díszsáza d előtt, mi közben a zenekar az angol himnuszot játszott. A díszsáza d elvonulása után a császár és a herceg zárt díszkocsiban, amelyet az 1. gárda drágonos ezred egy sáza da kísért, a palotába hajtottak, ahol a walesi herceg résztvevett a családi ebéden.

— Új apát. A király *Blaskovich* Ferenc országgyűlési képviselőt, ki mint lelkes és csanádi egyházmegyéhez tartozik, keresi apátá nevezte ki.

— Szilágyi Dezső emléke. Nagyvárád város törvényhatósági bi:ottsága elhatározta, hogy *Szilágyi* Dezső szülőházát az Apáca-utcában emléktáblával jelölti meg. A városi mérnöki hivatal már elkészítette a díszes emléktábla rajzát s ajánlattételre ölhívta a *Weiszlovits* Adolf és fia jóhírű kőfaragó céget. Az emléktábla terve szép rokokó stílusban tartva. Az emléktábla szövegét a Sziliget-Társaság fogja összeállítani.

— Kiténtetés. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Gelsei Guttman* Ödön beliscei nagyiparost és birtokost közhasznú tevékenysége elismeréséül harmadosztályú vaskoronarenddel tüntette ki.

— *Henrik* herceg Amerikában. Berlinből jelentik, hogy newyorki táviratok szerint az Egyesült-Államok kormánya *Henrik* hercegnek ott tartózkodása idejére külön vonatot fog rendelkezésre bocsátani. Amíg a herceg Washingtonban lesz, a német nagykövetség elött katonai őrség fog állani. Ez oly nagy-oku kiténtetés, melyre csak nagyon ritkán van eset. A newyorki német *Irwing*-színház *Henrik* herceget a megérkezése után való estére meghívta egy díszelőadásra. A herceg a német nagykövetség útján tudatta a színház igazgatójával, hogy el fogja adni a meghívást. Az előadás jövedelme a Harvard-egyetem germán műzeumának gyarapítására van szánva. Az előadásra külön meghívókat bocsátanak ki. Mintogy híre jár, hogy *Henrik* herceg *Roosevelt* elnök részére ajándékot visz magával, egyes lapok azt írják, hogy az ily ajándékok elfogadása az Egyesült-Államok alkotmányába ütközik. A kormány erre is figyelemmel volt, mert — mint egy táviratunk jelenti — a kongresszus külön billt fog hozni, mely felhatalmazza az elnököt, hogy *Henrik* hercegetől ajándékot fogadjon el. Egy másik washingtoni távirat szerint, *Henrik* herceg nem fogja követni az amerikai szokást és nem fog kezét szorítani a polgárokkal a fogadás alkalmával. *Henrik* herceg egy emelvényen fog állani s a tisztviselők csak el fognak vonni előtte.

— *Krisztics Miklós* halála. Belgrádból táviratozzák, hogy ott ma meghalt *dr. Krisztics* Miklós, volt államtanácsos és a semmitlenség volt elnöke. *Krisztics*nek ifjabb korában nevezetes szerep jutott: ő volt *Milan* és *Sándor* királyok gyámja, míg ezek a fejedelmek kiskoruk voltak. Kiténtő kriminalista hírében állott s mint ilyen, csaknem félszázadon át résztvevett Szerbia büntetőjoga kodifikációs munkájában. Magyarországi születésű ember volt. Nagy vagyonát a szerb tudományos akadémia öröklö.

— *Virohow* állapota. Berlinből táviratozzák, hogy *Virohow* az éjszakát nyugodtabban töltötte, aránylag elegendő táplálékot vett magához s jókedvű volt. Az orvosok határozott javulást konstátáltak a nagy tudós állapotában.

— Nemesség-adományozás. A hivatalos lap mai száma közli, hogy a király *Eger* Lajos nyugalmazott címzetes őrnagynak és törvényes utódainak a magyar nemességet a *rumai* előnévvel díjmentesen adományozta.

— *Zubovits* százados Egyiptomban. *Zubovits* Fedor honvéd-huszár százados urban van Szudán felé. Utazásának célja Chartum-Omdurmán, ahová az egyiptomi hadseregtől van küldetése. Az év elején indult a világlátót százados messze útjára s két hét előtt érkezett Assuánba, ahol ismét vasutra ült. Innen nyolc napig tart az ut Chartumba a Niluson át s helyi-vel-közvetlen vasuton.

— *Jótekonny adomány*. Két technikus aláírással a *kenyérösztö-bolt* javára 4 koronát kaptunk. A szives adományt rendeltetése helyére juttatjuk.

— A strucc a görög király ellen. Egy bátor strucc, még akkor sem ijed meg, ha fogásba kerül. A gyáva strucc azonban, még szabadon is a porba dugja a fejét s azt hiszi, hogy üldözői nem látják. Arról a bátor struccról van szó, mely ugyancsak rájlesztett a görög királyra, sőt annak a vakhírnék volt okozója, melynek nyomán egész Európa sajtóját bejárta a hír, hogy a görög király ellen merényletet követtek el. A király családja tagjainak kíséretében a napokban megnézte a phaleroni állatkertet s miatt családja a fogoly oroszlánt bántotta, ő egymaga ment a struccok ketrecébe. A bátor strucc most lép be a történetbe. Mikor a király a ketrecbe lépett, a strucc rárohant s okvetlenül meg is sebesíti, ha a király vissza nem vonul. Így mindössze az állatszelidítő marta meg egy kissé a strucc, de talán meg van győződve, hogy királyt győzött le. Ez a strucc tehát nem csak bátor, de képzeldő is.

— A pedagógiai társulat közgyűlése. A magyar *Pedagógiai társulat* tegnap délután tartotta tizezredik évi közgyűlését. A társulat elnöke *Heinrich* Guztáv, dr. *Verejy* Károly székfővárosi tanfelügyelő kérte föl az elnöki megnyitót megartására. A tanfelügyelő felelte érdekes és nemes irányú felvilágosítást *Reformtörvények* a *népoktatás* terén címen s a következőkben foglalta össze a szociálpedagógia modern követelményeit:

A kisedzők nevelőházak legyenek, amelyekben a szülő gondozását nélkülöző gyermekek nem csak foglalkozást, hanem *nepközbelen teljes előadást* is nyerjenek. Az óvónők ne legyenek tanítóknak, hanem az anyák helyettesei. Az elemi iskolákban a tanulókat a tanítók ne csak tanítsák, hanem neveljék is az élet számára. Munkabíró és a mai korba beilleszkedni tudó illyuságot kell képezni. A földműveléssel foglalkozó népünk télen át munkáltan. A népiszkola nem lehet óradó intézet, annak családi otthon szamba kell mennie, ezért ne kaszárnyákat építsünk, hanem családi házakat, amelyekben a tanuló szabad órákban is nap-pali foglalkoztatásban részesüljenek és a jó közszellem birtokosává váljanak. Gondoskodjunk iskolai fürdőkről, olvasószobákról és munkateremtől és főleg nagy udvarokról, amelyekben egyszerű akvariumok és viránumok szervezendők, az udvarok szélein pedig típusú növények tenyészendők. Minden tanuló az elemi iskolát teljesen végezze be, az anormál gyermekek számára külön iskolákat, a gyengén haladók számára pedig külön osztályokat kell ölláítani. A tanítók továbbképzése sürgetendő. Részletre kurzusok tartandók és könyvtárak szervezendők. A továbbképző tanfolyamok és a szülők értekezése mindenütt meghonosítandók. A tanterv módosítására az engedelmel könnyen lehessen megszerzeni. A tanítói fizetések rendezése napirenden tartandó, mert csak a jól fizetett tanítókat követelhetni, hogy a korral haladó, lelkes tanító legyen, aki a társadalomban is elfoglalhatja őt megillető helyét. A kenyérkeresetre való képesítés az elemi népoktatást annyiban kötelezi, hogy okos vezetést mellet nemcsak a valódi viszonyoknak megfelelő tanításban részesül a gyermek, hanem az iskolai közösségben történő tevékenységével előkészül az élethivatásra is. Nem normai gyermekek, hanem magyar városi vagy falusi gyermekek neveléséről kell beszélni a paedagógusoknak. Az iskolák közül jellegüket tekintve, a *hőszégi* felület meg legjobban, mert ez a tanítót és gyermeket egyaránt a közösség szférájában tartja meg. A fölvilágos ezután a társulat figyelmébe ajánlja, hogy a *nemzeti humanizmus* minél jobban érvényesüljön a pedagógia művelésénél.

Érdekes elnöki megnyitót *Nagy* László tanítóképző-intézeti igazgatónak *Schwarz* Gyuláról tartott nagyérdemű emlékbeszéde követte, mely után fölolvasták gróf *Pálffy* Jánosnak, a társulathoz intézett levelét, melyben a nemes gróf megköszöni tiszteletbeli taggá történt megválasztását. Még dr. *Kovács* János titkár terjesztette be évi jelentését, dr. *Gyulay* Béla pénztáros előadása alapján pedig a társulat köitsegvetését állapították meg. Egy aienöknek és két rendes tagnak megválasztása után a gyűlés véget ért.

— A *fin*, *anya* becsületéért. Vagy másfél évvel ezelőtt tárgyalta a budapesti törvényszék azt az esetet, melynek szakaszott mása történt meg tegnap a Palermo melletti *Cefali* nevű községben.

A cefalini polgármester felesége, *Ortelani* asszony már évek óta szerelmi viszonyt folytatott egy *Francesca* nevű kábellyossal. Az asszony végre is jobb utra tért s megüzente kedvesének, hogy többé ne látogassa meg. *Francesca* bosszút akart állani hitlen kedvesén s egy éjjel benyomult az asszony szobájába s törvély vesélyesen megsebesítette az asszonyt. Az asszony sikolytására megjelent *Ortelani* tizenbétéves fia, lekapt a falon függő fegyvert s agyonlölte a karabélyost. Mikor bosszúnál munkáját bevégezte, önként jelentkezett a hatóságnál.

— Az új földesúr. *Sátorajka-Ujhelyről* jelentik, hogy *Donnersmark* herceg eladta sztatokini birtokait három millió koronáért *Gottfried* Janos drezdai bankárnak.

Kiváló magyar írók művei!

Szomaházy István. A színház (3 kor. helyett) ... 1 kor. 50 fill.
Fekér Gyula. Manóvároszom (2 kor. helyett) ... 1 kor.
Dada földrajzi problémák (2 kor. helyett) ... 50 fill.
Thury Zoltán. A kapitány és egyéb abszurdok (2 kor. helyett) 1 kor.

Milyen leszállított áru kaphaték *VASS* JÓZSEF mintán-antiquárius és könyvkereskedésben

Szajó Aladár. Errekes Boriska (2 kor. helyett) ... 1 kor.
Holtai József. Hét svárvárastendő (2 kor. helyett) ... 1 kor.
... Kalandos történetek (2 kor. helyett) ... 1 kor.
Péterfy Tamás. Gósbácsi Újdonaság! (2 kor. helyett) ... 1 kor.

Budapest, VII., Erzsébet-körnt 38. szám.

Gatus Hunoros (törvényszéki karcolatok (2 kor. helyett) ... 1 kor.
... Jó madarak Ujjbá amuros (törvényszéki karcolatok (1 k. h.) 50 fill.
Az itt felsorolásokból bármely művet az őszeg előzetes beklüdeés előzetben bérmentve küldök.

Leszállított áru művekről szóló nagy jegyzékem kívánatra ingyen és bérmentve küldöm meg.

— **A jegyzet.** A jegyzet, az az írásmű, melyből hibákat magolnak az iskolás gyerekek. A jegyzetnek ezenkívül sok más hibája is van, többek közt az is, hogy túlságosan nagy az egyrétege, mivel minden tanító, aki a jegyzetet diktálja, a saját feje után diktál. A tanítónképezde növendékeinek kezében különösen gyakran lehetett ilyen jegyzeteket látni, amiből aztán sok helytelenséget tanulnak. A másik nagy hibája a tanítónképezdeknek a kézimunka volt, melylyel ugy megterheltek a növendékeket, hogy alig jutott idejük a tanítónképzéshez szükséges tanulni-valóra. *Wlassics Gyula* miniszter fölmertte ezeket a lehetetlen állapotokat s rendeletet intézett a tanítónképezdekhez, amelyben megtiltja a jegyzetek használatát s elrendeli, hogy a női kézimunkából csak annyit szabad a növendékekkel dolgoztatni, amennyit a tanórákon elvégezhetnek.

— **Az Újságitrók Egyesülete a sorsajtó ellen.** E cím alatt közölt hírnökben megírjuk, hogy 60 új lap megindítására kértek engedélyt a fővárosi törvényhatóságtól. Hivatalos helyről szerzett értesítés alapján jelenthetjük, hogy csak 14 lap engedélyezését kérték. A lapok címei a következők: Budapesti Képes Lapok, Budapesti Képes Újság, Képes Budapesti Újság, Képes Budapesti Lapok, Budapesti Illusztrált Lapok, Illusztrált Budapesti Lapok, Illusztrált Budapesti Újság, Fővárosi Képes Újság, Képes Fővárosi Lapok, Fővárosi Illusztrált Lapok, Illusztrált Fővárosi Lapok, Fővárosi Képes Lapok, Képes Fővárosi Újság. A lapok engedélyezését 1902. január hó 22-ikén 6103. szám alatt iktatott kérvényben *J. Virág Béla* kérte.

— **Csatornavita a mérnök-egyletben.** Ma délután 6 órakor folytatták a mérnök-egyletben *Czifler Győző* előkötése alatt a csatornavitát. Elsőnek dr. *Zielinski Szilárd* szóval fel, aki rámutatott arra, hogy a nyugati államok s különösen a szomszéd Ausztria huzsvári beruházásra határozta el magát, az ottani ipar tehát lét fog lendülni s mi ténlenül fogunk nézni Ausztria iparának megerősödését.

Ha mi nem határozunk el magunkat hasonló beruházásokra, akkor a mi iparunk 20 év múlva szóba sem jöhet a szomszédunk ipara mellett s ha mi idővel beruházásokat leszünk kénytelenek tenni, azt saját hátramaradt iparunk nem fogja kielégíthetni s ismét csak a szomszédra leszünk utalva. Nem kisebb jelentőséggel bír a kereskedelmi szempont. Késégtelen, hogy Bécs, ha Ausztria vizuitat kiépíti, a kereskedelemnek leghatalmasabb gócpontja lesz; erre a következtetésre jutunk, ha meggyűjelük a mi vidéki városaink kereskedelmi tekintetben való hanyatlását Budapest előnyére. Ha azonban Bécs megerősödik, akkor Budapest vesztit kereskedelmi jelentőségéből s egy vidéki város szerepére lesz utalva. Már is tapasztalható, hogy tehetősebb kereskedőink, habár itt laknak, de külföldön kötik és bonyolítják le ügyleteiket. Ha igaz az, hogy kulturális viszonyainknak megfelelő ipart ölcso vizit nélküli megteremtése és emeltartani nem lehet, akkor ez áll a kereskedelemre is. Szükséges tehát, hogy mi is olyan vizituhálózzattal építsük ki közlekedési hálózatunkat, melynek gócpontja Budapest. Dr. *Zielinski* aztán kimutatta, hogy milyen nagy jelentőséggel bír hazánkra ugy politikai, mint gazdasági tekintetben, hogy legyen egy vizitunk, még pedig Fiuméig. A fiumei csatorna kiépítése fontosnak s lehetőnek is tartja a Karszton keresztül a mai technikai vívmányok segítségével.

Az egybegyűlt előkelő társaság lelkes tapsal honorálta az első mérnök-doktor nagyrdekű előadását. Ezután *Sándor Lajos* szóval fel. O szintén a csatornák híve, mert a csatorna ölesőbb a szállítás, mint a vasuton, már pedig közgazdasági szempontból ez a fontos. Az idő előrehaladotságára való tekintettel a vitát a jövő héten folytatják.

— **Házasság.** *Hornyánszky Aladár* pozsonyi theologiai tanár holnap esküszik örök hűséget dr. *Edvi Illés* Károly gyám-eányának. *Szevzánszky Klára* kisasszonyok a Deak-téri evang. templomban.

Díszes esküvő volt ma délután az uppesti katólikus templomban. *Forrách János* gyógszertár-tulajdonos vezette oltárhoz *Polifka János* m. á. v. főfelügyelő leányát, *K. Sámegh* Arankát. A vőlegény násznapja *Hieronymy Béla* kirial bíró, a menyasszonyé *Romy Antal* főerdőtulajdonos volt.

Weisz Béla, a *Weisz* testvérek fakereskedő-cég főnöke *Szanyban* eljegyezte *Redlich* Gizella kisasszonyt, *Redlich Mór* főtanító leányát *Bologasszonyban*. *Forrách József* fővárosi kereskedő eljegyezte *Hamburger Aranka* kisasszonyt Budapestben.

Csonkei *Csaneky* Károly sáratuvali körállatorvos eljegyezte idős *Vojtek* Alajos volt hidekúti gyógyszerész gyámleányát *Schmitt* Saroltát Aradon.

Sági János Keszthelyről eljegyezte *Tóth* Juliskát Kaposváron.

Haas Elekán február 9-ikén tartja esküvőjét *Lauffer* Emilia kisasszonnyal a városi színház tásorban lévő izraelita fiúváház templomban.

— **Kaszárrobbanás egy ágyvaszáradon.** Fügőből jelentik, hogy a *Condor* ágyvaszáradon a kazán megrongálódása következtében robbanás történt. A 22 főnyi legénységéből két gépész és egy matróz halálát lelte, öt ember eltűnt. A parancsnok, a kormányos és a többi legénység megsebesült, közülük néhány ember súlyosan. Csak két matróz maradt sérletlen. A meghalt gépészek iszonyuan meg vannak csonkítva.

— **Vakok Intézete Kolozsvárt.** *Wlassics Gyula* vallás- és közoktatásügyi miniszter iratban értesítette Kolozsvár városát, hogy a vakok intézetének építésére 50.000 koronát engedélyez. *Szabó Sándor* osztálytanácsos *Gyula* László építész kíséretében ma odaérkezett és ez ügyben ma hosszasan tárgyalt a polgármesterrel. Az intézet építését a tavasszal megkezdik. A miniszter intézkedése, mely az intézet létesítését lehetővé tette, városszerte ószinte örömet keltett.

— **Vizsgálat a középiskolák ellen.** Különös panasz érkezett a közoktatásügyi miniszter-rumba. A honvédelmi miniszter fennhatósága alá tartozó honvéd hadapródiskolákban a jelentkező növendékek tudvalevőleg fölveteli vizsgálatot kötelesek tenni. Az ideai fölveteli vizsgálatok alkalmával egyes középiskolák növendékei rendkívül hiányos előmenetelt tanusítottak. A fölveteli vizsgálóbizottság panaszára a honvédelmi miniszter erről a körülményről jelentést tett a közoktatásügyi miniszteriumnak, mely a följelentés alapján az illető intézetek ellen elrendelte a vizsgálatot.

— **Katonák a színházban.** Ma délelőtt kilencz katonának előadták az *Uránia-Színházban Szabó Lásos* darabját *A hadsereget*. A katonaság szellemi képzésének ezt a reformját örömmel látjuk. Mert a népszerű tudomány nemcsak nekünk cibeleknek való hanem ráter az katonákra is. Van ugyan abban egy kis oltározás, hogy éppen ehhez a darabhoz vényeltek ki egy ezredet. Mert a hadseregről szól, és ami talán a jelen esetben ennél fontosabb volt: a darabot egy százados írta. De azért mégis érdekes látványt nyújtott a zsu. olásig katonákkal töltött színház. Amikor a nevetés végigviharzott a sorokon, a szívből jövő kacagás meghallott, hogy a sok baka felszabadult a egyelem alól arra a két órára, ameddig a képek hosszú sorozatában végigvázta a katona örömei, szenvedései, diosőségét. Amikor aztán kivonultak a színházból, ismét a reglama lett az ur. Az ut közepén századokba sorakoztak és elindultak haza. Amilyen üdvösvnek helyesnek tartjuk ezt a mai katona-előadást, annyira kívánatos, hogy katonák ne csak olyan darabokat nézzenek meg amelynek katona a szerzője. Mert más darabból is tanulhatnak: a magyarság dios alakjairól, akik nem a harctéren szerették babérjainkat.

— **Tanítók mozgalma.** A *segélyvéri* állami tanítók ismeretes mozgalma az a zompénmegyei állami tanítósg is csatlakozott. Erről szó a következők átrát:

A sátoralja-ugyaji állami elemi iskola tanítótestületétől. Kedves kartársak! Örömmel üdvözlünk benneteket, amit kik helyzetünk javítása érdekében a kezdeményező lépéseket megvettetek. Egyen hálás köszönetünk nyilvánosra metett kijelentjük, miszerint a mozgalomból szívvel-lelkkel csatlakozunk s az egészet meneti szélesebb körben való publikálása céljából a következő lépéseket tettük: a helyi lapok után felhivtuk Zempien vármegye összes állami elemi iskolának tanítóit a mozgalomból való csatlakozásra. A beérkezett lekes válaszok alapján Zempien megye összes állami tanítóinak nevében memorandumban terjesztettük fel a kutasz-miniszter ó exzellenzához s a parlamenthez igazságos s jogos panaszainkat. Ugyünk hathatós támogatásra telkértük megvénk összes országgyűlési képviselőt. Végül csatlakozásunkról értesítettük az elterjedtebb helyben s fővárosi napi és tanügyi lapok szerkesztőjét, telkérve úgyünk szves partiórságára. Kartársi szeretettel maradtunk Sátor-Alja-Ugyjain, 1902. január 16. Vágó Gyula s. k. igazgató, Palásthy Kálmán s. k. tanítóletti jegyző.

Kiváló tisztelettel maradtunk
Sátor-Alja-Ugyjai, 1902 január 13-án.
A zempienmegyei állami elemi iskolai tanítósg nevében s megbízásából:

Palásthy Kálmán s. k.,
tanítótestletti jegyző. *Vágó Gyula* s. k.,
állami iskolai igazgató.

— **Kegyetlen anya.** A rendőrség ma egy lelketlen asszonyt vett partiórságába, aki négyéves fiacskájával olyan kegyetlenül bánt, hogy a hatóságoknak el kellett venni öle a kis gyermeket. *Stigrl* Gyuláné, született *Hoherling* Evának hívják az illetőt, aki a férjével, egy bolti szolgával és négyéves kisfiacskájával a Nefelejts-utca 27-ik számú ház első emeletén lakott. A csendes, jóviselű kis fiú annyira ütötte-verte a lelketlen asszonyt, hogy többször összeesett a kis boldogtalan teremés. A házbeliek végre is a VII-ik kerületi kapitánysághoz fordultak. A rendőrség hatósági orvossal megvizsgáltatta a gyermeket s az orvos rendkívül sok u abb és régből keletű sebhelyet talált rajta. A gyermek balfüle be van hasítva s az orra csonttörés folytán megtagadt. A VII-ik kerületi előjáróság a lelketlen asszonytól elvette a kis gyermeket, az anya ellen pedig a rendőrség folytatja az eljárását.

— **Ingyentej.** A mult hét folyamán 15 570 adag melegtejet és ugyanannyi zsemlyét osztottak szét a jelentkező szegény gyermekek között. Amióta a tejesztó-bolt megnyitott, összesen 139 470 adag került szétosztásra. Az utóbbi időben azonban az e óóra szánt jötekeny adományok, sanos, jelentékenyen megcsökkentek, amiért is a bizottság ez uton is kéri a közönséget, hogy az emberbaráti intézményt lehetőleg támogassa.

— **Strindberg tiltakozása.** *Strindberg* Ágost erős tiltakozó iratot intézett a svéd akadémiahoz, a Nobel-díjak kiosztása miatt. *Strindberg* azt állítja, hogy a díjakat nem adták méltó embereknek. Egyuttal kijelenti *Strindberg*, hogy annak az akadémiának, mely kritikájában ennyire győnge, sohasem akar tagja lenni.

— **Kalandos cilinder.** Egy szegedi újság szől arról a cilinderről, amely igen nagy bajokat okozhatott volna. Szerencsére a végén kisl a félreértés ebben a históriában amelynek egyik szereplője egy fiatal szegedi ügyvéd. Az ügyvéd ur Félégyházára utazott s a szegedi felső állomás közelében, a robogó vonat ablakából kiha olván, a szél elhordta cilinderét. A kistelki állomáson jelentést tett a dologról s címét átadva, kérte a főnököt, hogy a szarnyra kelt cilinderet keresse meg és küldje el a lakására. Most nyugodtan tovább utazott és Félégyházán egy új kaipot vásárolt. Eközben a kiküldött ember megtalálta a cilinderet s a főnök a legközelebbi vonattal elküldte az ügyvéd lakására, ahol a fiatal menyecske éppen ebédnél ült. A vasuti szolga átadta a megtalált jószágot s jelentette, hogy a cilinder a vasuti töltésről szedték fel. Az asszony rövid vizsgálat után megállapította, hogy a monogrammos cilinder az ura tulajdona. Borzasztó sejtelen szállt a szívébe.

— **De hol az uram?** Hogy került kalapja a vasuti töltésre?

A szolga a vállát vonogatta. Mit tudia ő? Elküldték s ő elhozta. Aztán otthagya az asszonyt süttét kétségeivel, mardosó aggródásával amelyek olyan erővel lepték meg, hogy csaknem eszméletől leestották meg. A szakácsnok néhány perc muva ájultan találta a szőnyegen. Nyomban elküldte az öregekért, hogy jöjjenek, baj van. Az öregek, amint megpillantották a gazdájának lett cilinderét, szintén kétségbeestek.

— **Jézus Mária!** Azt a szerencsétlent összetörte a vonat. Micsoda csapás!

Rögtön táviratoztak Félégyházára: „Mi történt veled? Riza a legrosszabbat sejtí. Oda van. Jöj!” Ez a sürgöny aztán az ügyvédet ugyancsak halálra ijesztette. A kalaphistóriát már elfelejtette és el sem képzelte, hogy mi történt a feleségével. Nyomban visszatáviratozott: „Drótválaszt. Mi történt Rízammal? Élepeszt a nyugtalanság. Este érkezem.” Este meg is érkezett az ügyvéd. A feleségét ágyban találta, lázasan, betegén.

— **Báliközös.** Kisjókál *Agoston Elek* cs. és kir. huszárezredes, a vaskoronarend, katona érdemkereszt és a hadiérem tulajdonosa, életének 61-ik. katonai szolgálatainak 44-ik évében tolyó hó 22-én reggel *Russin Piccoloban* elhunyt. A megboldogult özvegyén és gyermekein. valamint vejen *Korb Weidenheim* Tivadaron kívül sratajk testvéreit: *Agoston József* kir. tanácsos, *Csongráy* Domonkosné és öz. *Kormos* Béláné ugyiszent a rokon a *Benjovszky*, *Paugay*, *Fekete*, *Liss*, *Balogh*, *Bagtenszky*, *Nyevlinsky*, *Frank*, *gróf* *Novacok*, *Puffler*, *Losonczy* és *Öulik* családok. A boldogultnak hűlt teteme hélon január hó 27-én fogtak a budai katonai sírkertben a reformatus vallás szertartása szerint örök nyugalomra letétni.

Id. Csepeltery Gyula volt 1848-49-es honvédfőhadnagy e hó 24-én Budapestben elhunyt. A megboldogult a szabadságharc után közlegénynek sorozták be az osztrák hadseregbe. Éveket ezöltő a *Kossuth-part* jelöltje volt Nagy-Köröshön *Farkas Elekkel* szemben és csak két szavazattal maradt kisebbségben. Jő barátja volt költővs Károlynak. Mikor az eszlári pör után Nagy-Körös ro. ormánsái között közvetlenül a képviselőválasztás előtt kötvös Károlyival szemben bizonyos elenséges áramlat kapott lábra, a tapintatosan távoimaradó kötvös hejett a megboldogult tartotta meg a programbeszédet. Temetésé vasárnap délután 3 órakor lesz vejenek dr. *Varságh* Zoltán, a 48-as Újság öszerkesztőjének *Keresepi* 20. szám alatti lakásáról.

Alpár János, a boglári takarékpénztár volt igazgatója e hó 23-án Boglárón meghalt.

Nagyszalontán elhunyt *Baranovich Ferenc* nagybirtokos 75 éves korában. *Baranovich* 1848-ban Temesvár körül a sáncolásnál úgy kitűntette magát, hogy hadnagyi rangból örnaggyá léptették elő.

— **Bűnbánó sikkasztó.** A bécsi *Residens-Club* titkára — mint megírjuk — kilencvenhétzer koronát elcsikkasztott az egyesület pénzéből és azzal a külföldre szökött. A hűtlen titkár az elcsikkasztott összegnek egy tekintélyes részét a visszaküldte a klub elnökségének, azzal a kéréssel, hogy tette miatt további büntetés ne érje. Az elnökség ma ebben az ügyben rendkívüli értekezletet tartott és az elnök ajánlatára azzal a megokolással, hogy a klub kárának tekintélyes része megtérült, elállt a sikkasztó titkár megbüntetésétől.

— **Pisztolyparba.** *Pisztolyparbaj* volt ma délelőtt a *Csepel-szigeten*. *Dr. Fodor Oszkár*, a Népszínház titkára és gróf *Keglevich Géza* voltak az ellenfelek. *Dr. Fodor* segédei voltak: *dr. Schulhoff Géza* és *dr. Fazekas Oszkár* gróf *Keglevich* segédei: *Ferdinándy Béla* és *dr. Bakonyi Kálmán*. Orvosok: *Rotthard József* és *dr. Balassa István*. A lölételek voltak: 25 lépés, 5 lépés avanco, kétszeri golyóváltás. A felek mind a kétszer éltek a lövés jogával, de egyik sem talált.

— A Concordia-malom égése. A Concordia-malom ma már a teljes pusztulás képét nyújtja. Az úgynevezett új malom csupasz falai vannak csak meg, mert a gabona és lisztraktaik is rommá égtek. Csúpnán az igazgatósági épület, a régi malom és a gépház maradtak épségben. Az új malom és a raktaik romjában még mindig vannak zsaratnokok és fojtó füst borítja az egész vidéket. Az elpusztult malom környékén ma is nagy közönség verődött össze. A rendet Schmidt felügyelő tartja fenn nagy rendőri kiindulással. A központi tűzörség egy gőzszivattyúval egész éjszaka és ma délelőtt is erősen dolgozott; délelőtt azután hazavonult, mert a tűz tovatérése már egészen meg van gátolva. Délelőtt jelenet játszódott le az új malom romhalmazának legelején, ott ahol a két tüzőlt munkaközben életét vesztette. Az egyiknek, Semikónak a felesége ment oda, a másiknak, Herzognak, aki nőlen ember, az édesanyja meg a rokonsága. Az asszonyok leborultak a romhalmaz előtt és jajgatva siratták veszteségüket. Eközben megérkezett a tűvizsgáló bizottság, hogy a helyszíni szemlélt megtartsa és a tűz okát megállapítsa. Ott voltak: László, ferencvárosi helyettes elöljáró, Bárdy István kerületi mérnök, a kezelőbiztsi személyzet, Albertini kerületi kéményseprő mester. Szerbouszky Szaniszló tüzőlt főparancsnok és Kosaras, Károly és Jakab rendőrfogalmazók. A bizottságot a szemlén Schmetzer Ágost, a malom műszaki igazgatója kalauzolta. A bizottság megtartotta a szemlélt, több gyári alkalmazottat kihallgatott azután pedig a tűz körülményeit állapította meg. A veszedelem biztos oka nem volt megállapítható. A tűz az új malomépület ötödik fokán keletkezett. Valószínű, hogy a szíjkorong faalkatrészéből a surlódás következtében szikra pattant ki és ez gyújtotta meg a szélóbot. Innen terjedt azután a láng tovább. A bizottság a kötelessége teljesítése közben a tűzben elpusztult két tüzőlt szerencsétlen halála fölött sajnálkozásának adott kifejezést és intézkedett, hogy a két tetem a romhalmazból kiemeltessék. Különös dicsőségre részesítette a tűz oltásában résztvevő tüzőltörséget és vezetőjét, Szerbouszky főparancsnokot a nehez körülmények között kitettét önlelőadó munkálkodásukért. A malom igazgatósága összesen 2,420,000 korona kárt jelentett be, még pedig 600,000 koronát gépekben, 600,000 koronát épületben, 1,200,000 koronát gabonában és készáruban és 20,000 koronát egyébekben. Végül intézkedés történt a tűz tovatéréseinek megállítására.

— Huszonöt éves találkozó. A budapesti két egyetem polgáraiból a török barát mozgalom vezetőjére az 1876/77. évben alakult *hatvanas bizottság* az az Abdul Kerim basának diszkardot vivő küldöttségnek még életben lévő tagjai ez év február 4-én a konstantinápolyi küldöttség visszaérkezésekor huszonötödik évfordulóján, este 7 órakor az akkori *Szabadság* író most Fiume-kávéházában találkozni fognak. Az összejövetelt társas vacsora követi a Hungáriában, másnap pedig disztrakom lesz, amelyen szívesen látják az akkori mozgalomban résztvevő kártársakat. A bizottság és küldöttség tagjai közül eddig már igen sokan jelentették be, hogy résztvesznek a találkozóban. Lukács Gyula országgyűlési képviselő (Lónyai-utca 13.) és Ragályi Lajos ügyvéd (Múzeum-körút 27.) felkértek a még nem jelentkezett tagokat, hogy a szándékukat tudassák velük.

— Zátorya jutott gőzös. Fiuméből táviratozták, hogy az erős szirokkóban a *Dorotu* nevű osztrák gőzös Lussin-Piccolonál zátorya jutott. A gőzöst, mely erősen megsérült, a trieszti hajógyárba fogják vonszolni.

— Sajtóhiba. Felkértünk a következő sorok közlésére:

— Az Üstökös ma megjelent számában a *Mythologia*-ból című képen oly sajnálatos sajtóhiba esett, hogy azt ma reggel, mikor a lap kezembe került, a legnagyobb megdöbbenéssel fogadtam. A felírás utolsó szava a rajzoló tévedéséből került oda, aki irásban kapott instrukcióimat nem jól olvasta, félreértette. Vélemlenül éppen tegnap délután, mikor máskülönbösen a lapot revidálni szoktam, késő esteir másútt volt sürgős dolgom s így a lap revidáló nélkül került sajtóba, máskülönbösen az a vastag nyersesség nem jelenhetett volna meg. Sietek e hibámon kívül történt lapust e kijelentéssel jóvá tenni. Budapest, 1902. január 25.

Szabó Endre, az *Üstökös* fel. szerkesztője.

— Dadogók gyógyító tanfolyama. A Skultéty Lajos tanár vezetése mellett a piaristás főgimnáziumban levő és a székesúrvárosolt segélyezett „Dadogók gyógyító tanfolyama” február 3-ikán kezdődik. A fővárosi illetőségű szegényorsos tanulók, kik díjmentesen óhajtának felvételnél, kérvényükkel naponként a délutáni órákban jelentkezhetnek Skultéty tanárnál a József-körút 15. szám alatt.

— Egy öngyilkossági kísérlet következményei. Dr. Dwald Károly ezredorvos a Wiener Klinische Wochenschrift legutolsó számában érdekes esetet mond el a praxisából. Történt hogy egy *L...* nevű tizenkilenc esztendőskorú növendék öngyilkossági szándékából a fejébe lőtt Mannlicher-fegyverrel. Nem halt meg a sebébe, a golyót kivették, s a seb szépen begyógyult, noha az agyvelőnek sok darabkákat kiszedtek. Az orvos állítása szerint nem a legmondosabban szedték ugyan össze az agyvelő-foszlányokat, mégis körülbelül hatvan-nyolcvan grammnyi agyvelőt távolítottak el belőle. Gyógyulása után odahagyva a kórházat, szellemi képességeiben nem igen változást mutatott. Különböző sebesüléseknek a negyedik napján már újszerűválaszba merülten lepték meg az ágyában. Csak az *üldözöttség* ellen vételt bizonyos tekintetben, jegyzi meg az orvos. A lágytőjét például közepén ketté törte s egy-egy felét a szájába dugta, a pesenytét a kezével ette meg és úgy tovább, amit azelőtt a kollekták között nem tett meg. Három hónappal később újra látta páciensét az orvos. Akkor már folytatta tanulmányait a kadétskólában. Az *illetlenségeken* kívül azonban semmi rendellenességet nem tapasztalt nála.

— Tizenöt munkásgyűlés. Említettük, hogy a szociálisták holnapra, vasárnapra, negyven munkásgyűlést akartak egybevitni. A főkapitány azonban kijelentette, hogy a negyven gyűlést nem veheti tudomásul, mert nincs elég tisztviselő a gyűlések ellenőrzésére. Megígérte azonban a főkapitány, hogy ha kevesebb gyűlést jelentenek be, azt tudomásul veszi. A szociálisták ennél fogva holnap, vasárnap tizenöt munkásgyűlést tartanak az egyesülési és gyűlékezési jog, a népnomor, kenyérszóra, munkás-sajtó és népszavazás napirenddel. A tizenöt munkásgyűlés a következők: 1. Szabómunkások délelőtt 11 tizenegy órakor Dohány-utca 77. szám alatt 2. Acsegédek délután 3 órakor Vig-utca 18. szám alatt 3. A szobafestők és mázolók, valamint a könyvnyomtatás-segédkek együttes gyűlése délután 3 órakor Dohány-utca 77. szám alatt 4. Vasbutor-munkások délután 3 órakor Almássy-tér 1. 5. Fehérmű-tisztító munkások délután 3 órakor Dob-utca 77. sz. alatt 6. Vas- és rézszertályos-munkások délután 3 órakor Konti-utca 19. 7. Szerelő-munkások délután 3 órakor Nyár-utca 3. sz. 8. Kőművesek délután 3 órakor Nepszínház-utca 23. szám alatt 9. Vas- és ércbontók délután 11 négy órakor Váci-ut 29-ik szám alatt 10. Kazánkovács és hidász munkások délután 11 4 órakor Váci-ut 127. 11. Részelőlvágó munkások délután 3 órakor Dugonics-utcában levő Hajós-féle vendéglőben 12. Kárpitos segédek délután 3 órakor Csengery-utca 1. 13. Lakatos munkások délután 4 órakor Murányi-utca 43. 14. Kalapipari munkások és munkások délután 4 órakor Róza-utca 32. 15. Kőfaragó segédek délután 3 órakor Zárda-utca 9. szám alatti vendéglőben. A Ferencvárosi munkások ma este 8 órakor tartották gyűlést a Ranolder-utca 26. számú vendéglőbe, egyesülési és gyűlékezési szabadság, népnomor és kenyér-uzsora napirenddel.

— Két betörőbanda. A rendőrség tegnap két betörőbandát fogott el. Mindkettő lakásfosztogatással s egyéb lopással foglalkozott s mint ilyenek, valóságos rémei voltak a közbiztonságnak. A rendőrség végre is elcsipte a két veszedelmes banda tagjait és a még szabadon lévő orgazdáknak is nyomában van. Az egyik bandára egy betörés vezette a rendőrséget. E hónap elején *Goldberger és Kohn* tornacipő-gyárának Damjanich-utca 33. szám alatt lévő helyiségébe betörték a helyszínen azonban elfogták az egyik telttest *Löwy Mór* 20 éves kárpitossegéd személyében. Kihallgatása alatt tagadta, hogy ő a betörő, ellenben megnevezte a tetteseket. Ezek *Loch József* szabóságos és *Uday István* 19 éves állás nélküli lakatos-segéd. A rendőrség ezeket is elfogta, akik beismerték, hogy részesek és *Goldberger*-t loptak is egy varrógépét és több különböző szerszámot. A rendőrség házkutatást tartott náuk és több, lopásból származó fehérműt talált a lakásukon. Kin omozták azután, hogy a fehérműket *Breithard Hermin* arena-utó fehérmű tisztító üzletéből lopták. A *Goldberger*-cégtől ellopott holmikat a betörők egy orgazdánál értékesítették, aki megtudván, hogy a betörőket elfogták, a gépet vissza vitette a céghez és az ajtó előtt letelelt. Ezt az orgazdát is keresi most a rendőrség. — A második banda a lakásfosztogatásokat kultiválta. Ennek a bandának négy tagja került a kenderőség kezébe. *Boncz Róza* 18 éves, a fővárosból kitiltott cseléd, *Pichler Ferenc* 21 éves mázoló-segéd, *Simon Béla* 26 éves és *Alpers Gyula* (álnevén *Batys*) 20 éves csavargók a banda tagjai. Eddig beismerték, hogy a Vas-, Futó- Lujza- és Mária-utcaiban követek el lakásfosztogatásokat. Mindent elvittek, ami csak

a kezük ügyébe akadt s az ellopott tárgyakat eladogostatták. *Pichler* Ferenc négy lopott női galért egy Esztergomban lakó nőismerősének küldött názzáim-dékel. Ezeket az esztergomi rendőrség ott le is foglalta.

— Az új zsidó templom. A főváros a zsidó hitközségnek nagyobb telket adott templomépítésre, de kikötötte a város hogy a templomot 1900-ig meg kell építeni. A terminust a város két évvel meghosszabbította. A hitközség most arra kéri a várost, hogy a templom építésére még három évet adjon.

— A Magyar Tisztviselői Betegségügyi Egyesületnek igazgatósága január 22-ikén alapította meg 1901. évre a tagok részére az orvosi látogatások számáránya szerint kijáró oszlokat, amelyek a napiál a beírattási díjakból és tagjáró ékokból a költségek levonása után fennmaradott összeg 80%-át vették. Az osztalék a bejelentett és igazgatósági határozattal el fogadott 1487 orvosi látogatás alapján egy-egy koronát, vagyis összesen 1487 koronát tesz.

— Fővárosi Orfeum. *Waldmann Imre* Fővárosi Orfeumában február 1-én lesz a második álarcos bál, amely lényre, pompára, rendezésre nem fog különbözni az első álarcos-báltól, csak éppen az *olcsóság* tekintetében lesz attól eltérő. Az első elite-bált a maga telességében, a pompás ballettel, a kutinó zenével, a viruló narancsfigetel, minden széppel és jóval együtt a kevesebb tehetőseknél is be akarja mutatni *Waldmann* igazgató, aki a második álarcos-bált lényegesen leszállított árral rendezi. A februári álarcos-bálon megismétlődik a teljes program, az *Egy éjtel Versailles*-ben rendezték látványosság újra káprázatot fogza az embereket. Jegyek már előre válthatók a pénztárnál. Belépőjegy ára 5 korona.

— Körkémence. A Gedeon és Kont műszaki iroda körkémencje című mai lapunkban megjelent hűrdetését olvassuk olvasóink figyelmét.

(x) *Fratelli Deisinger* küld Fiuméből 4% kgr. legf. Santos-kávét 5 iri 46 krért bérmentve.

(x) *Ibiss szabadalmazott higiénikus pormentesítő szár.* Egy idő óta *Ibiss* név alatt van forgalomban a poralaku készítmény, mely a por képződését lehetetlenné teszi. Légh, ha behintjük vele a padlót, legyen az kőből, kemény vagy puha lából, tükörzstává söpörhetjük anélkül, hogy egy szem por is lósszállna. E szer megbecsülhetetlen, mert megakadályozza a baktériumok terjedését. Magyarországi főraktár: *Simon István*nál, Budapest, V., Váci-körút 12.

Reformok a főváros iskoláiban.
Budapest, január 25.

Bárdy István fővárosi tanácsos, a gondjaira bízott ügyosztály vezetésének átvétele alkalmával, ígértett tett, hogy a főváros népoktatás ügyének reformálását tanulmányai legfőbb tárgyává fogja tenni s mihamarabb előterjesztést tesz a reformok ügyében. A tanügyi osztály vezetője beváltotta ígértét s ma nagyobb előterjesztést tett a tanácsnak arról, hogy véleménye szerint milyen irányban kellene fejleszteni fővárosunk közoktatásügyét.

A memorandumot, mely a legilletékesebb helyről, a tanítók részéről, sok és szakértő hozzájárulással után ki fog csiszolódni, a következőkben ismertetjük. Általánosságban a memorandum két irányban óhajt reformokat. Egyrészt feleslegessé akarja tenni azokat a kiadásokat, melyeket a különböző kísérletek emeztettek föl s ezt a népoktatási felügyelői állás szervezésétől várja, másrészt, nagy súlyt helyez a népkölköli továbbképzés tanfolyamokra, miáltal a közműveltség fejlődését akarja elérni.

A javaslat részleteit a következőkben közöljük:

A memorandum mindenekelőtt elismeréssel konstatálja, hogy a főváros nagy buzgalommal és lelkesedéssel teljesítette a törvény által rá rótt köteleseégeket.

Az egyesítés óta az iskolák száma 270-ről 1204-ra, az osztályoké 300-ról 1618-ra, a tanárok és tanítók száma 319-ről 1600-ra, a beirt tanulóik száma pedig 18,193-ről 80,467-re emelkedett. A kiadások egymillió koronáról hét és félmillió koronára emelkedtek. Az egyesített főváros oktatásügyi kiadásai az elmúlt 28 év alatt összesen ötszázmillió koronát meghaladnak. Elismeréssel nyilatkozik a tanítók munkaságáról is. A főváros azonban nem elégedhet meg diszes és gazdagon díszes iskolák föllállításával, hanem gondoskodnia kell, hogy iskoláinak működése, az iskolai tanítás és nevelés minél intenzívebb legyen, hogy betekintést nyerjen az iskolák működésébe, belső életébe.

A megoldásra váró föladatok reformjának sike-

Legújabb cs. és kir. szabadalmazott

FÉRFIING

Vértés és Sebestyén

Budapest, IV., Múzeum-körút 15. a kir. udvari tanácsosnál

Melynek nyaklécje a redombolándó gallér bőségesen ünnagától pontosan szabályozódik, ráncok képződését kizárja és szárazsághoz képest, sáukébb vagy bővebb gallér használatát teszi lehetővé! Rendkívül célszerű és használatában olyan egyszerű, hogy külön tanítását nem igényel. Ezen ingek egyedül nálunk a föltalálók által kaphatók minden bőségesen a következő árak telében!

Legjobb minőségű sifonból, sima vagy redős mellét 2,35 és ... 2,75 irt
Puha batista- vagy pite-mellét ... 2,75 irt

Vidéki megrendeléseknél elegendő a gallér számát megírni.
Részletes leírással szívesen szolgáltatunk. Utánmutat a szabadalmi törvénybe ütközések, továbbá ajánljuk a raktaírunkon nagy választékban levő francia és angol uridívi különlegességeket, valamint bel- és külföldi kalapokat.

rét, a javaslat első sorban a népoktatási felügyelő alkalmazásától várja. A népoktatási felügyelő a már tervezett szakfelügyelő helyére kerülne. Munkaköre a székesfehérvárosi közoktatási ügyosztályába van utalva, hogy az osztály élén álló tanácsos mellett szaktényező legyen, hogy a közoktatási kiadások szertelen fokozódását a józan takarékoság érvényesítésével lehesen mérsékelni, még pedig a tanítás és iskolai nevelés kára nélkül. Ennek a megítélésére tapasztalt és nem érdekelte szakíróra van szükség, aki az iskolák belső életét is alaposan ismeri. Így kikérülhetik a hibával s néha nagyon drága kísérletekkel. A népoktatási felügyelő hivatala, hogy alaposan átgondolt, egészséges és minden irányban megnyugtató olyan reformokat tegyen, amelyek a takarékoságra irányuló helyes törekvéseknek reális maradó eredményeket biztosítanak, a népnevelés fejlődését illető minden káros következmények nélkül.

A népoktatásügyi felügyelőn kívül a szakfelügyelet sem hanyagolja el a javaslatot s ezt úgy akarja megoldani, hogy egyes igazgatókat ölmélet igazgatói teendői alól s ezeket bizza meg a szakfelügyelettel. Ezt a megoldást a javaslat gazdaságosabbnak tartja s olyan, mely a régi tervnél jobban biztosítja az oktatás egyöntetűségét s az oktatási ügyek egységesebb vezetését. A szakfelügyelettel megbízott igazgatójukat iskolájukban helyettesítő igazgató-helyetteseket az igazgatói állásra előkészítik s így meg lehet tudni, hogy az illetők az igazgatói állásra valóban képesek és érdemesekek-e.

A szervezeti reformok után, a memorandum áttér azoknak a fontosabb kérdéseknek az ismertetésére, amelyek a főváros oktatási intézeteinek tökéletesítését, a nevelés és oktatás értékének emelését szolgálják s amelyek közül egyesek nagyobb megtakarításokat helyeznek kilátásba.

Az első ilyen nagyobb reform egy fővárosi tanítóképző felállítására, amelynek szükséges voltát a javaslat részletesen megokolja. A tanítóképző-intézet szervezésével illeik két szempontot óhajt érvényre juttatni: hogy a főváros tanítóképző-intézete számára minél jobb tanítói anyagot biztosítson, s hogy a fővárosi tanítóképző ne csak előkészítő irányú legyen, hanem úgy az elemi iskolai, mint az azzal kapcsolatos különböző ismétlő és iparostanonc iskolai tanítóságra a főváros igényeinek megfelelően határozott, szakszerű, alapos gyakorlati képzést nyújtson.

A szaktanításról, a segédintézői intézmény megszűntetéséről, a polgári iskolai osztályok szaporodásának korlátozásáról részletesen szól a javaslat. Főveti és alaposan megokolja a népiskola továbbképző tanfolyamának életbevitelével és a felső népiskolák szervezésével igen sokat haladna a székesfehérvárosi köznevelés, mert ez által az oktatás által alkalmazható tanulmányokat nyernének a létező ipari és kereskedelmi szakiskolák, a mellett a kereskedők és iparosok több ipari és kereskedelmi érzékkel bíró tanulóit jukhoz, a divatárus- és varró-, hímzőműhelyek, üzletek pedig alkalmassabb nómunkások és alkalmazottakhoz jutnának.

Foglalkozik még a tandíj szabályzat revíziójával az óvóiskolák és az elemi iskolákba járó gyermekek napközi gondozásával és ezzel kapcsolatosan a szegény gyermekeknek a társadalom jótevékenységének bevónásával étellel és ruhával való ellátásával. Tervezi a fővárosi közegyi iskolai hatóságok számára kiadott Utasítás gyökeres átdolgozását és ennek keretében a közoktatási bizottság ügykörének szakellenőrzésre való kiterjesztését, az iskolaszékek előnyösebb reformját, a tanítói szolgálati pragmatika elkészítését. Követeli a fővárosi iskolák tanterv-reformját és az iskolakönyvek revízióját, a szocial-pedagógiai igényekhez mért átdolgozását. Vezérkönyvek kiadását, az iskolai és tanítói könyvtárak és egy központi tanítói könyvtár és tanszermuzeum létesítését.

Vázolja ezután a gyakorlati oktatás reformját, ismerteti az inasiskolák szakiránya fejlesztése körüli teendőket, megadja az iparrajziskola szervezetének irányelveit. Az iparrajziskola működését három irányban akarja fejleszteni: az iparosság és az iparra készülő szakrajzi kiképzésére, a közvetlenül a műhelyekben készülő munkákra s a nem iparosok iparrajzi és iparművészeti nevelésére.

Az ismétlő leányiskolákat a népiskola V-VI. osztályaival kívánja kapcsolatba hozni, szem előtt tartva a gyakorlati élet, a kenyérkereset szükségleteit. Sőt ezzel kapcsolatban női ipari alisbófokozati szakmühelyek létesítését is tervezi.

A női kereskedelmi tanfolyamokat a fővárosi köznevelésbe kívánja átvinni. Végül a népoktatási felügyelő szervezeti szabályzatát közli és annak egyes szakaszait okolja meg. E szerint a felügyelő a tanács közoktatási ügyosztályának lesz a közgegy s teljesíti a fővárost, mint iskolafelügyelőt megillető szakfelügyeletet.

Tüntetés Vázsonyi mellett.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, január 25.

A főváros demokrata polgársága lelkesen tüntet fiatal vezére, dr. Vázsonyi Vilmos mellett, aki ellen az egyetem félrevezetett ifjúsága oly csunya hajszát indított.

A terézvárosi Demokratákör rendez szombat esti társas vacsorája a szokottnál jóval látogatottabb volt. A kerület polgárai felhasználták azt az alkalmat, hogy ragaszkodásukat, szeretetüket a legmelegebb módon nyilvánítsák dr. Vázsonyi Vilmosmal szemben, akit oly méltatlan támadások értek az utolsó napokban. A kör összes helyiségei zsúfolásig megteltek, egymást érték a kerületbeli küldöttségek, s megjelent a tüntető lakomán Olaj Lajos országos képviselő is.

Az est első szónoka dr. Karsay Sándor miniszteri titkár volt, ki Vázsonyit a további küzdelmekre s kitartásra buzdította.

Utána dr. Vázsonyi Vilmos emelkedett szólásra. Megköszönte a választópolgárok őszinte ragaszkodását, melyet nemcsak a könnyű és verőéves, hanem a zivatros napokban is tanúsítanak vele szemben. Ez a ragaszkodás, — ugymond — melyre mindenkor számíthatok s leltellenül számíthatnak ádáz elleneségeim, ez az ami elengedhetetlenül meg kell, hogy legyen. Ezeknek a támadásoknak meg kellett történniök, minden híványságot ki is használt ellenem a jezsuita agyvelő. De tudják meg, hogy van egy vértém, melyen nem hatolhatnak keresztül mérgezett nyilak s ez o. vbarataim szeretete. Rátért ezután a mult eseményekre s így folytatta:

— Midőn a terrorizmus eszközeivel akarták torkomra lorrasztani a szót, midőn azt sem akarták megengedni, hogy én egy életet mondjak el s késszakarva sörte érezték magukat: ekkor erőszakkal, fenyegetéssel akarták belem lojtani a szót. Nem tettsztek nekik hogy szölok és leleplezem hazugságaikat. De támadásuk osítörtököt mondott. Ugyanigy jártak a munkanélküliek tüntetésével s most hazafiáságra vetették magukat. Azok az urak hazafiának nevezik magukat, pedig a haza nekik csak szántóöld, mely kaizásokkal terem és megölti életárait. De ennél a támadásnál is láták, hogy vannak izmaink, ökleink, melyek lesújtanak üres koponyáikra.

A felbuzgott lelkes taps után üdvözölte dr. Pollacek Sándor a parlament jelenlevő kiváló tagját. Olaj Lajost, aki erre a következő nagyhatású beszédét mondotta:

— Tiszelt uraim! Igazán szomorú a helyzet, hogy már a kötelesség teljesítését érdemszamba veszik. Hát miről van itt szó? A szólásszabadságról és vélemény szabadságról. Nem kutatom, hogy mit mondott Vázsonyi Debreczenben, de bármit mondott, azt minden szabad polgárnak mondani joga volt. Ő nyíltan mondotta s büszkén merem állítani, mondtam és mondom most is, ám írják ki rólam: Vázsonyi a legnemesebb dolgot mondotta, hogy a kultúrát kell az ifju lelkébe csepegtetni s nem a nyers erő előtt meghódolni.

— Kérem önöket polgártársaim, szeressék, tiszteljék Vázsonyi haraktomat továbbra is, megérdemli az ő hazafias s fedhetlen jelleme, becsülete és nagy tehetsége egyaránt. Aki gyűlöli őt azért teszik, mert jól tudák, hogy ő egymaga több, mint ők együttvéve. Kényelemben, jólétben élhetne, ha feladná függetlenségét. De ő bankoknál, iparvállalatoknál nem vállal tisztséget. Tisztelni kell az ily jellemet.

Perceig tartó tappsal és éljenzéssel fogadták a beszédet, mely után Karáthórdó Árpád, dr. Löw Tivadar, majd a demokrata asztaltársaságok küldöttségei vonultak fel, kiknek nevében Stern Szidney adta át a bizalmi nyilatkozatokat. Végül Biró Henrik indítványára üdvözölő táviratot küldtek dr. Gorove László képviselőnek, ki ma a parlamentben interpellált a Vázsonyi-ügyben.

A józsefvárosi demokrata kör ma a következő táviratban fejezték ki rokonszenyüket Vázsonyi iránt: Demokrata kör Budapest. A józsefvárosi demokrata kör összegyűlt tagjai üdvözölt vezérüket, Vázsonyi Vilmost és bátor magartását helyeslik, biztosítják őt változatlanul ragaszkodásukról és szeretetükről. Haladon a megkezdett utas és vele lesz az ország 999 gyászmagyarka kivételével. Dr. Ocsay és dr. Krausz elnökök és 150 aláírás.

A liberális érzelmi egyetemi ifjúság ma este Ötvös Leó elnöklele alatt érkekezetlet tartott, amely elítélte az egyetemi ifjúság egy töredékének legutóbbi szereplését s az ifjúság egykori vezérének, dr. Vázsonyi Vilmosnak megbélyegzésére irányuló célszát. Elhatározta az érkekezetlet, hogy hétfőn január 27-én, este 7 órakor a Nemzeti szálloda dísztermében egy ügben nagygyűlést tart, melyre ezután is meghívja az egyetemi és iskolai polgárságot. Egyszersmind tiztagu küldöttséget választottak, mely hoinap, vasárnap délelőtt üdvözli dr. Vázsonyi Vilmost.

A t. Ház mai ülésének végén Gorove László meginterpellálta a kultuszminisztert az egyetemi ifjúság viselkedése dolgában. Az interpellációjával kapcsolatosan szó esett az egyetemi reform-pártól is, mely

ma este a következő nyilatkozat közlésére kérte föl lapunkat:

Nyilatkozat.

Tekintettel arra, hogy a mai képviselőházi ülésen a mi pártunk is szóba került s pártunk elnökeiről is szó esett, kötelességünknek tartjuk a következő kijelentést tenni. Az Egyetemi Reform-Párt, midőn három hónappal ezelőt megalkult, két ótt tűzött ki maga elé: először is elizni az egyetem felől a közöl a felekezteskedés áruját s azei megteremteni a magyar egyetemi ifjúság belbékét és egységét, egyezőül létrehozni az ifjúság békét; másodsor az egyetem tudományok művelésére szentelt csarnokát megfiztatni a politikától s buzdítani az ifjúságot a tudomány és munka szeretetére és ápolására. Ugy gondoljuk nemesebb céllal, komolyabb feladattal, becsületesebb törekvéssel egyetlen ifjúsági párt sem indult meg. Azóta elnökünk vezetése alatt olyton az ifjúsági béke megvalósításán dolgoztunk s részünkről ebben az irányban minden lehető elkövetünk.

Küzdöttünk nem a politika legyervevel, hanem a szeretet eszközeivel, küzdöttünk nem az erőszak és hatalom segítségével, hanem az igazság gyámoltásával. Küzdöttünk, a saját kivéve, az összes hatalmi tényezők észrevételre való méltatása nélkül. Sőt néhol még azok ellenzése dacára. De mi történt? Nemcsak elismerés nem jutott osztályrésznélkül sőt midőn az Egyetemi Nemzeti-Párt ismét visszatért a politikához munket velök azonosítanak, egy betnek, hozzájuk hasonlítanak.

Az igazság nevében, dicső eszméink érdekében tiltakozunk minden efféle egybetven. azonosítás ellen s folytatjuk tovább az igazért, a nemeseért való küzdelmünket mindaddig, amíg a béke, a munka és s tudomány szeretete nem tér vissza az egyetemi ifjúság körébe, amig vissza nem állítuk az ifjúság egységét s régi dicsőségét. Ezen küzdelmünkben támaszunk legyen a magyar közvélemény és bizalmunk alapja az igazak itélete! Hazafias üdvözlettel

As Egyetemi Reform-Párt.

A képviselőház előtt.

Zajos tüntetés ment végbe ma délelőtt a Sándor-utóban, a képviselőház előtt és később a Múzeum-köruton. A demokraták és az egyetemi ifjúság nemzeti pártja rendezték a tüntetést, amely már olyan izgatottá fajult, hogy a rendőrség kénytelen volt közbelépni.

A tüntetés abból a plakáthabóruból eredt, amely az egyetemi ifjúság nemzeti pártja és a fővárosi demokraták között kitört Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő ismeretes debreczeni beszéde miatt. Ez a plakáthabóru nagyon felütélte a kedélyeket s az egyetemi nemzeti párt tegnapi értekekezetlen elhatározta, hogy ma délelőtt a képviselőház előtt tüntetni fog Vázsonyi ellen. Egyben egy újabb plakátot szövegtek Vázsonyi ellen, amelyet ma reggel kiragasztattak.

A demokraták megtudták a nemzeti ifjak szádekkát s még az éjszaka elhatározták, hogy megvédik képviselőjüket és vele együtt a Ház elé vonulva, ellensúlyozzák a diákság tüntetését.

Az egyetemi ifjúság már korán délelőtt nagy tömegekben lepte el a Ház környékét, a múzeumkertet s harcias hangulatban várta Vázsonyi érkezését. A tüntetésről a rendőrség is tudomást szerzett s nagyszámu rendőrséget vezényelt ki a Ház elé, amely az egyetemi ifjakat a múzeumkertbe és a Múzeum-körutra szorította.

Tíz óra után megérkeztek a demokraták is és a Múzeum-körut és a Sándor-utca sarkán, a kávéház előtt foglaltak állást. Ez a tömeg körülbéli négyszáz főből állott.

Vázsonyi Vilmos egy féltüntetett tájban érkeket meg egy bérkoosin dr. Baracs Marcell és dr. Róssa Vilmos társaságában. A demokraták felismerték a koosiban ülő Vázsonyit, megállították a koosit és zajos éljenzéssel kiszállásra bírták képviselőjüket. Sűrű falánszéként vették körül és folyton zajosan éltetve kísérték a Sándor-utcan a Ház felé.

A képviselőház kapujától alig néhány lépésnyire sikerült a rendőröknek megállítani a sokaságot.

— Képviselőt a Házból kirekeszteni nem szabad! — kiabáltak a tömegből.

— Ki a képviselő az urak közül? — kérdezte Gersich rendőrfelügyelő.

— Itt van Vázsonyi! — volt a felelet.

— A képviselő ur bemehet a Házba, — szólott a rendőrtiszt — a tömeget kénytelen vagyok feloszlatni és a képviselő uron kívül senkit be nem engedhetek.

A tömeg azonban kitartott Vázsonyi mellett és a rendőrök visszaszorította. Az áradattal szemben a rendőri erő kicsin nek bizonyult s a tüntetők oly erővel törték előre hogy Gersich felügyelőt el is lökték, aki elesett. Vázsonyi így eljutott a házig. A múzeumkertből felbuzgott ugyan hogy: Abcug Vázsonyi! de ezt a tüntetést teljesen elnyomta a demokraták éljenzése. A házban ekkor már az ülés vége felé járt és Vázsonyi csak 8-10 percig maradt benn. A

demokraták megvárták, amíg Vázsonyi kijött és ugyanolyan tüntetéssel kísérték a Múzeum-körut felé, mint mikor a Házba jött:

— Eljén Vázsonyi!

— Aboug a klerikalizmus!

— Le a reakciói feketé lovagjaival — kiállítások hallatszottak.

Ekkor már megérkeztek a lovas rendőrök és a József-Műegyetem előtt elérve a tömeget, Szirmay kapitány intézkedésére a lovasok a tömegbe lovagoltak és Vázsonyit arra bírták, hogy kocsiába szálljon. A képviselő kocsiját négy lovas rendőr vette körül, de a tömeg a kocsit után futva, zajosan éltető kísérte a képviselőt a Károly-köruton, Andrásy-uton át a Demokrata-körig.

Vázsonyi Vilmos, mikor az első tüntetés után beért a Házba, a folyosón felindulva beszélt el, hogy egy rendőrelőügyelő megakadályozta abban, hogy a képviselőháza bejusson. Gersich rendőrelőügyelő — ugymond Vázsonyi — megfogta a kabátja gallérját és még akkor nem érezte el, amikor megmondta, hogy ő Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselő.

Gersich rendőrelőügyelő a következőleg beszélt el az igazított jelenetet.

— Mikor én a tömeget föl akartam tartóztatni rendőreimmel, többen azt kiáltották:

— Hogy meri tartóztatni a képviselőt?

— Melyik az a képviselő? — kérdeztem.

— Vázsonyi! — kiáltották.

Akkor vettem észre Vázsonyit, aki a rendőrökkel dulakodó tömegben volt. Azonnal utat nyitottam neki és kijelentettem, hogy a képviselő egymaga mehet a képviselőháza, de más senki. Vázsonyi azonban nem élt az én ajánlatommal, különben is nem sokára elsodort a tömeg bennünket.

A demokrata kör részéről, dr. Rács Dezső és dr. Gyenes Manó ügyvédek ma délután megjelentek Rudnay Béla rendőrfőkapitánynál, hogy panaszt emeljenek, Gersich rendőrelőügyelő és a 100. számú lovasrendőr ellen, hivatalos hatalommal való visszaélés miatt. A főkapitány kijelentette előttük, hogy Gersich már telefonon kinyilatkoztatta, hogy ő Vázsonyit nem akarta sérteni s a tévedés csak onnan volt, hogy ő Vázsonyit nem ismerte föl. Hajlandó tőle bocsánatot kérni. Ezért Gersich ellen a panaszt visszavonták. Ami pedig a 100-as számú lovasrendőrt illeti, őt a főkapitány a szolgálatból azonnal eltávolította s ellene fegyelmi vizsgálatot indít.

A rendőrségi sajtóiroda különben a következő jelentést adta ki a tüntetésről:

Ma délelőtt a Múzeum-körút és a Főherceg Sándor-utca sarkán körülbelül négyszáz főre tehető tömeg várt dr. Vázsonyi Vilmos országgyűlési képviselőre, hogy mellette tüntessen. Ugy létezenként óra tájban megérkezett dr. Vázsonyi, kit a tömeg zajosan éjjezett. A rendőrség nem akarta a tömeget a Sándor-utcaba bebozsítani, de a tömeg a rendőröket fértetőta és így kísérték dr. Vázsonyit a Ház kapujáig. Ez alkalommal a rendőrség rendezavarás miatt előállította Gál Zsigmond szabómestert, Wilhelm Gyula biztosítási hivatalnokot és Farkas Sándor ténylegkészt, akiket a rendőrség igazolás után szabadon bocsátott. Az elárást ellenők megindították.

Szóvá tétetett a főkapitány előtt, hogy dr. Vázsonyi Vilmos, amidőn a képviselőház elé érkezett, az ott szolgálatot teljesített Gersich rendőrelőügyelő nem ismervén őt személyesen, nem bocsátotta be a Házba. Vázsonyi erre bemutatkozott, de Gersich előügyelő a nagy zajban nem értette meg a nevet és így csak ismételt bemutatkozás után bocsátotta be a képviselőháza. Emiatt a tévedésből eredi feltartóztatás miatt Gersich utólagosan sajnálkozását fejezte ki a képviselő előtt.

A cucli.

— Erkölcscrájé 3. felvadásban. —

Bródy Sándornak, a Dada illusztris szerzőjének ajánlom ezt a vázlatot.

I. felvadás.

(Szín: egy vidéki üvegkút raklára.) — Az üvegpalackok csuolják a cuclinak készült palackot. A cucli védekezik, de hiába. A nagy törökly-flaskó gormobáskodik veie, a sűrűségről lenézi, még a paradívizet üveg is, amelynek pedig nem nagyon válogatós a szaglása, összeszedja.

— El kell mennem, ezt nem bírom! — rebegi a cucli.

Eppen akkor érkezik Pestről egy öreg házaspár, mely unokáját Soxleth tanár rendszere szerint óhajtja táplálni. Megveszik a cuclit, amely sirva bucsuzik el a többi üvegyártmányoktól.

II. felvadás.

(Szín: egy fővárosi ügyvéd ebédője.) — A cucli nem szuperál. Panaszodik rá az asszony, a cseléd, a házibarát. Az ügyvéd, aki heves természetű ember, szidalmazni kezdi a cuclit.

— Jaj, jaj! — kiáltja a cucli — miért is nem maradtam otthon a hutában!

Az ügyvéd bibelődni kezd a cuclival, de éppen ekkor tér haza a felesége, aki így kiáltott rá:

— Ugy-e ezzel lojalizolod? Engem viszont elhanyagolsz!

Az ügyvéd dühbe jön, meg akarja verni nejét, de a házibarát, aki jelen van, közbeugrik.

— Ahá! — ordítja az ügyvéd — hát te vagy a lovag?

A házibarát irul-pirul, de hiába, elárulta magát. Az ügyvéd végére is, mint minden baj okozóját, a cuclit kidobja az ablakon a vak éjszakába.

III. felvadás.

(Szín: egy cselédkvartély.) — Az éjszakába kegyetlenül kidobott cuclit meglátja egy részeges rendőr és magához veszi e szavakkal:

— Ugyis eltörtött a páinkás flaskóm, jó lesz helyette ez!

Hazaviszi a cselédkvartélyra, ahol azonnal pálinkát önt bele. A tejhez szokott cucli ettől berug, táncolni, dalolni se szégyel. Az ügyvéd, aki az éjszakában a cucli keresésére indult, mert más nem volt otthon, s az üzletek éjjel be vannak zárva, e szennyes környezetben részegen találja a cuclit. A rendőr már egészen be van rugva, s részegségében a falhoz vágja a Cuclit, amely ezer darabra török és meghal. Az ügyvéd osaládja megilletődve áll a cucli cserepei körül, majd szomoruan elkullog.

Ezt az erkölcsrajz-témát ezennel közkinosósa nyilvánítottam, darabba való feldolgozását minden hazai írónak megengedem, csak a következőket költöm ki a magam számára:

1. nevem megemlítése a színlapon,
2. a tantiémek fele,
3. egy páholy a premiérre,
4. vastaps,
5. koszorúk,
6. banket.

Más semmi nem kell.

— o. —

SZÍNHÁZ, ZENE.

Operaház. Dr. Dálnoki Viktor, a Magyar Színház jeles fiatal baritonistája, aki egy pompás hanganyaga, mint kiváló énektudása következtében — ugyszólván — kinőt a könnyed operette keretéből, ma este sikerrel vendég szerepelt a magyar királyi Operaház színpadán, mint Tonio, Leoncavallo: *Bajazzók* című dalművében. A szerep eléggé alkalmas arra, hogy ábrázolója ének- és játéktehetségét kimutassa. Dálnoki baritonja rokonszenves, érces, meleg organum amely már a mai első fellépés alkalmából érvényesült, a mikor az énekes egyetlen felületes próbája után alig lehet tisztában a ház akusztikájával. Nagyon jó az énektechnikája is amely Resz, Schütte-Harmsen és Geizinger iskolájában eszizöldött. Ertelmes szavaiat, kitűnő szövegkiejtés, disztinkált izlés és színpadi temperamentum tünt ki abból a hatásos módból ahogyan a prológust énekelte. Színesi képessége pedig a duettben és a bufonériában hívta ki figyelmünket. Dálnokinak igen szép sikere volt és kíváncsian nézünk további fellépéséi elé; annyit már ma is konstatallunk, hogy feltétlenül az Operaházba való énekes. — *Castellano* Viktor Emanuel olasz tenorista-vendégünk Cassio szerepében lejezte be vendég szereplését. Rokonszenves emléket hagy Budapesten maga után ez az intelligens és izléses fiatal énekes, akinek további fejlődése útján szerencsét kívánunk. — A *Bajazzók* után A *navarrai ledny* került színpadra, amelynek címszerepében Wyns Charlotte asszony bucsuzott. A francia művész nő tiz estén át vendég szerepelt, estéről-estére növekvő sikerrel, lelkes barátokat szerzvevén finom művészetének és érdekes egyéniségének. Mai bucsuzása alkalmából ismét lelkes, rokonszenves tüntetésben volt része a közönség részéről, amely sablon nélkül mondja: viszonulásra! (G—ly.)

A vörös talár jubileuma. *Brieux* színműve, *A vörös talár*, kedden éri meg az első jubiláris előadást a Nemzeti Színházban. Ezen az estén 25-ödször kerül előadásra a dráma amelynek tavaly október 18-án volt a bemutató előadása, s azóta a színház egyik legvonzóbb műsordarabja. A keddi előadás teljesen a premier szereposztásával megy; a főszerepeket ezúttal is P. Márkus Emília, Gál, Beregi Rákosi Szidi, S. Fái Szeréna, Mihályfi és Náday játszzák,

azok, akik a darabot a Nemzeti Színházban diadalra vitték.

Vigszínház. Ma este játszották ötödöször a *Vigszínház*-ban Bródy Sándor művészi bátorsággal teli gyönyörű darabját, *A dada-t*. A mai előadás sikere szentesíti az előző esték nyomán támadt ítéletet, amely a magyar irodalom jelentős gyarapodását látja a darabban. A közönséget ma is magával ragadta az erkölcsrajz mely hatása és felvoások után zajos tapsok hívták a lámpák alá a szereplőket. Eliza szerepét ma Pécsi Aranka, a kolozsvári Nemzeti Színház ifjú művésznője játszotta. A szerep amilyen kicsi aránylag, éppoly kitorrott tehetséget kíván a közönségtől, mert csupa érzébeli és a dialektai ellentéteken halad. Az ifjú művésznő, aki ma este méltóan mutatkozott be, nem egészen ismeretlen a budapesti közönség előtt. Többöször igazolta igazi hivatottságát, nagy szerepekben is a nyári színlépek színpadain. Mai debütjén nemcsak tehetségéről, de nagy haladásáról is tanubizonyoságot adott s a közönség meleg tapsokkal jutalmazta közvetlen, őszinte játékát. A darabot egész telt ház nézte és a főszereplők, *Vasváry Irén*, *Nikó Lina*, *Haraszthy Hermin*, *Saerómi* teljes hatással játszottak a közönség tapsai mellett.

A Nemzeti Színház új rendezője. Örömmel értesülünk arról, hogy a Nemzeti Színház igazgatósága Hevesi Sándort, a jeles fiatal régi rendezőnek szerződtette. Hevesi Sándor több kitűnő munkában mutatta ki dramaturgiai hivatását, széleskörű ismereteit és kitűnő érzékét. Meg vagyunk róla győződve, hogy valamint a német színpad üdvös regenerációját a rendezésben érvényesítő irodalmi szempontnak köszönheti, úgy a mi drámánk is hasznát fogja látni, hogyha a színészrendezők egyoldalságát ez a jeles író-dramaturg elensúlyozza.

Hírek a Népszínházról. A Népszínház ez idei nagy sikere, az *Ádám és Eva* című operett iránti folyvást olyan nagy érdeklődés mutatkozik a közönség minden körében hogy az új operett a jövő héten is dominálni fogja az egész műsort, amennyiben vasárnap este, kedden esütörtökön, pénteken és szombaton, vagyis ötször kerül újra színpadra. Ugy erre, valamint a még folyvást teljes vonzó-erejű ható *Katalin* című eredeti operettre való tekintettel a Népszínház igazgatóságának el kellett halasztania egy hétre a legközelebbi udonságnak, *Almássy* Thimár és *Agai Adoli Egy görbe* nap című eredeti énekes bohózatának a bemutatóját. — A holnap, vasárnap esti előadásán *Eva* szerepét, mint mindig, *Kürty Klára*, *Ádám* szerepét *Raskó Géza* fogja játszani. — *Béldi Izor* és *Fejér Jenő* nagy operette a héten kétszer kerül színpadra, szerdán *Kürty Klárával* és *Hegyi Arankával* és a jövő vasárnap este én *Germain* hadnagy szerepében *Kürty Klárával* és *Katalin* című szerepében *Zilahiné S. Vilma* asszonnyal. — Szerdán újra a *Szokimondó asszonyság* kerül színpadra, melynek szombati előadását szünetelt ház nézte végig. Jövő vasárnap délután *Rákosi Jenő* *Éjjel az erdőn* című népszínművében *Boriska* szerepét *Blaha* Luiza asszony és *Máli* szerepét *Hegyi Aranka* fogja játszani.

Lotti eredetesi. A Magyar Színház új bohózata, a *Lotti eredetesi*, estéről-estére zajosabb sikerrel kerül színpadra. A mai, kilencedik előadást is szünetelt ház nézte végig és egész estén át szakadatlan volt a kacagás. A nagy siker, amelynek a jegyek elkeltét hirdető fekete tábla is tanusága volt, arra indította az igazgatót, hogy a pompás bohózatot a jövő hét minden esté ére kiütze. Me este is gyönyörűséggel tapsolták *Fedák Sárít*, aki *Tomcsányi Olgával*, *Sziklai* *val*, *Tomcsányi* *Russival*, *Borossal*, *Sziklai* *val*, *Szilgyival* és *Ráthonyival* olya nagy diadalra segítette a színes és mulató darabot.

Hírek a Nemzeti Színházról. *Julius Caesar* reprizén kívül, amely a jövő héten esütörtökön, pénteken és vasárnap este foglalja le a műsort, a Nemzeti Színház jövő heti programja ez: Holnap, vasárnap és szerdán *Rákosi Jenő* tragédiáját, a *Tágra király* német adjak, a két női szerepben *Jászai Mari* és *P. Márkus E.* asszonyokkal; — hétfőn a *bor* negyvenharmadször, kedden a *vörös talár* huszoneötödöször megy, szombaton pedig *Cypus* vigjátéka, *A szerencse*, *Lánczy* *lkával* és *Szigeti* *Juliskával*. A vasárnapi délutáni előadások során holnap *Jókai Mór* színművét, *Az aranyembert* adjak immár kilencvenedször, a jövő vasárnap pedig az *Ibolyafalót*, *Moser* vigjátékát, mely ezúttal negyvennyolcadször kerül színpadra ezen a színpadon.

A Gyurkovics-lányok a Vigszínházban. *Herczeg Ferenc* nagyszerű darabja, mely a Magyar Színházban száznál több előadást ért a Vigszínházban mint a magyar oiklus negyedik darabja, szombaton, február 1-én kerül előlevezetésre.

Vizsgálati előadás. *Rákosi Szidi* színésziskolájának esütörtökre hirdetett vizsgálati előadását szombaton délután három órákor tartják meg az Uránia-Színházban.

Szoeyer Ilonka póra. A Magyar Színház igazgatója, Lessky András, mint ismeretes, szerződésesen címén 16.000 korona erejéig pórt indított Szoeyer Ilona ellen mikor a művész nő elhagyta a színházat. A VII. kerületi járásbíró első ízben, márkasság címén, el is marasztalta a művésznőt, aki a tárgyaláson elmulasztotta megjelenni. Ügyvédje dr. Farkasházy Zsigmond kérelmére azonban a bíróság helyt adott az igazolásnak s az érdekes pórt ma tárgyalták dr. Kacsikémty Emil járásbíró előtt.

Szoeyer Ilona képviselője pörgőtől kifogást emelt azon a címen, hogy Lessky András nem igazolta, hogy azt az írásbeli szerződést, amely a Magyar Színház-Részvénytársaság és Szoeyer Ilona között létrejött s amelyben a 16.000 korona vinkulumra nézve a járásbírósság illetékessége ki volt kötve, a törvénynek megfelelő iormában ártírták volna Lessky Andrásra. Az utóbbi ügyvédje, dr. Lindner László igazolni kívánta a járásbírósság illetékességének szabályszerű kikötését. A bíróság, meghallgatva a felek előterjesztéseit, dr. Farkasházy Fischer Zsigmond pörgőtől kifogásának helyt adott, a fölperest keresetével elutasította és a pórt megszüntette.

Hírek a Vigaszínházból. Holnap, vasárnap két előadás lesz. Délután *A képviselő urat* adják; ez lesz Gutthi és Rákosi kedvelt bohózatának első délutáni előadása. Este *A dada* játszik. — A hét első három napján Yvette Guilbert és társulata vendégszerepel. Hétfőn, kedden és szerdán lép föl a világhírű művész még pedig esténként változó műsorral. — Csütörtökön két előadás lesz. Délután ijtusági előadásul rendkívül mérsékelt helyárakkal *Ocskay brigádéros* kerül színe. Este pedig *A képviselő urat* adják. Pénteken *A dada* kerül ismét színe.

Julius Caesar reprize. Shakespearenek Julius Caesarja a Nemzeti Színház csütörtöki reprizén a következő szereposztásban kerül felelevenítésre:

Julius Caesar — Gál; Octavius — Horváth; Antonius — Beregi; Brutus — Szocovay; Cassius — Gyenes; Metellus — Császár; Popilius — Magyarai; Decius Brutus — Pálffy; Cinna — Somló; Lucilius — Földi; Trebonius — Hetényi; Titinius — Mészáros; Pandarus — Szőke; Clitus — Paulay; polgárok — Vízváry, Gabányi, Ujházi, Böszörményi; Clodius — Körösmeszei; Octavius szolgálója — Nádai Béla; Lucius — Ligeti Juliska; Calpurnia — L. Fái Szeréna; Portia — Hegyesi Mari.

A Filharmonikusok hetedik hangversenye. A Filharmonikus Társaság hetedik hangversenyének — melyet február 12-ikén a Vigadó nagyszínházban rendeznek Kerner István karnagy vezénylete alatt — vendége Bets Teréz urhölgy, a kiváló alténekesnő, ki egy tavalyi hangversenyen aratott rendkívüli sikerével még élénk emlékképpen van s érdekes újdonsága a hangversenynek Strauss Rikárd műve *Also sprach Zarathustra*. Műsoron lesz még Schumann D-moll Symphoniáját és Glück Iphigenia Aulisban című nyitányát Wagner bevezetésével. Jegyek a hangversenyre Méry Béla zeneműkereskedésben kaphatók.

Grill Klára színpadi neve. Csillag Teréznek, a Vigaszínház kitűnő művésznőjének ifjú leánykája, Grill Klára, mint már adtunk hírt róla, Herceg Ferenc Gyurkovics lányok című darabjának Mici szerepében lép először a közönség elébe. Az ifjú debutans, akinek első fellépését általános érdeklődéssel várjuk, értesülésünk szerint színpadi nevet vesz föl és Csillag Klára név alatt kezdi meg színpadi pályáját.

Uránia-Színház. Az Uránia-Színháznak újdonsága, a *Nápoly és környéke* 28-ikén, szerdán kerül először színe. Ez alkalommal maga a szerző, Radó Antal olvassa el a darabot, amelyhez több, mint 200 kép készült. Ezek legnagyobb részét eredeti felvételek, amelyek magát a várost és annak legérdekesebb típusait, a lazzaronikat, az utcai árusokat, a kamoristákat mutatják be stb. Azután a nápolyi műemlékek közül különösen a magyar vonatkozásúakat. A második felvonás a nápolyi múzeumnak főleg pompeji kincseiről szól, hogy azután magába a holtvárosba vigye a nézőt és megismertesse az ottani épületekkel, a pompeji művészet és műpár emlékeivel, a butorkokkal, a házi tiszterelésekkel stb. Végre a harmadik részben a szerző elvezeti a közönséget Nápoly környékének leghíresebb és legszebb helyeire: Virgil sírjához, Baieba, Cumaeba, Ischia-ba, azután egy kirándulás következik a Vezuvra, végül Sorrento, Capri, Amalfi, Salerno és Paestum. A mozgófényképek a nápolyi utcai életet és a nép táncait mutatják be. A híres nápolyi népdalok legszebbjeit külön e célra szerződteit olasz népénekesek adják elő.

A Dada nőtája. Főlkéretünk a következő nyilatkozat közlésére:

Fehér Jenő ur azt állítja rólam, hogy én az *Ö Fehér haker* című szerzeményét saját nevem alatt szerepeltetem. Kijelentem, hogy e dalnak csupán *szövegét* használtam fel; de a Vigaszínházban előadott *zenéjét én szerzettem*. Ennél többet soha nem is állítottam. Uj dalomat azért kellett a szöveghez írnom, mert a Fehér ur kompozíciója az előadó művész *hangjának* nem felelt meg. Én mint zeneszerző természetesen csak a muzsikára érthetem a szerzőséget; erre vonatkozik a színpad megjegyzése is.

Igaz tisztelettel:

Budapest, 1902. január 25-én.

Kun László,

a Vigaszínház karnagyja.

Tristán és Izolda új dirigense. Szikla Adolf, az Operaház karnagyja, aki eddig csak könnyebb fajtájú dalműveket és balleteket dirigált, tegnap este kiváló tehetségének fényes tanujelét adta. Kerner István karnagy betegsége miatt lemondott és Szikla átvette egy utólagos zenekari próba után Wagner legnehezebb dalművének: *Tristán és Izoldának* dirigálását. A fiatal karnagy, aki a partitúra teljes ismeretével kitűnően vezette az előadást és plasztikusan domborította ki a műregek minden szépségét, egy a közönség, mint az énekesek s a zenekari tagok részéről lelkes elismerésben részesült.

A Nemzeti Színház új tagjai. A Nemzeti Színház igazgatósága hivatalosan értesít bennünket, hogy T. Deli Emmát a *Vigaszínház* volt művésznőjét tagjúl, Molnár Lászlót, a kolozsvári Nemzeti Színház tagját pedig márciusi tagjai sorába szerződtette.

Hangverseny. Koenen Tilly dalestélyt, mely hétfőre, január 27-kére volt hirdelve, a művésznőnek egy udvari hangversenyre való meghívása folytán csütörtökre, január 30-ikára halasztotta. A dalestély műsora a következő: Schubert, Auflösung Der Kreuzzug, Der Erikönig Beethoven: Ah Perfidio, Brahms: Die Ballnacht Liebestreu, Immer leiser, Strauss: Cäcilie Mendelssohn: Wiegenliedchen. Gyken: Lied der Walküre Die Geister am Mummelsee és még négy hollandi népdal. Jegyek a Harmonia zenemű- és zongorakereskedésben kaphatók.

A Kereskedelmi alkalmazottak hangversenye iránt oly nagy az érdeklődés, hogy jegyek már csak korlátozott számban kaphatók. Az agilis rendezőség a fényes műsorhoz még *Zilahné-Singhoffer* Vilma és *Rónaszky* Gusztáv közreműködését is megnyerte. A hangversenynek egyik kiemelkedő pontja *Ábrányi* Emilnek *A búncs* című költeménye lesz, melyet ez-uttal először fog elszávnai K. Hegyesi Mari, a Nemzeti Színház művésznője. A még fennmaradt jegyek a Vigadó pénztáránál kaphatók.

A Magyar Színház eredeti operettje. A Magyar Színház személyzete már elkészült a *Fifin* című operett zenei betanulásával, s most már teljes erővel indulnak meg a színpadi próbák, amelyeket Sziklai Kornél vezet s amelyekre *Schwimmer* Aurél, a zeneszerző *Pozsonyból* már ideérkezett. Minthogy az igazgatóság a darabot igen nagy sikert vár s az előadások előrelátható sorozatát nem akarná megszakítani, már eleve *Fedák* Sárival egyidejűleg *Margó* Zelma is tanulja. A többi főszerep: *Turcsányi* Olga, *Sziklainé*, *Tomcsányi* Russi, *Bolgár* Nelli, *Sziklai*, *Ráthonyi*, *Szilágyi*, *Falásthy* és *Deli* kezében van.

A Hubay-Popper 5-ik kamarastély, mely pénteken, január 31-én lesz a Royal-szálló termében, igen érdekesnek s változatosnak ígérkezik. Az estélyen közreműködnek *Ábrányi-Wein* Margit és *Aggházy* Károly tanár, az előbbi Schubert-, Brahms-dalokat fog énekelni. Aggházy Károly pedig *Notman* B-moll zongora-hármasát fogja játszani. Előadásra kerül ezeken kívül még Szendy új vonós-negyese e-durban. Jegyek erre az estélyre a „Harmonia” zenemű- és zongorakereskedésben válthatók.

Színházú oensura. Aradról táviratozzák, hogy *Avarffy* Ferenc ügyvéd törvényhatósági tag ma indítványt adott be a színügyi bizottsághoz a *Vesztázúzek* betiltására. Az első előadás tegnap volt és egész hétre ez a darab van kitűzve. A bizottság hétfőn tárgyalja az indítványt.

Shakespeare és a Hamlet-tantítmek. Egy angol színházi újság alapos számítását tesz *Hamlet*ről. A folyóirat szerint *Hamlet* az a háromszáz esztendő alatt, mióta a világ színpadán műsoron van harmadélt millió korona jövedelmét hajtott. *Shakespeare* maga a *Hamlet*ért — száz korona szerzői díjat kapott. S még panaszkodnak a mai szerzők!

Magyar művész a német kancellárnál. *Ripper* Alice zongoraművész, a Nemzeti Zenede végzetlen növendéke, aki jelenleg *Menter* Zsófia tanítványa, a napokban *Berlinben* gróf *Bülow* birodalmi kancellár estélyen működtött közre s általános, nagy tetszést aratott.

Magyar operett a külföldön. Egy könyv-matós tudósít arról értesül, hogy *Franek* Gábor a győri székesegyház karnagyja. *Czedra* címen operettet írt, melyet az *olmitzi* Városi Színház előadásra elfogadott.

Legújabb zeneművek kaphatók Szilágyi Béla könyv- és zeneműkereskedésében, Károly-körút 26. Az árak koronában értendők. *Operettek és operák:* Major, Erzsike 8.—, Carmen 12.—, Márta 3.60, Sába királynője 7.20, Zsidó nő 3.60, Bajazzo 8.40, Parasztbenedélt 6.—, Hoffmann meséi 10.—, Mignon 10.—, Aida 9.60, Troubadour 3.60, Postásfiú, Cirkusz-élet, Kis szökevény egyenként 7.—, Szerencse oszilaga, Geisha, New-York szépe, Görög rabszolga, darabja 6.—, San Toy 5.40.— *Magyar szöveggel:* Katalin, Rip-Rip, Kis szökevény, New-York szépe, Hoffmann meséi. A modell, az asszonyregiment, 2—2 füzet, füzetenként 3.—. Továbbá Ocskay brigádéros bővített kiadás 3.—, Der lustige Ehemann 2.40, Die Haselnus 2.40, Drahma um und drah'n ma auf 1.80, Das kommt nur in Romanen vor 1.50, Zsuzsi kuplé 2.—, Julcsa kuplé a Postásfiúból 3.—, Du mein Girl, Német 1.80, magyar szöveggel 2.—, Girl walzer 2.40, Über den Wellen, walzer 2.40, Vaise bleue 3.—, Mikado walzer 2.—, San Toyból a walzer poika és induló darabja 2.40, Fregoli-induló 1.50, Cadettenmarsch 1.44, Washington-Postmarsch 1.44, Burenmarsch 1.50, 101 magyar nép-

dal II. (új sorozat) füzet 8.—. Újdonságokkal a raktár folyton kiegészülődik. — Könyv- és zeneműárjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve. Allandó vevők kedvezményben részesülnek.

Operaelőadás a Telefon Hirmondóban. Szoeyer Ilonka vendégfelvétel ma este a *Villars dragonyosai* kerül előadásra a magy. kir. Operaházban, Mailard e vig operájának előadása a Telefon Hirmondó összes állomásán keresztül hallható lesz, s így a Hirmondó előzetői azt odahaza a lakásaikon is meghallgathatják. Az opera közvetítése után még 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókön keresztül, melyet az Elite- és az Emke kávéházból közvetít a Telefon Hirmondó, ahol Zöldy Marci játszik saját bandája élén, illetőleg az utóbbiban Rác Gyula hangversenyez.

A Montmartre köruton.

Budapest, január 26.

Yvette Guilbert a párisiak divetteje közel másfél esztendeig volt súlyosan beteg. Az egykor oly sovány asszonyság erősen fűzte magát és vékony csontjai nem állták a kemény acélpántokat, amelyek a merészsen kivágott ruhaderekat szorították gyöngye keblére. A bal lapockacsont megrepedt és rettenetes fájdalom okozott a divetennek. A férje, *Schiller* ur, amerikai orvos megvizsgálta Yvetet és azt találta, hogy a baj sokkal komolyabb mintsem hitték. Itt operációra van szükség. Ki kell vágni a lapockacsontot és még két bordát is el kell fűrészelni.

Már most képzelje el az olvasó azt a nehéz feladatot, amely szegény Schillernek jutott, hogy a párisiak dédelgetett kedvencével megértesse milyen komoly a baja és hogy milyen fájdalmas operációnak kell kitennie magát. Yvette kezdetben hallani sem akart e féltől és mikor az orvosok uniszono azt mondták, hogy akkor csinálja meg a végrendeletét, Yvette erre is ráállt. Hivatott közjegyzőt, ráíratta fele vagyonát a még életben levő édesanyjára, a másik felét az urára és elkészült a halálra.

És ekkor egy szerencsés ötlete volt Schiller urnak: — Hát nem kár azért a sok szép chancotteért ha azokat majd más fogja élnékelni?

Yvette nagyot nézett azoknak az ó kifejezteljes okos szemével és megkérdezte az urat, hogy ha esetleg megoperáltatná magát és kigyógyul, nem szorul-e le a deszkákról? Az ura megígérte, az orvosok erősen biztatták és — elvégre Yvette is csak asszony, — alávetette magát az operációnak.

Nyolc hónapig lebegett élet-halál között Yvette. Mozdulatlan fektűt ágyában és még nem tudták az orvosok sem, megmentető-e lesz egészen. De szívós természete győzött és mástól esztendei pihenés után megkezdte körútját a montmartrei bohémospattal.

Tizenkét esztendei munkámnak a gyűlöcsét viszem most magammal. Feltáloalom azt a közönségnek, hadd lássák meg milyen a mi kedélyvilágunk, milyenek vagyunk mi, akik a *sainte-buttról* kerültünk az emberek közé. Milyenek a párisi bohémek, mivel szórakoztatják ők a párisiakat és ha mi látjuk, hogy a nagyközönség örömet lel benne, mi majd azt fogjuk hinni, hogy otthon vagyunk Párisban.

Mikor felkerestem Yvetet Bécsben, arra kértem írjon valamit magáról és mondjon el egyet s mást a társulatáról.

Yvette megtagadta kérésemet.

— Magamról nem írok, mondá, elég régen ismer engem, írjon maga rólam. A társulatomból sem mondok semmit. Jőjjön estére a színházba, nézze meg és majd itéljen maga.

Yveterről illősléges írni. Az ő előadási talentához hasonló nem láttam, nem hallottam soha. A legtökéletesebb, amit valaha a tarka színpad produkált. Mond bájos dalokat, melyeknek szövegét *Béranger* írta és ujakat, melyeknek szövege a Montmartre énekesleitől valók. És mond régi breton legendákat, melyeknek hatásától borzong az ember háta és amelyek hallatára lehetetlen visszacsorítani az előreszökő könyeket. Mintája ezeknek a *Glis* című breton legenda, melyet *Richepin* szedett versbe. A mikor Yvette ezt mondja el, nem marad egy szem könnyek nélkül.

A társulat tagjai ismert alakjai a Montmartre-nak. Sok jó dal és kedves bohóságnak szerzői és előadói látogattak meg ezuttal bennünket. A legkiválóbb közöttük *Gabriel Montoya* dr. Ez az új keresett nőorvos Párisban. Ugy találta, hogy több a sikere a Montmartre-n, mint a tisztessé családoznál és beszüntette a praxist. Igazi bohém és a szerelmi líra ápolója. A társaság többi tagjai közül különösen említésre méltók *Madame Dora* és *Villé* ur, akik együtt énekelnek és *Georges Fragerolle*, akinek árnyképeit dalos legendákban fogjuk élvezni. Az *Oreg Marcell Legay* is egyik jó típusa a Montmartre-nak és a zenekar is kitűnő.

Akik hétfőn felkeresik Yvetet, azt fogják képzelni, hogy Párisban mulatnak a Montmartre-n.

Boros Samu.

MŰVÉSZET.

□ **Erzsébet királyné szobra.** Az Erzsébet-szobor végrehajtó-bizottsága ma délután 5 órakor a városi Múcsarnokban ülést tartott, amelyen Ráth György elnöklése mellett a bizottság összes tagjai: gróf Andrássy Tivadar, Berzevicsy Albert, Halmos János, Hausmann Alajos, gróf Keglevich István, Lotz Károly és Rákosi Jenő jelen voltak. A bizottság mindenképp előtérbe helyezte a pályázatban résztvevő művészeknek a zsűri két tagja megválasztására beadott szavazatait olvasta össze, amelynek eredményeképpen kitűnt, hogy a pályázó művészek a zsűribe a maguk részéről Hausmann Alajos és Rauscher Lajos műegyetemi tanárokat választották be. Szavazatok kaptak még: Benczur Gyula, Tóth István, Csók István, Loránfi Antal és K. Lippich Elek. Azonkívül elhatározta a végrehajtó-bizottság, hogy a magyar zsűritagoknak a pályabíró-ság hivatalos megalakulása előtt néhány napot fog rendelkezésükre bocsájtani abból a célból, hogy a pályaműveket nyugodtan tanulmányozhassák.

□ **A Feszty-kiállítás megnyitása.** Ma délután három órakor nyílt meg a Feszty-kiállítás a városi Múcsarnokban, melyre a főváros közönségének színe-java megjelent. Az első teremben, hol a nagy hármaskép van, egész estig alig lehetett mozogni, oly nagy volt a látogatók száma. A kiállításon ott jártak: *Wallacea*, *Hegedűs* és *Cseh* miniszterek, gróf Apponyi Albert, gróf Andrássy Tivadar, gróf Keglevich István, Berzevicsy Albert, Lányos Leó, Nagy Ferenc államtitkár, Zsilinszky Mihály államtitkár, Radics Jenő és Szalay Imre miniszteri tanácsosok, Vészi József és Rákosi Jenő tőzérkesztők, Ráth György főrendiházi tag, K. Lippich Elek és sok más előkelőség, valamint rendkívül nagy hölgyközönség. A vendégeket Feszty Árpád fogadta és kalauzolta.

Krisztus temetése.

— Feszty Árpád triptikonja a Múcsarnokban. —

Irtá: Yartin.

Messze földön ismerik már ezt a hatalmas képet. Megjárt néhány idegen országot, mindent nagy csodálattal adóztak a művész fényes tehetségének s apróra leírták a mű tárgyat és kvalitásait.

E festményt látni kell, mert világosan, fölfoghatóan nem lehet megérzelmetelni a közönséggel egy teljesen más művészetnek, a leírásnak eszközeivel. Szindarabnál még csak meggy a dolog, megtudjuk magyarázni, hogy a cselekmény logikus-e, elfogadható-e s reprodukálhatjuk a szövegnek jellemző részeit: de abból, ha azt mondjuk, hogy X. szimfóniájában az invenció fölötté origínális, a hangszereles színes, vagy Y. tájképen meghatározó borongás ül, nagyon kevés fogalmat alkothatunk magunknak arról, hogy voltaképpen milyen az a zenemű, vagy kép. Ennélfogva, de annál fogva is, hogy külföldi lapokból annak idején átvett leírásokból jórészt tudja a közönség, hogy mi a Feszty képeinek tárgya, mi csak a leg-rovidebb leírásra szorítkozhatunk.

A nagy triptikon három része: A keresztől való levétel; A sirbátétel; A siratás. A testet arimatiai József emeli le a fájdalmas Anya s azok jelenlétében, kiket János evangélista ez aktuálisan megemelt. A sirbátételnél ugyanezek szerepelnek, a sir körül pedig az Anya, Mária Magdolna, a másik Mária (Lázár leánya) s még két alak képeznek csoportot.

A bibliának, mely az isten könyve, ez a dráma a legmegrabzóbb jelenete s ez teszi próbára legjobban a művész alkotó erejét. De csak ezután! Mert ahányszor ezt a drámát eddig megfestették, az Fra Angelicótól Stueckig csak a művésztörténelme s a rajz fejlődése szempontjából érdekes. Kivétel csak az oly világitótoronyok képezték, mint Rubens, Rembrant és Munkácsy, akik az emberi léleknek még a hagyományok által sem elnyomható ősi intuíciójával kiterítették e nagy drámából az örök emberit. Míg dogmák, vallások szólnak bele, míg égi fényességek és aureolák szóródnak bele a művészetbe, míg a „szent kép” kifejezés divit, vagyis míg az emberek nyáját képeznek az egyéniség, a szabad emberi fölfogásban viszszatükröződő szabad emberi méltóság érzete visznyad, addig a műalkotás nem általános emberi, tehát nem örökbecsű, mert nem is lehet az. A művészetben nincs helye célnak, nincs helye hitnek, mert akkor nem művészet, nem minden embert egyformán megnyugasztaló és fölemelő gyönyörűség, hanem irány és felekezet.

El vagyunk ragadtatva attól a művésztől, melylyen Murillo páduai szent Antalt megfestette, de itt azután végződik is a dolog. Fölfogás és tárgy hidegen hagy, mert nem hiszünk el neki, hogy az Ur Jézus, aki megdicsőült testével az örök Atya jobbján trónol, ismét kis gyermek alakját öltve magára szállt le hozzá. Ha pedig azt mondjuk, hogy ez csak a páduai lázas agyának a látománya volt, akkor ellenkezésbe jövünk a Szentek

Történetével. Memlinc fölfogása (hangsúlyozzuk: a fölfogása) pedig immár teljesen idegen ránk nézve.

A művészet földi emberek lelkének a megnyilatkozása, s igazi aranykora akkor fog következni, mikor meg fog tisztulni minden salaktól, mikor oly fölfogással fognak hozzányulni a főkent papjai, melyet nem döntenek halomra késsőbbi nemzedékek, elkövetkezendő hitek és új fölfogások.

De ne kerüljessük a dolgot. Akkor lesz a művészetnek igazi aranykora, mikor minden tárgyba bele merik vinni a művészek a naturalizmust és realizmust, még a bibliai tárgyakra, de még a szentek életéből vett témákba is. Ha majd ez megleszen, akkor lesz a műalkotás emberről, akkor lehet csak örökbecsű s akkor fog teljes fényében ragogni a művészet napja, mikor katolikus, luteránus, zsidó, pogány (mert már a pogányság is kezd köztünk terjedni) egyforma bátorsággal és őszinteséggel fog nyulni a biblia és a szentek életének epizódjaihoz; mert nem is jut eszükbe mást keresni bennük az emberinél, a természetnél.

Jövel ő fényes nap, s ne homályosíthassák el ragyogásodat azok, kik a realizmus haldoklását hurogják, azt híven hogy az emberi fölfogás kiöli a művészetből az ideált. Ime, már pirkad a hajnal, s e fölött ujjongván, máris jobb kritikát mondtunk a Feszty képről, mintha apróra leírtuk volna. A német császár utája azokat, akik nyomorgó munkásokat festenek, mert a szocializmust növelik magyara. A hiba ő germán fölségben van, mert minék lát célnak ott, hol a művész tisztán művészi ihletből, festői hatások ingere alatt, célnak nélkül ábrázolja az emberi élet egy-egy fázisát. Feszty képeivel sem lesznek talán megelégedve az orthodoxok, mert nem eléggé „szent”.

Pedig az ő nagy alkotása csak éppen olyan pozitív, csak éppen olyan reális, mint akkor lehetett ennek a drámának a lefojása, s a grandiózus tájképi részlet éppen oly igaz, oly égi világítástól ment, oly nedves, mint akkor lehetett, mikor József, ama Ha-Rhammathaimból való jámbor férfiú, ki a holttest mellett halad, talán náthát is kapott. Akiknek a lelke sugja, a Feszty képből épp úgy kiolvashatják a szent vonást, a tragédiának isteni jellegét, mint az akkori eseményből az akkori emberek. Amint fölfogás tárgya volt az egykoru konok zsidók és jámbor tanítványok előtt az igazi keresztrefeszítés, épp úgy az kell, hogy legyen, e jelenetnek művészi ábrázolása is. Persze, emberi fölfogással kezelve a művészetet, sok szent tárgy nem lesz alkalmas az ábrázolásra; de nem baj az, kérem.

Feszty e dráma alakjait beállította a természetbe s ezzel összeforrasztván, még jobban szívünkhoz férközik az ő nagy alkotása. A végtelen k serv, melylyel a megölt Eszmét temetik, a mi keservünk is; a szívet marcangoló fájdalmat, mely az alakokról leri, mi is érezzük s a megrendítő drámának épp oly részesoi vagyunk, mint azok az emberek. Miért? mert művészetének kenőderetlen nagy igazságával, emberi fölfogásával teljes illuzióját kelti bennünk az akkor történt megrendítő eseménynek. Nem akadémikus benyomásokra vall a rajza, nem sablon szerint alakul a kompozíciója, nem üres páthosz az alakjainak fájdalma s nem stilizált a cselekmény felé buroló tavaszi táj. O, ez a táj! Csodás borongása, nagyszerűsége egymaga remekké tenné ezt a képet. Ahogy lefojlik s befejeződik e dráma a keresztől levételtől a siratásig, úgy hal el lassankint balról jobbra a késő alkonyi virágzás, s ugy tomkul el fénye teljesen a sir fölött emelkedő ciprusok közt, mintha a felhőzet is részt akart volna venni e drámában. Az ég, az előtér egysége, a táji hangulatnak a dráma lefojásával való párhuzamos volta megnyugtatóan harmonikus teszi ezt az alkotást, melynél nagyobb nem teremt az utóbbi évek magyar művésze. A kép pompás rajzát bravuros technikáját meg sem említhük, mert ez Fesztynél magától értetődő dolog.

Mielőtt befejeznék irásunkat, lehetetlen külön föl nem említenünk azt a szerepet, melyet Fesztynek zsenialitása a magdalai Mária-nak kiosztott. Ez a triptikon az ő végtelen keservének a történetét is elmondja, mint a fájdalmas Anyát. Ezét nagyobb bensőséggel, de a magdalaletit nagyobb művészi zsenialitással. Az ő alakja kapcsolja össze legjobban a drámának három epizódját. A középső rész Magdolnája, ez a vöröshajú remek alak középpontja az egész triptikonnak s oly divinációval van megkomponálva, hogy a Múcsarnoktól való távozásunk után is még sokáig kísért ennek az asszonynak az alakja, amint a holt Udvoztól felé tárja fájdalomtól marcangolt keblét...

Ünnepe van a magyar művészetnek...

A nagy alkotáshoz készült studiumok külön teremben láthatók. Nézzé meg mindenki, hogy

lássá, mily lelkiismeretességgel végezte óriási feladatát a művész, s mily forrongásban volt a lelkének kohója a kép kialakítása közben.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

□ **Boszorkánytánc.** (Kötevények, írta Bródy Miksa, illusztrálta Fejts Jenő.) Az ujkori magyar lírában Heltai Jenő óta nem hallottunk művészileg új hangot. És azok a fiatalok, akikben állandóan buzog az újatmondás vágya, új hang és eredeti tónus után való sóvárgás, beérik azzal, hogy Heltai szekerére kapaszkodtak és írták a könnyű, heinés lírát, versben vonogatták a vállukat, csulolódtak, kacérkodtak a nagy fogalmakkal — természetesen Heltai nagy művészi ízlése, kristálytisza tehetősége és gondosan csiszolt formáinélkül. Ebből az iskolából nem jött triss hang s előreláthatólag nem is jön, sőt valószínű, hogy mindnyájuk között késő aggkorában van Heltai Jenő lesz a leg-tudóbb és a legfiatalabb. Új hangot a Hét és az Új Idők poétái közt is hiába keresünk. Van a fiatalok közt az alkonyatnak, az ősi ködnek, a méla sóvárgásnak, a hervadó kerteknek sok finom érzésű dalosa, de a Kiss József nagy melódiának, az Abrányi Emil jüzes páthosának méltó örökösait nem nagyon találjuk meg közöttük. — Többek között ezért is tudjuk be érdemül Bródy Miksának, hogy járattan ösvényeken indul. A *Boszorkánytánc* című kötet nem nagyon rokonszenves az egészséges poézis kedvelői szemében. Erdékesen beteges, exaltált hang vonul végig rajta, a nagy emberi érzéseket nem az egészségesen látó szemmel nézi, hanem valami egészen új, nem mindig rokonszenves, de mindvégig érdekes szempontból. Akinek nem fog tetszeni ez a könyv, még azt is izgatni és érdekelni fogja az írója, aki kétségkívül talentum, tele bizarrsággal, nagyon finom, szinte túlfinomult érzésekkel. Dicsérendő az új poéta nemes merészsége nemcsak a témában, de a formák kezelésében is. Merészek a képei, vakmerők a szórendjei s minden sorából az egyéni ember lelke száll felénk. Hogy a nagy francia poétáktól tanult verselni, hogy ezeknek a szigorúságával formát és rimel, megélték rajta, meg pedig előnyösen. A *Boszorkánytánc* — végeredményképp — nemes kezdet, bátor fellépés, tárnáza mindannak a jónak és rossznak, amivel az igazi lírikusnak indulnia kell. — A versekhez Fejts Jenő egyszerű tollal rajzolt művészileg érzett, hol bájos, hol erőteljes képeket. A nálunk csak most kezdődő könyvdiszítésnek művészi nyelvént nemes ízléssel találta el.

□ **A Magyar Tudományos Akadémia** január 27-én hétfőn, d. u. 5 órakor *összes ülést* tart, melynek tárgya: 1. Folyó ügyek. 2. (Zárt ülésben.) Az 1902. évi költségvetés tárgyalása.

□ **Új Idők.** Erzsébet főhercegnő menyasszonyi kolengyéről nagy és szép fényképlételeket közül az *Új Idők* legújabb száma. A milliókat érő ékszerek és legújabb ruhádivat legszebb példányai vannak itt együtt. Egy másik aktuális kép *Schwabnak* az „acél királynak” a fényképe. Az amerikai nábob kíséretével együtt az új országhaza lépésből odaállott az *Új Idők* fényképlételeinek masinája elé. A „drága társaság” hiánytalanul együtt van a képen. A témérek érdekes novella és cikk között van egy magyar sportsmannak érdekes és viszontagságos oroszországi automobilutazásának leírása, amelyhez maga a szerző készíti a helyszínen fényképeket. *Hercegy* Ferenc, a szerkesztő, folytatja e számban elbeszést. A gazdag tartalmú és változatos tüzet olvasóink figyelmébe ajánljuk.

□ **A Vasárnapi Ujság** ma megjelent száma 19 képpel s a következő tartalommal jelent meg: „Erzsébet főhercegnő esküvője (Erzsébet főhercegnő és leje Windischgrätz Ottó herceg aróképe). Kötevények: „A lusbéj: Lauka Gusztávól; „Carmen Sylva dalából”; „Vályi Sándortól; „Krisztus temetése”; Feszty Árpád hármasképe (képpel). — Regénytár: „A parasztkirály”. Történelmi regény. Irtá Zigany Árpád (Görő Lajos eredeti rajzaival). — „Rezeda kisasszony”. Elbeszélés (képekkel). — „A sors-huzás”. Elbeszélés. Irtá Sark Twain. Angolból (képekkel). — „Konkoly Thege Miklós” (aróképpel). — „Az éneklés haszna”. — „A nagy amerikai acél-trust.” (Schwab Károlynak a trust elnökének aróképe). — „Milyen magasan repül a madár.” — „Kukány ostroma.” Paródia Murány ostromára. Irtá Serss Imre (Linek Lajos rajzaival). — „Freund Eteka zongoraművész” (aróképpel). — „Erzsébet főhercegnő menyegzői ünnepe és kolengyéje” (képekkel). „Farsangi képek.” (Görő Lajos rajza). — „Az operabál.” (Wolt Károly rajza). — „Farsangi divat” (divatképekkel). — Irodalom és Művészet, Közintézetek és Egyetek, Sakkjáték, Képtápany, Egyetev stb. rendes héti rovatok.

□ **Gven.** (Regény, írta Croker.) Ami az angol regényírásnak elismert legnagyobb érdemük, hogy érdekfeszítően tudják bonyolítani a cselekményt és mégsem sünyednek a vásári nivóra: ez a mindenesetre nagy adomány kiváló mértékben van meg Crokerben. Az a regénye pedig, mely most jelent meg az Egyetemes Regénytárban, mint a 17. évfolyamnak 6. kötete. Angliában is jóténést okozott. Mint az Egyetemes Regénytárnak minden kötete, ez is 1 koronáért kapható piros vászonkötésben, Kiadja Singer és Wolner könyvkereskedése Budapest, Andrássy-ut 10.

Magyar-görög szótár. Készítették: *Lévy István és Vido Aladár* főgimnáziumi igazgatók. E főgimnáziumi használatra szánt szótár jószágának legjobb bizonysága az a körülmény, hogy már a harmadik kiadást érte meg. A huszonegy éves szótár ára fűve 4 korona, kötve 4 korona 60 fillér. A görög-magyar részszel egybekötve vaszonkötésben ára 9 korona. Kiadta a Lampel-Róbert-éle (Wodianer F. és Fiai) és. és kir. udv. könyvkereskedő.

A magyar népoktatásügyi szervezete. (Iria: Baló József áll. tanítóképző-intézet c. igazgató. Házagrápolt munka ez. A tanítóképző-intézetek IV. osztályában az új tanterv a népoktatás szervezeteinek tanítását behatóbban megkivánja, s e tárgyának eddig nem volt tankönyve. Baló könyve tehát első sorban tankönyv. De szerző nem elégedett meg a több népoktatási törvények és rendeletek egyszerű leközlésével, hanem azt a gyakorlati célt tűzte ki maga elé, hogy a törvények, rendeletek, a paedagogia s a jó közszokás alapján kifejtse, miképp kell a jó iskola külső és belső szervezettel létesíteni. A hasznos könyv a Lampel-Wodianer-cég kiadása. Ára 1 korona 80 fillér.

Latin preparató. A Dávid István szerkesztette latin és görög iskolai klasszusokhoz való preparáció című gyűjteménynek megjelent az 56. füzet: M. Tuili Ciceronis: *Orationes selectae XIII.*, magyarázta Dávid István, VI. füzet. Cio. p. Sest. 15-49 és az 58. füzet: *Cornelius Nepotus Vitae*, magyarázta Wirth Gyula, V. füzet. Alc 6. — *Thras. végig.* Egy-egy füzet ára 60 fillér. Kiadta a Lampel-Wodianer-éle és. és kir. udv. könyvkereskedő cég.

Horatius levelei. A Lampel-éle ó-kori klasszikusok gyűjteményében megjelentek most Ca. Horatius Flaccus epistolái, dr. Boros Gábor fordításában. Harmadik, teljesen átdolgozott kiadás. Az iskolai használatra szánt füzet ára 6 fillér.

Lélektan. Tekintettel a nevelés feladataira, írta: Dr. Radó József állami tanítóképző-intézet c. igazgató. Ez a lélektan első sorban tankönyv a tanítóképző intézetek II. osztálya számára. A kultuszminiszterium 3848/1901. e. sz. a. engedélyezte tankönyvül. A Lampel-Wodianer-éle és. és kir. udv. könyvkereskedő cég kiadásában megjelent könyv ára 1 korona 80 fillér.

Hasznos olvasmányok. A *Mártony Márton* szerkesztette Iparosok Olvasótárának legnépszerűbb füzetek a Hasznos olvasmányok közsök cím alá foglalt füzetek, amelyekben kiváló szakírók egész sora tárgyalja népszerű módon az iparosokat érdeklő legkülönbözőbb kérdéseket. A választott VIII. évfolyamának 5-6. száma, amely újabb Hasznos olvasmányok című kötet, most jelent meg. Erdekese tartama a következők: *Lőrinczy György:* A diadamas ipar; *Samolány Károly:* A jó iparos; *Seeman Gábor:* Az iparban előforduló mérgek; *Erdélyi Gyula:* A tevékeny szeretet; *Várnas Sándor:* A magyar ipar utóiról életéből; *Tarcsay György:* Mesteremberek vándorlása a XV. században; *Heller Richárd:* Az ó- és új kori természetudomány oszadai; dr. *Széchy Akos:* A kausztruktúról; *Kerekes György:* A kassai polgárok küzdelme jogaikért a XVII. században. A tarta ma kettős szám a Lampel-Wodianer udvari könyvkereskedő cég kiadása. Ára 1 korona 20 fillér.

Az 1901. évi törvények teljes gyűjteménye (jegyzetekkel és magyarázatokkal, megjelent a Lampel-Wodianer-cég kiadásában), 35. kötetbe az a cég népszerű törvénygyűjteményének. Az új kötet tartalmából kiemeljük az összefoglaló jellegű törvényi és a közgazdasági eljárás egyszerűsítéséről szóló törvényt, amelyeket részletes magyarázatok és a történeti előzmények ismertetése kísérnek. Az új kötet szebb kiadásban és nyolcadréteben jelent meg. Ára fűve 5 korona, kötve 7 korona. A teljes gyűjtemény harminceöt kötet (1896-1901.) ára kötve havi részletfizetésre 188 korona.

EGYESÜLETEK

(A Nemzeti Kaszinó holnapi közgyűlése.) Holnap lesz a Nemzeti Kaszinó nak rendezés évi közgyűlése, amely elé nagy érdeklődéssel néznek a kaszinó tagjai. annál is inkább, mert az előzőleg választása nem lesz egyhangú amennyiben párt van az elnök-jegyzőtől állásra *Zselénzky Róberttel* szemben gróf *Károlyi Istvánnak* is, aki hirtelen nem hajlandó a már egyszer viselt tisztséget elvállalni. A másik két igazgatói állásra *Boóthy Ákosnak* és gróf *Szapáry Gyulának* megválasztása egyhangú lesz. A Széchenyi lakomán az ünnepi beszédet hirtelen *Vécsy Tamás* fogja mondani. A kaszinó tagjai az idegen ünnepi szónoknak előbb *Széll Kálmánt* kérték, de, de a miniszterelnök megköszönve a bizalmat nem vállalkozott az ünnepi szónoklatra.

(A Hírlapírók Nyugdíjintézetének ülése.) A Magyarországi Hírlapírók Nyugdíjintézetének igazgatóság holnap, vasárnap délelőtti ülést tart, amelyre az igazgatóság tagjai az uton is meghívhatnak.

FARSANG.

(Az V. ker. polgári kör fényesen sikerült estélyt rendezett új helyiségének remek termeiben. Már 9 órakor szótólásig megtelt a nagy díszterem előkelő közönséggel. Az estély hangversenyyel kezdődött. Előbb *Tarnay Alajos* gyönyörűkedte mesteri játékkal a közönséget. *Zilahin-S. Vilma* művészi árnyalással *Tarnay* három dalát adta elő. A hallgatók lelkesedéssel ünnepelték a jeles kompozitist és kitűnő interpretálóját. *Gábor József*, az Operaház tagjának briliánsan előadott dalai után *Borosyán Sárka*, a pozsonyi

színház tagja ragadtaszavalaival lelkes tapsokra nagy számú közönséget. *Heltai Jenő* egy versét és *Sas Ede* „Csipkerózsika”-t adta elő. *Végül Kovács Mihály*, a Népszínház kedvelt komikus mulattató kupléival járult hozzá a jó kedv lokozához.

A hangversenyt tánc követte, amely a késő reggeli órákig tartotta együtt a társaságot. Jelen voltak:

Asszonyok: Mezey Lajosné, Mezey Gyuláné, Orley Antalné, Wolf Ignácné, Modera J.-né. dr. Mándoki Mórné, Kiss Adolfiné, dr. Graber Károlyné, Novák Lászlóné, Reissberger Nándorné, Leimdsörter Sándorné, Lszóné, Zsigmondné, Deutsch Vilmosné, Stralitzky, Davidné, dr. Szőlősi Mórné, Dóczyáné, Weisz ann Józsefné, Kaun Lipótné, Márkus Lajosné, dr. Szűcs Vilmosné, Rosenberg Emiliné, Strauss Odónné, Weilischné, Havas Mórné, Ráthonyi Zoltánné, dr. Löwengrad Bertalané, dr. Bródy Samuné, Smidekné, dr. Hajós Zsigmondné, Pollacek Károlyné, dr. Roda Dezsóné, Lusztig Jánosné, dr. Schäffer Sándorné, dr. Stein Henrikné, dr. Murányi Arminné, Nay Kezsné, Widder Mórné, dr. Meiler Mórné, Schneider Siegfriedné, Várnay Emiliné, dr. Erős Zsigmondné, Vogl Emiliné, Brachfeld Sándorné, Klugmann Brunoné, Epstein Józsefné, Kondorné, Almási Zsigmondné, Heimbach Józsefné, Weismayer Izidorné, dr. Frenkl Gyuláné, Steininger Lászlóné, Rell Arpádné, dr. Komlós Agostoné, Hirsch Nándorné, Guttmann Miksáné, Halmos Aladárné, budai Goldberger Albertné, Madarassy Vilmosné, Houtscheer Fülöpné, Vajda Zsigabé, Widder Péterné, Pichler Nándorné, Hajnal Adolfiné, Bockelberg Eváné, Gyümöri Manóné, Schwarcz Jakabné, Méri Lipótné, dr. Novák Nándorné, Özevgy Radóné, Frey Kálmánné, Nagel Adolfiné, Lukács Gyuláné, dr. Róth Miksáné, Gonda Józsefné, dr. Szgalitzer Gyuláné, dr. Berger Mórné, Müller Artburné, Tollaj Adolfiné, dr. Rácz Kálmánné, dr. Grauer Ernőné, dr. Miklósi Henrikné, dr. Hirscheid Antalné, Krász Manóné, Sternberg Dezsóné, Kánizs Mórné, Weisz Miksáné, Guttmann Ignácné, Braun Kálmánné, dr. Kövér Sománé, dr. Frank Bélané, **Leányok:** Noa Giza és Stef. Weisz Melita, Händler Adél, Wolf Irma, Deutsch Barta, Weinmann Aranka, Bródy Ionka, Rosenberg Jolán, Löwengrad Rózsika, Bródy Szerén, Krausz Irénke, Núrányi Nelli, Murányi Andé, Adler Paula és Margit, Wolf Hermin, Dóza Ionka, Erős Olga, budai Goldberger Mariska, Pichler Olga, Hajnal Ionka, Radó Alce, Nagel Frida, Forgó Gonda Margit, Almási René, Heimbach Irén, Lengyel Ionka, Dovák Sárka, Krása Irma, Weisz Olga, Weikler Olga, Czettel René, Prohászka Ilona.

(A Magyar Tisztviselők Országos Egyesülete ma hangversenyt rendezett saját outhonában Nagy és díszes publikum volt jelen a lényes estén. Az est főpontos *Ambros Zoltánné* éneke volt, aki Sobubert, Pergolese és Chopin egy dalát énekelte briliáns művészettel. A közönség viharos tapsairal ráadásai is szolgált. *Beregi Oszkár* a Nemzet Színház fiatal művésze Somló és Gyulai Pál költeményeiből szavalt elő néhányat nagy sikerrel. Közreműködtek még: dr. *Olgay Kálmán Seymann* Emil, dr. *Troján Alajos, Kovács Erika* zongoratanárnő és *Szigeti Józiska*, egy 9 éves kis flucska, aki Hubay Csárdás jeleneteinek egy részletét játszotta rendkívül ügyesen. A közönség az összes szereplőket zajosan megtapsolta. A hangversenyt vasóra követte.

(A Sas-kör mai táncestélye fényesen sikerült. A négyest nyolcvan pár táncolta. A vidám mulatságon jelen voltak:

Asszonyok: Boros Sománé, Breitmayer Gyuláné, Özevgy Baiogn Lászlóné, Ozeimer Károlyné, Czettel Odónné, dr. Drechsler Dezsóné, dr. Eulenberg Salamonné, Fehér Jánosné, Goreczky Zsigmondné, Garai Samuné, Görög Samuné, Grünke Gusztávné, Guttmann Benedekné, Glass Artburné, Hikkade Lajosné, Hermann Odónné, Horváth Sándorné, Krammer Miksáné, dr. Klein Odónné, dr. Krause Nándorné, Klieber Mátyásné, Klein Miksáné, Knapp Adolfiné, Némai Adolfiné, dr. Némai Józsefné, Peterka L. osné, Posch Mihályné, Rieder Ottóné, Reich Mórné, Radó Lipótné, Schomann Antalné, Steinhardt Antalné, dr. Szily Józsefné, dr. Szalay Mihályné, Sárkány Ignácné, Varga Pálné, Weismann Mórné.

Leányok: Füst Matyika, Barabás Aranka, Reiner Mariska, Czettel Mici, Deckner Lucsi, Graneck Annuska, Garai Elza, Hikkade Margit, Klieber Anna, Klieber Jóna, Klein Ninnuska, Krause Aranka, Leitner Irma, Posch Ionka, Rabély Anna, Rabély Mariska, Sárkány Etika, Sárkány Elza, Sili Ionka, Ucnurik Irma, Ucnurik Irén, Schumann Margit, Heisz Margit.

(Képviselői piknik. *Csávosy Béla* háznagy előklésével ma több képviselő érkekezeletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a képviselői pikniket február hó 16-ikén a Hungária-szállóban tartják meg.

(Tréfas jelmegestély. Kütönben sikerült mulatságot rendezett tegnap este jétékonyceúra a Royal-nagyszálló személyzete a szálló külső helyiségében. A tréfas jelmegestély, amely táncmulatsággal és tombolával volt összekötve, vendégül láttak s amantail szaktársat összesen vagy kétszáz embert. Azonlelül megjelent a mulatságon a szálló- és vendégelői ipar több előkelősége nemkülönben a Royal-szálló sok vendége is. A mulatság kitűnő hangulatban reggelizett tartott és nevezetes öszzeget jövedelmzett a jétékonyceónak.

(Családi est. Erzsébet főhercegnő és Windischgrätz Otdó herceg egybekelési ünnepélye emiókérére *Bokor János* nagyvendégség öszses dísztermeiben, (Andrássy-út 69) zene- és énekhangverseny tréfas jelenetek, tombola, világposzával és táncmulatsággal egybekötött családi estét rendezte. A jövedelem egyrészt a *Kék Szív Egyesület* javára fordítják.

(A Budai segélygyermekeket felruházó egyesület február 15-ikén tartja a budai vígadó öszses termeiben ez évi jétékonyceóú táncestélyét. A rendező-bizottság tiszteletbeli elnöke *Véssi József* országgyűlési képviselő. A szás tagból álló rendező-bizottság tisztikara következőképpen alakult meg: Elnök: *Róna Ignác, Schwars Nándor.* Alelnök: dr. *Geszthelyi Adol, dr. Méssáros József, Szalontay Feren* és *Wolmut Gyula.* Titkár: *Radány Lajos* és *Udmann Hugó.* Jegyző: *Berger József* és *Schönfeld Miksa.* Pénztáros: *Roth Arthur* és *Mandl Ödön.* Ellenőr: *Korányi Lajos* és *Véssi Manó.* Háznagy: *Singer Lajos.*

(A Magyar Gazdasszonyok Országos Egyesülete az idén február 2-dikán tartja meg a Vigadó öszses termeiben régen jöhírű álarosbálját. A bál jövedelme, mint mindig, úgy az idén is az egyesület leányvárházára lesz. Az egyesületi előklés és választmányi előklő hétégytagja erősen buzgóklodnak, hogy külföldie megtelepedéseklé tegyek vonzóbb álaros mulatságukat. Jegyeket adnak el, tombolatárgyakat gyűjtönek, amelyeket az egyesület elnököljéhez, *Damjanich János* özevgy éhez (VIII. Baross-utca 8.) kell küldeni. Lényegesen elő fogja mozdítani az est sikerét a művésznők élénk érdeklődése a Gazdasszonyok álarosbálja iránt. Özev. grófi *Bathany Gézáné* és *Damjanich Jánosné* felkérésére ugyanis *Szokolay Kornélné* urasszony, választmányi tag egy bájos gárdát toborzott öszse a budapesti színházak színesnéből, akik valósgos lelkesedéssel járadoznak a jétékonyceó cél érdekében és a bálban vírávástart loznak rendezni.

(A fővárosi kereskedők egyesülete január 30-ikán este 16-i kilenckor az Irányi-utca 17-ik szám alatt lévő helyiségében hangversenyyel és telolvasással egybekötött hétégyest rendez.

(Az Erzsébetvárosi demokrata kör helyiségét a komo-yarcu bászok helyett a legzsenyebb iluzsag töltötte meg tegnap, hogy gyönyörűkdők a gyermekvilág kedvencének, *Bassa Bácsinak, Balassa Jenóné* mesemondásában *Szivekig ható, szivből jövo kacajjal* és ünjongással élvezte a sokszáz leány és fura Bassa bácsi gyönyörű előadását, mely után táncra perdültek a gyerekek. A gyermekmulatság tiszta jövedelmét a kőc az ingyen-lenek juttatja. A gyermekek után a jeinőköték rögtönöztek vidám mulatságot, melynek csak a reggeli világosság vetett véget.

(A műgyეთemi segítő-egyesület február 4-én a Royal-szálló öszses termeiben zárkörü technikus-táncmulatságot rendez.

(A kereskedelmi bálra, amely február 6-ikán lesz a Vigadó termeiben, nagyban folynak az előklésületek. A bizottság és alkalomra a Vigadó léposházát elősarnokkál és nagy termét fényesen logia díszíteni s különösen ez utóbbit valósgos pámalagittelt alakította át. A meghívók stékülössé már megkezdődött de ennek nagyszámú bejelentése következtében csak egy-ékt nap múlva lejezhető be tejesen; a bizottság azonban már most felkéri mindazokat, akik meghívott tévedésből nem kapnának, de arra igényi tartanak, hogy ez iránt a bálbizottság irodájához (V., Sétány-utca 2.) fordulni szveskedjenek.

(A kereskedöszolgák bálja. A gróf Wenckheim Frigyes védnöksége alatt álló *Budapesti Kereskedö Szolgák egylete* február 2-án, vasárnap, a belvárosi Saskaörben (Irányi-utca 17. sz.) áll rendez. A mulatság este 8 órakor kezdődik.

Nyiltér.

Schreier Victor és Társa cég

fehérnemű üzletében, IV., Váci-utca 26. egy megrendelt elegáns kelengye néhány napra kiállítatik, melynek megtekintésére a nagyérdemű hölgyközséget tisztelettel meghívjuk.

IZZADTSÁGTÓL

képtelent testre, lábak és hónal alá, valamint viszkozissággal előforduló bőrtöréseket, övör, smör ellen balmolus határu az

Erényi-féle „Ichtliol-Salicyl”

Szagtalan! Ára 3 korona üstállóan. Széküld: Erényi gyógyszerész, Szabadzsállás. Főváros: Török József, Király-utca 12. sz. Özevgy gyógytár, Váci-hórt 17.

VÉRGYÓGYÍTÁS

HEMOPATIA

Ennek új eredeti gyógymód rendkívül sikerrel leu alkalmazva köcsvény, anémia, szív-, vesé-, gyomor-, bél- és hólyagbetegségeknél, melyek téleg, vér- és hólyagbetegségeknél. Hirtelen véletlen széküldés és elszárazás elme. Itt év óta ki lett próbálva és most évente száz meg száz teljes gyógyulással számol be. A gyógymód megalapítójának és egyedüli képviselőjének

Dr. KOVACS J. egyet. orvosnak (Hemopatia) rendkívül híres van

Budapest, V. ker., Váci-körút 18. szám alatt. Rendelés naponta 9-1-ig és 3-6-ig. Üzleti levélre válaszul. Betegkeket intézetben kívül is kezel. - Nehéz betegkeket legbiztosabb gyógymódja.

4.75

0/0-os amortizációs jelzőklésöklésöklés (töketörlesztés és kamat) közvetit teljesen megbízható szakember, csak nagyobb öszzegekben. Ajánlatok „B. S.” jellege alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek.

VIGYÁZÓ TIVADAR, villanyerőre berendezett könyvnyomdai műintézetében (Budapest, VI., Váci-kört 39.) készülnek azidőszent a legdrágább és legolcsóbb nyomtatványok. Vidék megrendelőinek 10% árkedvezmény — Különlétségek: Speciális nyomtatvány és saját találm. arcképes esküvői meghívó.

Szt.-Lukácsfürdő

Fürdő Budapest, Buda. Termálfürdő, mely a város fő részén a sziszterfő Vigyázó-gyárat, villam-fürdőket, massage stb. Külön női és férfi osztályok. Olcsó és gondos ellátás. Cser. kőszény, időjárás stb. és a téli fürdőkúra felől tájékoztató prospektus küld ingyen a Szt.-Lukácsfürdő igazgatóságára.

Anagyérdemű hirdető közönség b. figyelmébe!

Van szerencsém szives tudására adni, hogy Budapest, Kossuth Lajos-utca 1.

Súlyom Jakob

cég alatt **hirdetési irodát** nyitottam. Mindennemű apró és nagy hirdetésnek valamint gyászjelentések felvétele az ország bel- és külföldi lapok részére legutányosabban és pontosan eszközöltem. Kivánata hirdetések szövegéhez és mintáival, valamint részletes költségvetéssel készséggel díjaztamul szolgálok. Egyben megemlítem, hogy az általánosban ismert és elterjedt politikai éleláp „**Szolond Istók**” hirdetési rovatának bérlelője vagyok.

Magamat a nagyérdemű közönség szives pártfogására ajánlva vagyok

kiváló tisztelettel

Súlyom Jakob

hirdetési iroda Budapest, Kossuth Lajos-utca 1.

(Az é. rovat alatt közölteknek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

TÖRVÉNYSZÉK

§§ **Nyugalomba vonuló kuriai tanácselnök.** Szabó Agoston kuriai tanácselnök — az *Ugyvédek Lapjának* értesítése szerint — már beadta nyugdíjaztatás iránti kérvényét.

§§ **A becsületlenség.** Nem olyan könnyű dolog a becsület büntetőjogi meghatározása. Azt mindenki tudja, hogy kicsoda sértést véredekje, de azt nem hogy kicsoda sértés perelhető sikerrel. Ezt tapasztalta ma *Siebenfreund* Béla címzetes kuriai bíró, ki pedig maga is volt törvényszéki elnök, s kit egy levélben azzal a gyanuval illették, hogy *Freyberger* Pál háztulajdonost a halálba kergette. *Freyberger* ugyanis a legutóbbi általános választások alkalmával főbe lölte magát. Már akkor híre járt, hogy *Freyberger* anyagi zavarok kergették a halálba. S pár héttel *Freyberger* halála után *Siebenfreund* Béla nyugalmazott törvényszéki elnöknek az a kellemetlen hír jutott a füléhez, hogy *Freyberger* öngyilkosságának tulajdonképpen ő lett volna az oka. Ezt a hírt özv. *Netz* Józsefné *Freyberger* rokona írta meg egy levélben s ennek levélné a tartalma *Siebenfreund* tudomására jutott. *Siebenfreund*, akit kinosan érintett a rágalom, a büntető bíróságnál keresett elégtételt, s *Haupt* Albert táblai bíró ma tárgyalta *Siebenfreund* panaszát, aki a tárgyaláson elmondta, hogy szeptember 16-án *Freyberger* Pál eljött hozzá, s ott mondta neki, hogy a budai lövészgyűlést főlövészmeterré akarja választani. *Siebenfreund* ez ellen tiltakozott, a beszélgetés folyamán *Freyberger* azzal állt elő, hogy délben 12 órákor egy becsületbeli tartozást kell lefizetnie, de nincs meg a szükséges 2000 forintja, s tőle kérte kölcsön ezt az összeget. *Siebenfreund* szabadkozott, végre is engedett *Freyberger* kérésének adott neki pár napra 2000 forintot kölcsön. Mikor *Freyberger* írást akart adni a kölcsönről, *Siebenfreund* méltatlankodva utasította el magától az írást; ő nem foglalkozik kölcsönpenzével, ezt az összeget csak azért adja neki pár napra, hogy zavarából kimentse s mert becsületlenségére ígérte, hogy pár nap múlva visszafizeti. Elmult a pár nap, *Freyberger* felője sem nézett *Siebenfreund*nak, erre írt neki egy levelet s kérte a pénzt. A választ maga *Freyberger* hozta el s szemrehányást tett neki, hogy tőn nem bíz benne. *Siebenfreund* azonban hivatkozott arra, hogy hiszen becsületlenségére ígérte, hogy a 2000 forintot pár nap múlva visszafizeti, mire *Freyberger* azzal tolt, hogy nem emlékszik, hogy becsületlenségére ígérte volna tartozása visszafizetését. *Siebenfreund* pedig azt mondta, hogy ily körülmények között közlik vége a barátságának, a pénzt azonban követeli. *Freyberger* elment s még október 2-án is feljött *Siebenfreund*hez, hogy elvigye magával szavazni. *Siebenfreund* azonban betegen feküdt s a telesege nem bocsájította be *Freyberger*...

A mai tárgyaláson dr. *Nagy* Emil özv. *Netz* Józsefnek védője, azt vitatta, hogy az inkriminált kitéjezés nem becsületlenség, az csak egy irázis, amivel *Siebenfreund* Béliát becsületében senki sem akarta sérteni.

Siebenfreund fenntartotta vádját s a vádlott szigorú megbüntetését kérte.

Haupt bíró a tárgyalás befejeztével a vádlottat *felmentette*, mert a levélné panaszolt kifejezése nem

foglalta magában az öngyilkosságra való rábírás, az sincs a levélben, hogy a panaszos kergette a halálba *Freyberger*et, az a kifejezés pedig, hogy a panaszos inzulusa adta *Freyberger* kezébe a halálhozó fegyvert, a becsületlenség tényét nem állapítja meg. *Siebenfreund* az ítélet ellen felebbezett.

§§ **Sajtópr. Degre** (Deutsch) Hugó, a *Mezőgazdasági Aikalmazottak Lapjának* szerkesztője a múlt 1901. évi január hó 1-én lapjában megtámadta *Krakauer* Ármint aki gazdasági állások közvetítésével foglalkozik azzal vádolván *Krakauer*et hogy az állástkereső gazdászkateteket kiszolyozza. *Krakauer* erre a támadásra sajtóperrel felelt s a budapesti törvényszék a nevezett lap szerkesztőjét rágalommal vétségé miatt vád alá is helyezte. Ma tárgyalta ezt az ügyet a büntetőtörvényszék sajtóbírósa *Zsitvay* Leó előnökte alatt. A tárgyaláson a panaszos elhelyező irodatulajdonost dr. *Fleischer* Gyula ügyvéd képviselte, vádlottat dr. *Pichler* Győző orsz. képviselő védte. A vádirat s az inkriminált cikk leolvásása után az elnök a vádlottat hallgatta ki. *Degre* Hugó a kihallgatása során elváltatta a cikkért a telölősséget s készen nyilatkozott állításainak valódiságát a közérdeke címén bizonyítani. A törvényszék a bizonyítást elrendelte. Kihallgatták a tanukat közöttük *Jeszzensky* Pált az OMGE titkárát, aki előadta hogy *Krakauer* a felmerült panaszok következtében az OMGE kizárta tagjai sorából, és egyuttal megtiltotta, hogy az egyesület hivatalos lapjában a *Közletelekben* *Krakauer* hirdetésit közöljék. A bizonyítás s a perbeszéd befejeztével a bíróság felmentette a vádlottat.

§§ **Letartóztatott pénzágens.** Az aradi ügyészesség, mint egy távirat jelenti, letartóztatta *Birnstingl* Izidor aradi pénzügynököt, ki az értékesítésre rábizott váltókat elsikkasztotta s azokért magának pénzt vett fel. Legutóbb egy ezterkoronás váltót 45 forint adott el.

TÁVIRATOK

Bécs, január 25. Este 6 felelősnél ebéd volt, amelyen résztvettek a Reichsrath mindkét házának elnökei, valamint több képviselő.

Szofia, január 25. Mint híre jár, *Sirmagieff* bolgár diplomáciai ügyvivő egy időre ismét visszatér bécsi állásába, mivel az utódjál kiszemelt *Pomjanoff* volt igazságügyminiszter gondolkodási időt kért.

Aroschon, január 25. A *Heros* halászbárka 12 emberből álló legénységével együtt elsüllyedt.

Szofia, január 25. Mint a félhivatalos „Bulgarie” jelenti, a Miss Ellen Stone misszionáriusnő leiszabadítására kiküldött amerikai delegátusok a váltásdíjjal *Dsumajab* érkeztek. A logyokat huszonegy órával a váltásdíj átadása után szabadon bocsátják.

New-York, január 25. Az oskolosai kőszénbányában történt robbanás, mint most már végleg konstataáltak, huszonegy embert ölt meg.

Vilmos császár a szüleirol.

Berlin, január 25. Az iparművészeti múzeumban ma, néhai *Frigyes* császár esküvőjének évfordulóján, állították fel azt az üvegtáblát, amelyet *Vilmos* császár parancsára *Ewald* Ernő tanár *Frigyes* császár és neje emlékére készített. A kép leleplezése után *Vilmos* császár *Schön* múzeumigazgató beszédére hosszabb beszéddel válaszolt, amelyben ezt hangoztatta, hogy az iparművészeti múzeumban kiállított gyűjtemények az elődök művészetéről, a művészet iránt való szeretetéről és fogékonyágáról tanuskodnak.

Az iparművészeti múzeum nem teljesítheti jobban a császár szüleinek szellemében hivatását, mintha ezt a műrteket a népban ismét teléleszi. Ami szepet az ember egyszer alkotott, az szep marad évezredeknek át és nekünk utódoknak a szepet csak meg kell tartanunk és életszükségleteinkhez alkalmaznunk. A császár azután nagyon melegen emlékezett meg szüleirol. Feladatának tartja — mondá — hogy szülei szellemében a német nemzet és új nemzedéke tölé tartsa kezét, hogy ápolja benne a szepet és fejlessze benne a művészetet, de csak bizonyos ösvényeken, ama szorosan megvont határok között, amelyeket az embernek a szépség és a harmónia iránt való érteke kijelöl. Végül azt az óhaját is jejezte ki a császár, hogy a múzeum bőséges áldást áraszson a német nemzetre, hogy most, amikor a nemzet többet tehet a művészetért, mint a régi zavaros időkben, arra a tükra emlékedjék, amelyen elődei évszázadok előtt állottak.

Az osztrák helyzet.

Bécs, január 25. Ó telése a Reichsrath elnöke és két alelnöke előtt kifejezték adott a felett való megelégedésének, hogy a kitéjeztetés tárgyalása a bizottságban gyorsan halad és reményét jejezte ki, hogy a Reichsrath követni fogja a bizottság példáját.

Bécs, január 25. Véglegesen megállapodás szerint a Reichsrath február 4-én ül össze.

A délafrikai szabadságharc.

Brüsszel, január 25. Jó forrásból jelentik, hogy *Kitchener* még októberben fegyverszünetet ajánlott *Bothának*, azonban *Botha* a többi vezérrel való tanácskozás után visszautasította az ajánlatot,

mert azt tartotta, hogy *Kitchener* nem képes a boer államot teljes függetlenségét biztosítani. Ez a visszautasítás annyira felbőszítette *Kitchener*et, hogy temérdek farmot felpereszteltett.

Uj vasutak Svájoban.

Bern, január 25. A Kormánytanács törvényjavaslatot terjeszt a berni nagytanács elé az államnak új vasutak építésében való részvétele tárgyában. A törvényjavaslat szerint az állam 22 új vonal építésében venne részt, köztük a rutigen-brigi-lötschbergi vasut, a brieni tó jobb partján épülő vasut, a simmenthali vasut saanen-waadi ágának és a münster-bielleri és münster-solothurni vasut építésében. A részesezés abban áll, hogy az állam részvényeket vesz át és pedig a lötschbergi vasutnál az egész befektetési tőke 25%-a, a rutigen-brigi és a többi vasutaknál a befektetési tőke 40%-a erejéig, de azzal a megszorítással, hogy a rendes vágányu vonalaknál legfeljebb 80.000 frankot, a keskeny vágányuaknál legfeljebb 40.000 frankot vehet át kilométerenként. Rendes vágányu vasutaknál azok kivül a bajor területen lévő alagutvonalak költségeihez is hozzájárulhat az állam. Legfeljebb 100.000 frankkal kilométerenként. A simmenthali vasutnál a részvények 60%-át veheti át az állam. A nagytanácsot a törvényjavaslat illehatalmazza arra, hogy ha a vállalat megerősödése érdekében szükséges, az illető vasutársaságnak kamatozó előlegeket nyújthasson a befektetési tőke 10%-a erejéig. A törvényjavaslat a nagytanács jóváhagyására szorul.

Közgazdasági táviratok.

Bécs, január 25. A Länderbank és a Bankverein ma több millió korona aranyat szállítottak be az Osztrák Magyar Bankba.

Bécs, január 25. (A *Budapesti Napló* telefonjelentése.) A világpiacra az irányzat általában hanyatló volt; az exportáló országok kivételével, ugyszintén az Európa felé küldött árumennyiség és az ellenőrizhető buzaállomány jelentékenyen növekedett s ez az oka, hogy az árak mindenütt elaprózódtak. Az itteni piac egyértelműleg a budapesti tőzsdével kivételével állást foglalt el. A hét első napjain nyugodt, várakozó magatartást mutatott s szilárd irányzatot követett. Gabonaművekben fedezeti kereslet és vásárlások jelentek. Buzában és rozsban jelentékeny emelkedés mutatkozott s végül buza a múlt heti árfolyammal szemben 32, rozsa 22, zab és tengeri 3, illetőleg 4 fillérrrel szilárdult.

Záratkor jegyzetelték: buza tavaszra 9-73, rozsa tavaszra 8-20 K., zab tavaszra 7-61 K., május—júniusra 5-71 K. A kászárak piacra buza és rozsa irányzata erősen szilárdult. Az emelkedett árfolyamok nem voltak képesek a piacra vonzani az árut, az ajánlatok csökkentek s az üzlet nagyon esőndes lefolyású volt. A heti tőzsdén hasonló helyzet uralkodott. A nagy malmok nem vásároltak s ami kevés eladás történt, azt a vidék váltotta magához. Buza 20—30 fillérral drágább lett, mint volt nyolc nap előtt.

Eladatott február—március hónapokra: buza 9-50 K. Nyitra-Ludány, 80 k. 9-50 K. Surány, 9-40 K. Ócsa, 79 k. 9-50 K. Kiszter, Nagyszombat; 78-6 k. 9-55 K. Szered; rozsa 15—20 fillérral szilárdult; pest-megyei 8-25 K. Bécs; 74—75 k. 8-50 K. Gänserndorf; árpában tartott árak mellett a belföldi malátagyárak vásároltak; takarmányárak 5 fillérral emelkedtek, tengeri 5-60—55 K., magyar zab jobb minőségben 7-85—8-15 K., válogatott 7-40 K., tisztos oszleky volt a forgalom, mert az árak esőtörtőkön 30, most ismét 20 fillérral emelkedtek; korpá esőndes volt, 5 fillérral javult.

New-York, január 25. (Terményhíradó.) (Záratk.) Gyapot: New Yorkban helyben 8 1/2 (8 1/2), jan.-ra 8.03 (8.03). Aprilisra 8.18 (8.14). New-Orleansban helyben 7 1/2 (7 1/2). — Petroleum: Stand white New Yorkban 7.20 (7.20). Stand white Philadelphiam 7.15 (7.15). Refined in Cases 8.80 (8.80). Credit Balances at Oil City 1.15 (1.15). — Zsir: Western steam 9.77 (9.77). Robe és Brothers 9.95 (9.95). — Tengeri irányzata gyenge. Január 26. 66 1/2 (67 1/2). Májusra 66 1/2 (67 1/2). — Juliusra 66 1/2 (67 1/2). Buza irányzata gyenge. Piroz ózi helyben 87 1/2 (87 1/2). Január 26. — (—). Márciusra 84 1/2 (85 1/2). Májusra 84 1/2 (84 1/2). Juliusra 83 1/2 (84 1/2). Gabona szállítási díja Liverpoolba 7 1/2 (7 1/2). — Káv: fair Rio 7. sz. 6.— (6.—). Jan.-ra 5.55 (5.55). Aprilisra 5.80 (5.80). — Liszt: Spring Wheat clear 2.90 (2.90). — Cukor: 8 1/2 (8 1/2). — Óz: 24.12 (24.12). — Rész: 11.— (11.—). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, jan. 25. (Terményhíradó.) (Záratk.) Buza irányzata gyenge. Január 26. 74 1/2 (75 1/2). Májusra 78 1/2 (79 1/2). — Tengeri irányzata gyenge. Január 26. 58 1/2 (59 1/2). — Zsir: Január 26. 9.35 (9.30). — Májusra 9.50 (9.52). — Szalmna short clear 8.70 (8.75). — Sertészsír: január 26. 16.02 (16.12). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

M E S E.

Kongó, az oroszlán.

Egyszer így szóló hozzánk nagyapó, akinek hosszu ősz szakála és kedves kék szemei voltak: — Nos gyerekek, ki jön velem Afrikába?

Mind a hat testvér egyszerre kiáltottuk: én! én! én! . . .

— Tehát mind jöttök — mosolygott nagyapó. — Derék. Hát fogjatok az utikészülődéshez. Minden este utaztunk nagyapóval, hol Tündérszországba, hol a Kék-hegyekbe és már nagyon jól tudtuk, miből áll ez az utikészülődés.

Hat székelt felfordítva állítottunk egymás mellé és beleültünk a felfordított székekbe. Nagyon derék és okos székek voltak ezek. Ha kellett kocsi, ha kellett vízihajó, léghajó, minden kitalálható és mindig oda vitt bennünket, ahova akartuk!

Az utikészletünkhöz tartozott még: két pogácsa, egy esernyő, ha a jéghegyek közé menünk, a meleg karmantyú és a nyitott esernyő alól bámészkodunk fel a nagyapó édes, jó arcába, aki pipázva mesélgetett nekünk.

Az afrikai utazás eredménye pedig ez a szép mese volt:

— Kongónak, a nagy, hatalmas oroszlánnak, három fia volt s kettőt közülök megölték a négerék mérgezett nyilakkal. A harmadik fiát, Zambezt is érte egy mérgezett nyíl, de még volt annyi ereje, hogy elmenekülhetett s bebújt valahol a savanna füvek közé, amely föl olyan magasra nő, hogy még a zsiráfot is elfedi.

Szegény Zambezi itt összeesett és nem tudott tovább menni. A mérgezett nyíl benne volt az oldalában és kinjában iszonyuan ordított.

Az anyja oda volt valahol eleséget keresni a Szahara pusztában és semmit sem tudott a fia haláláról.

Zambezi pedig lassankint, amint mind jobban fogyott az ereje, már nem ordított többé, csak nyöszörgött nagy fájdalomában.

Esetelőd, mikor már félig halva feküdt, egyszer csak megmozdult körülte a magas, keményszárú fű s egy néger asszony tekete orcája látszott ki belőle, akinek a hátán, kendőbe kötve, egy háromszendős kis fiu ült.

A néger asszony, mikor meglátta a sebesült oroszlánt, ijedtében el akart futni, de a haldokló állat olyan könyörgő szemekkel nézett rá, hogy az asszony nem sokat gondolkodott, hanem hamarosan letette a hátáról a gyermeket s a kendőből előkapva egy fazekat elfutott egy közeli kúthoz.

Mikor a vízzel visszajött, kivette az oroszlán oldalából a mérgezett nyilat, a sebet kimosta vízzel, mire Zambezi láthatólag megkönnyebbült s lassan elaludt.

Zambezi meg volt mentve, hanem az asszony, amint kivette a nyilat, véletlenül megkar-

colta vele a kezét s alig pár perc múlva az egész karja feldagadt.

Megijedt erre a szegény asszony, mert tudta, hogy milyen veszedelmes mérgegel kenik be a négerék a nyilait és sietve haza akart menni, de oly erős fájdalom lepte meg, hogy lerogyott a földre és nem tudott tovább menni.

A kis fiu sirva kapaszkodott a ruhájába és a néger asszony is sírt, mert tudta, hogy meg fog halni itt segítség nélkül.

— Menjünk haza — siránkozott a gyerek, de az anyja szomoruan rázogatta a fejét.

— Nem lehet kis fiam, Kukumisz, nem lehet! a te anyád meg fog itt halni, téged pedig megöl ez az oroszlán, ha meggyógyul.

Ekkor iszonyu bömbölés hallatszott a levegőben s a föld szinte megrázkódott, ahol végig futott Zambezi anyja, a hatalmas, nagy Kongó.

Utközben elmondta neki a társai, hogy két fiát megölték s a harmadik elmenekült és most ezt kereste.

A magas szavannák között csörtetett előre, nagy erős lábaival, ahol letaposta a füvet, az többé nem tudott felemelkedni, s rettenetes fájdalomában és dühében habzott a szája, a szemei meg úgy világitottak, mint két tűzkarika.

A kis Kukumisz irtozatos félelemmel húzódott a haldokló anyjához s a szunnyadó Zambezi felébredve a hangra, minden erejét összeszedte, hogy ő is ordíthasson egyet, amelyről megtalálhassa az anyja.

És Kongó örülten szaladt a hang irányába. A fejét úgy rázta, mintha még a levegőt is szét akarná tépni s mikor rátalált a fiára, örömben nem tudta, hogy mit csináljon. Körülugrálta, nyalagatta, nyöszörgött, beszélt hozzá, kérdezte, nézegette és Zambezi alig tudott mindenre felelni.

— Ez az asszony mentett meg — mutatott Zambezi a személyn az asszonyra.

Kongó csak most vette észre a földön fekvő asszonyt, aki ijedten ölelte magához a kis fiát s így szólt:

— Hatalmas Kongó, én egy szegény rab-szolga-asszony vagyok, az uram meghalt s a kegyetlen bánásmód miatt megszöktem a gazdám-tól. En megmentetted a te fiadat és meghalok miatta, te pedig hadd meg az én fiam életét.

Kongó akkorát ordított erre, hogy még a fűszálak is megremegtek s aztán így felelt:

— Amilyen igaz, hogy Kongó a nevem, olyan igaz, hogy még a saját véremmel szemben is megvédelmezem a fiadat, asszony!

— Elhíszem, nagy Kongó és bizom benned — felelte a szegény néger asszony s azzal meghalt.

Mikor aztán meggyógyult Zambezi, — így szólt hozzá Kongó, az anyja:

— Most pedig fiam, menjünk tovább. Ezt a kis Kukumisz ígéretem szerint fel akarom nevelni s aztán, ha akar, hadd menjen vissza az emberekhez.

Es elindultak hárman. Kongó ráültette Ku-

kumisz a hátára s elmentek egy ismerősükhöz, egy oroszlán-asszonyhoz.

— Azért jöttem ide, — mondta Kongó — mert tudom, hogy neked kicsinyeid vannak s arra kérlek, adnál egy kis tejet az én gyermekeimnek.

Ez vonakodott eleinte, de amikor elmondta Kongó, hogy jutott a kis fiához, elszégyenülve felelte:

— Derék oroszlán vagy te, Kongó, de én sem akarok utolsó lenni s azért csak, amikor tejjre lesz szükséged, hozd ide azt a kis emberfit.

Igy nőt, növekedett Kukumisz. Kongó és Zambezi közösen viselték gondját, de a kis néger nem valami halásnak mutatkozott. Roppant nagyra volt azzal, hogy ő ember s az oroszlánokat lenézte. Sokkal jobban szerette a majmokat s hiába tiltotta el Kongó ezeknek a társaságától, mégis csak egyre köztük volt.

Az oroszlánok megvetik a majmot, aki ravasz, hazug, gyáva és ostoba, de Kukumisznak éppen az ilyen tulajdonságok tetszettek és mindig hozzájuk szökött.

Lassankint mind az oroszlánok meggyűlölték Kukumisz, aki, ahol tehetette, ártalmukra volt nekik, de Kongó mindig a pártjára állt.

Egyszer az oroszlánok megbízták Kukumisz a fiaik őrzetével, amíg ők oda jártak eleség után s a rosszlelkű kis néger azzal mulatott, hogy a szegény oroszlánoklyukoknál tövisrel a szemekbe szurkált s a Zambezi fiának — aki három esztendő múlva meghasodott — az egyik szemét egészen kiszúrta.

Ekkor az oroszlánok szét akarták tépni Kukumisz, de Kongó megvédelmezte őt.

Kongó különben is nagy becsülésben állt az oroszlánok között a bátorsága, pszintesége és szótartósága miatt, de Zambezi ettől fogva halálos ellensége lett Kukumisznak s kijelentette az anyja előtt:

— Válasszon anyánk kettőnk közül. Vagy én, vagy az a kis hitvány, gyáva emberfaj, de valamelyikünk meg fog halni!

S ekkor így szólt a nagy, becsületos Kongó:

— Édes fiam Zambezi, te vagy a szívem, ez a fiu pedig a becsületed. Tehát jól vigyázz az anyád becsületére Zambezi, mert inkább akarlak téged halva látni, mintsem a szavamat és az ezzel járó kötelességemet megszegjem!

Zambezi is nagyon derék oroszlán volt és nagyon meggyűnyült erre a beszédre, de azért megesküdött magában, hogy megöli a fia szeméért Kukumisz.

És egyszer, sokára, beteg lett Kongó s elküldte a kis négert a fiához, hogy küldene neki valami orvosságot.

Zambezi adott orvosságot, de egyuttal azt is elhatározta, hogy most utána lopózik Kukumisznak s az uton megöli.

A beteg Kongó pedig csak várta Kukumisz az orvossággal s hogy nem jött, rosszat sejtett

REGÉNY.

TÜZZEL-VASSAL.

Irta: SIENKIEWICZ HENRIK.

(148)

En gyakran jártam azon keresztül Jahorlikba a törvényszéki tárgyalásokra és onnan tudom ezeket. Ha együtt volnánk, könnyebben boldogulhatnánk, de egymagában nem hiszem, hogy sikerüljön neki. Csak véletlenül találhatja meg a helyes utat, mert nem is kérdőzködhetik.

— Ti vele akartok menni?

— Igen. De mit kezdünk most, Mihály? Utána menjünk-e vagy sem?

— Azt teljesen rád bízom.

— Hm! már tíz nappal előbb elment, utól bizony már aligha érjük. De meg azt hagyta meg, hogy várjunk rá! Az isten tudja, merre ment. Mehetett Ploskirov és Bar felé a régi országoton vagy Podolis-Kamieniec felé.

— Gondold meg azt is, — szölet Wiersul — hogy tulajdonképpen nem is tudjuk, vajjon csakugyan a hercegnő keresésére indult-e.

— Eppen ez a bökkenő! — szölet Sagloba. — Hiszen ha csak azért ment volna el, hogy híreket szerezzen, akkor megvárható volna bennünket, mert tudta, hogy csatlakoznánk hozzá. Ez kemény dió!

— En azt tanácsolnám, hogy jó volna még tíz napig várni, — szölet Wiersul.

— Tíz nap, az semmi; itt az a kérdés, hogy várjunk-e vagy ne várjunk?

— En azt hiszem, hogy ne várjunk! Mert mit veszünk vele, ha holnap elindulunk? Ha Skrzetuski nem találja fel a hercegnőt, talán nekünk kedvezni fog a szerencse, — szölet Wolodyjovski.

— Nézd, Mihály, ezt nem lehet ilyen köny-

nyedén elintézni. Te fiatal vagy és kalandok után vágyakozol, — bölcsekedett Sagloba, — és itt az a veszedelem is fenyeget, hogy ha ő is, mi is külön uton keressük a hercegnőt, könnyen gyanú kelthetünk az emberek szemében. A kozák népség ravasz és fél, hogy valaki a tervét kitudja. A vezérek talán a choeimi pasával vagy a Dnyeszter tulsó partján lakó tatárokkal tárgyalnak most a jövendő háborúról — ki tudja? Az idegenekre, tehát különösen azokra, akik kémkedve járnak, gyanus szemmel fognak nézni. En ösmerem őket. Könnyen elárulhatja magát az ember és aztán?

— Annál könnyebben kerülhet Skrzetuski is veszedelembé, siessünk hát a segítségére.

— Igazad van.

Sagloba úgy elmerült a gondolataiba, hogy a halántéka is lüktetett a nagy erőlködésében. Végre feleszmélt és így szólt:

— Ha így mindent tekintetbe veszünk, hát mindenesetre utána kellene indulnunk.

Wolodyjovski örömmel kérdezte:

— De mikor?

— Vagy háromnapos pihenés mégis csak kell, hogy testünk-lelkünk visszanyerje a ruganyosságát.

Másnap a két jóbarát hozzáállott az utazásuk előkészítéséhez, de ime, az elindulásuk előtti estén birtelen és váratlanul betoppant Skrzetuski szolgálja. Levelet hozott Wiersulnak. Amikor Sagloba és Wolodyjovski erről értesültek, nyomban a parancsnokhoz siettek. A levél így hangzott:

— Kamieniecban vagyok, a hová Satanowon át szabad az ut. Ormányi hercekedekkel utazom, akikhez Rogowski ajánlott Jahorlikba. Tatár és kozák menlevélük van, hogy szabadon vonulhassanak egész Akermanig. Posztórukkal megyünk Ulsyeba, Mohylovba és Jampolba, utközben mindenütt megállunk, ahol csak emberre akadunk. Talán megsegít az Isten és megtaláljuk azt, amit keresünk. Társainknak, Wolodyjovskinak és Saglobának mondd meg, hogy várjanak rám Sbarasban, ha

ugyan nincsen egyéb dolguk, mert azt az utat, amelyre elindultam, nagyobb csapatnál nem lehet megtenni. A Jampolban és a Dnyeszter partjai mentén telelő kozákok nagyon bizalmatlanok. Ami nékem magamnak nem sikerül, az hármunknak sem sikerülne is, mint örmény könnyebben keresztül tudom magamat vágni a veszedelmeken. Köszönd meg nekik a nevemben, Kristóf, a szives jószágukat, melyet sohasem fogok elfelejteni. Nem tudtam már megvárni őket, mert minden nap csak megnövelte a fájdalomamat. Azt se tudtam különben, hogy eljönnek-e, pedig ez a legalkalmasabb idő az utazásra, amikor a kereskedők utaznak déligyümölcsöt és selymet vásárolni. Hü szolgálmat visszaküldöm, vedd partfogásodba, itt nem vehetném hasznát s lélek is, hogy a gyerekeszével még kifecsegne valamit. Rogowski jóillott, hogy a kereskedők megbízható, derék emberek és én is ezt hiszem, bizalmamat az Istenbe vetvén, aki, ha akarja, irgalmasságával megment engem nagy szomorúságomból. Ameal!

Sagloba végigolvasta a levelet, a társára tekintett, mindketten elhallgattak, míg végre Wiersul így szólt:

— Gondoltam, hogy odament.

— Már most mi mit tegyünk? — kérdezte Wolodyjovski.

— Mit? — szölet Sagloba, kezét szétárva. — Ott már nekünk semmi keresni valónk nincs. Nagyon okos dolog, hogy a kereskedőkkel utazik, mert így mindenütt körülnézhet feltűnés nélkül. Minden kunyhóban, minden majornban vesznek valamit, hiszen a lakosságot teljesen kifosztották. Nekünk, Mihály, nehéz volna Jampolba jutni. Skrzetuski olyan fekete, mint egy örmény, könnyen tarthatják örménynek. Téged mindjárt felismernének a fakó bajuszodról. Parasztruhában se boldogulnánk . . . Isten segít meg! Mi ott mitse használunk neki, ezt be kell látnom, habár fái, hogy a mi szegény kis hercegnőnknek a kiszabadítására mit se tehetünk.

(Folytatása következik.)

és felkelt a fekvőhelyéről és elindult a fia lakóhelyé felé.

Amint ment a nagy pusztaságban, egyszer csak egy sikoltást hallott és rögtön kitalálta a sikoltás okát.

Nagyon beteg volt Kongó, de most egyszerre elfeledkezett a betegségéről s olyan erővel szaladt előre, hogy még életében talán sohasem szaladt.

S Kongó jól gyanított. Csakugyan ott találta az uton Zambezit, amint a megölt Kukumisz teste épp beléharapott.

Kongó rettenetes ordítással ugrott Zambezire s a másik percben *kettharapta az egyetlen fia torkát.*

Es ez időtől fogva még nagyobb becsülést-ben élt az oroslánok között Kongó.

Lux Terka.

KÜLÖNFÉLEK

Dal.

Rácsokoltam egy hervadó virágra
Az én legszebb vallomásait,
Borús szerelmem, nyíló rózsaszálam
Ezt a virágot óh fogadd, fogadd.

Van egy kis csontfedelű imakönyved,
Benne a szent szűz képe, — oda tedd
Így sem volt még e szótlan vallomásnál
Imádság soha tisztább, soha szebb.

Farkas Imre.

A pletyka története.

Budapest, január 25.

A megszólás művészete nem tartozik az új-kor találmányai közé, amennyiben szavazható kutatók megállapították, hogy már a régi kínaiaknál, egyiptomiaknál és izraelitáknál nagyban divatozott az a kellemes szokás, hogy elefantot csináltak a szunyogból, és hűségezen játszották a mai kávézeniké szerepét — kávé nélkül. És pedig az igazság kedvéért azt is be kell vallani, hogy nemcsak a gyöngye nő nem gyakorolta magát a pletykázás művészetében, hanem bizony a teremítés urai is nagy buzgalommal segédkeztek az asszonyoknak ebben, a szó teljes értelmében vett *hangversenyben*. Általában már akkor is körülbelül olyan volt a viszony a két nem pletykázása között, a milyen manapság is, t. i. a nők többnyire mindenféléről pletykálnak, de feleletlenül, míg ellenben a férfiak emberszólása kényesebb ugyan a tárgy megválasztásában, de az ő nyelvük élessége annál inkább belevág a szegény áldozat eleven húsába.

A pletykázás körülbelül egykoru az emberséggel és nem érdekesség nélkül való, ha megvizsgáljuk néhány főbb mozzanatában, hol és miképpen elégitessék ki az egyes nemzetek fiai és leányai a multban az emberszólás iránt táplált előszeretletüket.

A klasszikus ókorban az athéni politikusnak és polgárnak az agora, vagyis a piac, mely az összes üzleti, politikai és vallásos életnek középpontja volt, továbbá a gymnasium, vagyis az árnyékos és szellős helyiség, ahol a régi görögök a testgyakorlást végezték és amelyet később csarnokokkal, mulatóhelyekkel és fürdőkkel vettek körül, — ez a két hely mindig alkalmat nyújtott arra, hogy ott politizáljon és együttérző embertársainak kitalálja mindazt az újdonságot, amelyet felebarátairól tud. És azt, hogy mennyire értékelték a görögök az emberszóláshoz, legjobban bizonyítja Aristophanes, aki néhány vígjátékában szellemesen kigúnyolta honfitársainak pletykázó szenvedélyét. És bizonyára már Athén lakosainak is tömörkedélemmel és bosszúságot okoztak a klasszikus ó-kor gonosz nyelvei, mert alighanem náluk is követők nélkül maradt az a böleshez illő válasz, amelyet Sokrates adott, mikor elmondta neki valaki, mennyi rosszat beszélnek róla a városban.

— Nem bánom én, — így felelt Sokrates — akár meg is verhetnek, — csak ne tegyék ott!

A nyelvtornának azt a módját, amelyet népszerű nyelven pletykának tisztelt az emberség, a klasszikus ókor római polgára a fórumon, vagyis a piacon, a közteremen, továbbá a pompás fürdőkben gyakorolta. Ezek a nyilvános fürdők nagyszerű és kényelmes be rendezésükkel fogva csakhamar az ókor közkedveltségnek örvendő kaszinóivá lettek. Itt minden újdonságot első kézből kaphatott az ember, a harctérről érkező hírek ide jutottak el először, ugyanazok itt nyílt az érdeklődőknek alkalmuk arra, hogy az irodalom és művészet legújabb termékeivel megismerkedjenek. Ilyen körülmények között csakugyan nem csodálkozhatunk, hogy sok római polgár az egész napot a fürdőben töltötte, mert ezen a pompás tartózkodási helyen teljes kényelemben élvezhette a pletykázás minden gyönyörűségét.

A középkorban, mikor a keresztény országokban a fürdés szenvedélye alaposan leolvadt, a fürdő-kaszinók helyett a borotváló- és hajnyíró-műtermekben lett a pletyka barátságos otthonra. Különösen nagy fontosságuk volt ezeknek a szalonoknak Olaszországban, amelynek művelődéstörténetében a borbélyok és az ő műtermek hosszú időn át ugyszólván vezető szerepet játszottak. Ennek az érdekes jelenségnek az a magyarázata, hogy Figaro ősei tog-lalkozásuknál fogva érinkezésbe jutottak a társadalomnak csaknem minden rétegével és így bőven nyílt alkalmuk arra, hogy megfigyeljék a kis és nagy embereket egyaránt. Az emberekkel való folytonos érintkezésben a borbélyok természetes esze nagyon kioszoló-dott, úgy, hogy nemcsak a borotva hősei közül a leg-szellemesebbek irítottak fogtak a kezükbe és pedig részint abból a célból, hogy megfigyeléseiket szat-rikus költeményekben megörökítsék, részint pedig azért, hogy azokat, akiknek arcán néha óraszáma elbábráltak, ezalatt burleszk és humorisztikus dalaikkal mulatassák. Minthogy pedig az olaszok már természetüknél fogva nagy hajlandósággal viseltettek a szellemesség és éle iránt; és az előszeretűk természetesen a borbélyok és utcai énekesek rögtönzéseiben is kifejezésre jutott, amely rögtönzéseknek tárgyát többnyire a városi- és napiesemények szolgáltatták. És az olasz borbélyok műtermek, ha nem is mindig szülőföldjei, de legalábbis lakóhelyei voltak ezeknek a gunyolódó daloknak és költeményeknek, amelyek azután a szalonokban megforduló vendégek kilenvenkötö-percentje nagy élvezettel terjesztett el mindenütt a városban, de természetesen a hallott történetek meg-toldották a saját izlésük szerint választott részletekkel. Mint általában mindenben, ami a szellemi életet illeti, ugy ezekben a borbély-plettyákban is Florenz vitte a középkorban a vezérszerepet, különösen a Medici-ciek alatt.

Olaszországból kiindulva, csakhamar lábrakapott a borbély-műtermek emberszólási jelentősége a többi európai államban is és az egész középkoron át a borotva hőseinek szalonjaiból kerültek ki a legáltalánosabb elterjedésnek örvendő plettyák. Azt a nagy művelődés-történeti jelentőséget azonban, amelylyel az olasz borbélyok műtermek bírtak, semmiéle más ország Figaróinak nem sikerült elérniük.

Az új- és a legújabb kor sok világhírű pletyka-fészekkel örvendeztette meg az emberszólás lelkes híveit. Ezek közül a legáltalánosabb népszerűségnek örvendőnek a kávéházak és kaszinók, ahol az emberek a világ-ontosságú eszméket szokták megtárgyalni, továbbá a kávézenikék ártatlan összejövetelei, végül a modern szürok látogatói is nagy buzgalommal gyakorolják magukat a felebaráti szeretet művelésében. Valóban ezeknek a társadalmi nagyhatalmaknak kegyetlen nyelvel szemben a középkor borbélyműhelyei valóságos jótékonyági intézetek voltak.

Es a legszomorubb a dologban az, hogy nem igen van kilátás arra, hogy egyhamar elkövetkezzék az a boldog idő, mikor az emberek a saját dolgaikkal fognak logialkalmazni és a maguk ajtaja előtt söpörnek.

Dr. Simon Vilmos.

— Miss Roosevelt a társaságban. Az Egyesült-Államok elnökének tizenhétéves leánya, Miss Roosevelt csak nemrégben lépett be a társaságokba mint nagyvilági hölgy. A fiatal leánynak ez a belépése a tulajdonképpeni *érettségi vizsgája* s ez Miss Rooseveltnek pompásan sikerült. Különösen mióta a német eszázhar lovagias öltete szerepelt juttatott az ifjú hölgynek II. Vilmos jachtjának vizre bocsátása alkalmával, azóta fokozott népszerűsége tett szert az elnök nagy leánya. Január hó 8-ikán zajlott le az a bál, melyet egyenesen Roosevelt Alice tiszteletére rendeztek és amelynek részletei a nagy és praktikus amerikai nemzetet csodálatos módon érdeklik. Ennek a nagy érdeklődésnek tudható be, hogy a bárról egészen az aprólékosáig számoltak be a hírapapok a közönségnek. Mintegy 400 ember volt hivatalos a táncestélyen s közel egyezer víg-csokorral lepték meg a hódoló ismerősök a szalonok ünnepelt újoncát. Az ezer csokor közül csakis egy volt állandóan a fiatal úrbölg kezében az, amelylyel a papája kedveskedett neki.

— Babona és kártyajáték. Közfudomásu, hogy a kártyások majdnem kivétel nélkül hajlanak a babonához. És ez annál természetesebb, mert hiszen a szerencse eseményeit komoly logikával kiszámítani nem lehet s a véletlen, amelylyel a kártyakeverő szerencsevadász szemben áll, önkénytelenül inspirálja őt arra, hogy jelekbe, külsőségekbe, ómenekbe vesse a bizalmát. A kártyaszal igazi termőföldje lévén a babonának, így tehát kétségtelen az is, hogy Monte-Carloban egész legendák kerüngenek, melyeket a babona szült és a babonás hiszékenység terjeszt. Egyik hagyomá-

nyos legendája a játékarlang befentesoinek a kővetkező mese:

Minden nagyéjtek után való reggelen, — megjegyzendő, hogy a játékarlang éppen csak ezen az egy napon szünetel az egész éven át, — rendszeresen megjelenik a kártyaszal előtt egy tiszteletet gerjesztő vén ember és játszik. Tesz és nyer. Újból tesz s újból nyer. Hétszer rakja le a tétet s hétszer söpri be a nyereményt. Amde minden nyeres után ridegebb, komorabb, mogorvább lesz a vén ember arca és mikor a betedik játszma is az ő javára dönt, akkor az öreg haragosan markolja föl a pénzt és átközödvá szétszórja azt. A rejtély magyarázata, a monte-carloiak mesébe foglalt hallucinációja szerint az, hogy ez az öreg ember — az elátkozott bolygó zsidó aki mind-addig kénytelen folytatni bolyongásait, amíg nyer s csakis akkor fog megszűnni a ránehezülő varázs, ha majd veszt.

Egy angol újság találja föl ezt a furcsa históriát. Az angolok, köztudomás szerint — a déliairakai harctér eseményeit kivéve — mindenről nagyon jól vannak táékozva, így tehát ezt a mesét is elbíbelik nekik azok akik a babonának hisznek.

— XIV. Lajos biliárdasztala. Londonban mutogatnak mostanában egy érdekes biliárdasztalt. Az asztal eredetileg XIV. Lajosé volt s azután I. Napoleon birtokába jutott. Most egy antikvárius cégé, amely jó pénzért mutogatja. Ez a történelmi nevezetességű biliárdasztal kisebb mint egy angol biliárd. A súlya tíz métermázs s igen erős tölglyából van faragva; az asztal két posztó fedli. A kerete rózsafa s a hat biliárdlyuk bronzal van kiverve.

— A válóper háttere. A háttér nem pikantéria, hanem érdekes büszkeség. A történet pedig a párisi szalonok legújabb beszéd tárgya. Egy amerikai milliomos Párisban helyezte el nemcsak a millióit, hanem a csodaszép feleségét is. A francia főváros előkelő körében szívesen látott vendég volt a fiatal krözus valamint az épp oly szép, mint büszke és nobilis gondolkozású felesége is. A fiatal asszonyt gyönyörű hanggal is megáldotta volt a természet s ez annál értékesebb tette jelen étét Páris szalonjaiban. Az ifju pár köztudomás szerint kölcsönös és rajongó szeretettel csüggött egymáson. Így tehát annál meglepőbb volt a hír, hogy az asszony válóper-t indított a férje ellen. Az a hír jutott el a feleség füléhez, hogy férje, időnkénti londoni utazása alkalmával egy angol színésznek udvarol. Es ez a hír a büszke jellemű fiatal asszonyt, aki mielőtt a többszörös milliomosnak a felesége lett, szegény, vagyontalán leány volt, arra a meg nem mäsíthető elhatározásra bírta, hogy megszakit a férjével minden közösséget és a házasság felbontását követeli még pedig minden kompenzáció nélkül. A férj valósággal szerencsétlennek érzi magát s a puritán jellemű asszony éppen csak arra volt rábízható, hogy ha már sem vagyont, sem évi járadékot nem fogad el, legalább az ékszereit tartsa meg. Ebbe végül ugynehezen beleegyezett az önértés hölgy s mivel-hogy az ajándékul elfogadott ékszereket nem akarja pénzé tenni: — a szinpadra lép s ott fogja megkeresni a maga kenyerét.

KÖZGAZDASÁG.

A textilipar vívmányai.

— Dr. budai Goldberger Lajos előadása. —

Budapest, január 25.

Az Országos Iparegyesület összes szakosztályai tegnap délután *Thék* Endre elnöklele alatt ülést tartottak, amelyen dr. budai Goldberger Lajos, az óbudai Goldberger-féle gyár egyik főnöke, tartott nagy szabású szabad előadást a *textilipar terén elért újabb vívmányokról*. Dr. Goldberger, aki a textilipar terén a legkiválóbb szakférfiak egyike, elmés cserevés formájában ismertette az iparágban fel-talált legmodernebb eljárásokat.

A nagyérdéki előadás főbb tartalmát a következőkben ismertettük:

A textilipar helyzete nemcsak Magyarországon, hanem világszerte igen szomorú. Különösen a lefolyt év az, amelyről el lehet mondani, hogy a teljes üzleti pangás időszaka volt. Ilyen viszonyok közt a figyelem arra fordul, hogyan lehet a gyártást tökéletesíteni, milyen újításokkal lehet a textilipar mecha-nikáját előbbre vinni. Ilyen újítás, amely a textilipar terén valóságos korszakaitoké, a *mercerizálás*. Ezt az eljárást *Mercer* angol gyáros találta föl és tőle nyerte nevét. Az eljárás lényege a következő: A pamutot bármilyen alakban maró natronlug hatásánal tették ki, ami által igen különös elváltozás támadt. A pamut a lug hatása alatt összeszuszorodott, materiális veszteséget szenvedett. Igaz, hogy a mercerizálás a

pamutot valósággal megnemesítette, de az anyagvesztés ezt azt előnyt annyira ellensúlyozta, hogy az eljárás nem tehető szert nagyobb népszerűségre. Mídot kellett tehát találni ennek a hátrálynak a megszüntetésére.

A Mercer-léle eljárást véve alapul, Thomas és Prevost creafeldi német gyárosoknak sikerült is az anyagvesztésüket legyőzniük. Ők ugyanis a pamutot feszítették és mindaddig kifeszítve tartották, amíg a lugot az áruból ki nem mosták. Ez az eljárás megakadályozta a pamut szépszugorodását. E mellett azonban egy másik tapasztalatra jutottak. Az ilyen módon kezelt áru selymes fényt kapott és pedig nem utánoztott fényt, hanem olyat, amely magában az anyagban végbement változás folytán jött létre és amely maradó, ezt igazolta a mikroszkopikus vizsgálata. Ugyanis a pamut az önmaga körül kunkorodó szagaig képét adta, belvágat elvezette, tömörre vált, míg a mercerizálás után henger alakot mutatott. A selyem illetően utazása valóságos forradalmat idézett elő a textiliparban, de főleg a textilipari gépek gyártása terén. Csak ugye elmondva, egyszerűnek látszik az egész eljárás; de az eszmét gépekben realizálni, igen nehéz feladat volt, mert a gépek folyton ki vannak téve a maró nátrónlúg és nedvesség romboló hatásának.

Ennek folytán a gépgyártásnak egészen új fajtája indult meg, ami Német- és Franciaországban a szabadalmaknak valóságos felburjánzását vonta maga után.

Természetes, hogy ebből a szabadalmi perek végletlen sora keletkezett, mert minden feltaláló a Thomas és Prevost-léle szabadalom megdöntésére törekedett. Az angolok ki is kutatták, hogy még Mercer szabadalmazott eljárása előtt volt egy angol szabadalom, amely ugyanazt foglalta magában, mint a Thomas-Prevost-léle szabadalom. Ezt fel is használták ellene fegyverül, ami az angol és különösen a brit-jordi iparnak nagy hasznára van.

A mercerizálásnak egyik igen praktikus haszna az is, hogy az így kezelt pamut különleg a selyemhez hasonlít, de annál háromszor olcsóbb s így módot nyújt a szerényebb anyagi eszközökkel rendelkezők igényeinek kielégítésére is.

A selyemszövetek sajátos fénye már régen magára vonta a szakértők figyelmét, akik sokáig törték a fényüket, hogyan lehetne ezt a fényt utánozni. Egyelőre a Mercer-léle eljárás útján, de más módon is sikerült ezt elérni, ez az utóbbi azonban nem ad a szövetnek olyan tartós fényt. A feltalálók abból indultak ki, hogy a selyem fényének két oka lehet: a reflexió, vagyis a fényugarak visszaverődése és a refrakció, a fényugarak megtörése. A feladat tehát az volt, hogy a pamutrostokat mechanikus úton olyan alakúvá formálják át, mint a selymrostok.

Ez részben sikerült is. A pamutrostok megkapta ugyanis a reflexiót, de nem bírták megkapni a refrakciót, a selymrostok anyagának belső sajátságát. A feltaláló eljárása a következő volt: igen finom grafit-porral bevont egy selyemszövetet és galvanoplasztikai úton fémréteget rakottatott le a szövet felületére, amelynek ily módon matricát készített el. Ezt a negatívumot valami módon lehámozták és erről pozitívumot állított elő. Az újabb negatívumok már teljes hengerfelületet mutattak. Ezeket kalenderek segítségével, (amelyek 400-500 mm. hydraulikus nyomással működnek) és bizonyos hőfok mellett rányomta a pamutra és ezzel megadta ennek a selyemszövet jellegét. Hátránya, hogy a matricák elkészítése és megújítása nagy nehézségekkel jár és igen költséges.

Az angolok azonban ezen is segítettek. Sokkal egyszerűbb eljárással ugyanezen az eredményre jutottak. Ugyanis igen kemény acélhengerekbe kis mélységű igen finom vonalakat vésték be, 1 milliméter területen 9-11 rovátát, amelyeknek segítségével szintén képesek voltak a pamut felületét a selymhez hasonlóvá formálni.

Érdekes, hogy az ezzel foglalkozó munkások olyan ügyességre tesznek szert, hogy szabad szemmel meg tudják számlálni az 1 milliméter területen bevésztet vonalak számát. Ugyanezzel az eljárással nemcsak a kész pamutszöveteket, hanem a pamut-fonalakat is lehet mercerizálni, illetőleg ezeknek selymes fényt adni. Ez annyiban fontos, hogy a pamut szövetekbe igen gyakran mintákat szőnek be, amelyek éppen fényük által ütnek el a szövet eredeti tónusától.

A szakítási próbák bebizonyították, hogy a maró nátrónlúg a pamut tartósságát nem rontja, sőt ellenkezőleg megnemesíti. Az anyag valamivel selymesebb lesz, de ezt nem lehet teljesen elkerülni és különben is csupán vegyi selymosodást jelent.

A vonzó modorban tartott előadás mindvégig lebilincselte a szépszámú halgatóság figyelmét, amely világos és laikusok által is könnyen megérthető magyarázatokat nagy érdeklődéssel követte és az előadást zajosan megtapsolta.

Kardos Ignác és Luft Károly felszólalásai után az elnök a szakosztályok meleg köszönetét tolmácsolta a előadónak élvezetes és tanulságos ismertetéseiért és az ülést bezárta.

Hetiszemle.

Budapest, január 26.

Gabonázlet. (Reich Jenő és társa jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás egészen abnormisan alakult. A hőmérséklet határozottan magas, az idő száraz és derült és az előrehaladott időnyre miben sem emlékezett. A mult heti gyenge hótakaró hamarosan elveszett és a vetések bekövetkezőlag esetesen takaró nélkül vannak. A vizállás keveset változott.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg, a forgalom továbbra is korlátolt, a hangulat csendes és az árak esőkövek. A tengerentúli piacokon, ahol a hét elején az öszivetések károsodása felüli panaszok folytán (különösen Kansas államban) szilárd irányzat uralkodott, határozottan csendesebb fellégzés érvényesült, annál inkább, mert a szükséges csapadék eső és hó alakjában bekövetkezett. A kivitei üzlet mérsékelt és a látható készletek tartósan gyarapodnak. Az árak így fokozatosan visszaestek és a mult héthez viszonyítva 1/2 centtel olcsóbbak. Az angol piacok követelték az amerikai mozgalmakat a hangulat csendes maradt és prompt áru jegyzését alig tarthatta fenn. Franciaországban is nyugodt maradt az irányzat és gyenge fogyasztási kereslet mellett liszt, ugyant buza 1/2 frankkal olcsóbb. A német piacok gyakrabban változtak, az irányzat azonban lanya maradt. Az összes többi kontinentális piacokon az üzlet nehezkeseen fejlődik és az irányzat esőkök. Nálunk a kenyérmagvak iránti kereslet élénken alakult — ha a forgalmat nagyobb terjedelmet nem öltött, ugye ez íőleg a gyenge kínálatra vezethető vissza. Az árak emelkedők voltak és tengeri kivételével takarmányokk is javultak.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza az egész hét folyamán jó figyelemben részesült. Az üzlet szilárdan indult, futólag a második üzleti napon ugyan visszaesett, amikor bővebb hozatalok a malmok tartózkodásra ösztönözte, ez azonban csak rövid ideig tartott. A kereslet később annál intenzívebben alakult és ehhez a vidéki malmok élénk keresete is nagy mérvben járult. A kínálat a vidéki piacon erősen megcsappant és áru csak nehezen szerzhető be. Az irányzat így a malmok sürgős keresete mellett megszürdült, a tudományos telemet követelése így prompt, mint a hajózás megnyitására szóló ánlatokban készségesen adott meg és az árak így a mult héthez viszonyítva körülbelül 20 fillérrel emelkedtek. Az összorgalom megfelelő kínálat híján csupán 120,000 mm. (a vidéki malmok vásárlásait nem számítva). A hetibizalt 65,800 mm.-át tesz ki, melyből 800 mm. ment tovább.

Rész ugyancsak szilárd irányzatot kell. A helyi fogyasztás, íőleg azonban a kivitel céljára élénk kereslet uralkodott és a gyenge kínálat 25 fillérrel magasabb árakon könnyen volt elhelyezhető. Budapesti paritásra 7.55-7.75 K. készpénzen, helyben 7.80 K.-ig fizettek 3 óra. Nyíri száma-ekokban a kínálat minimális és így, habár eme relációk iránt is jó kereslet mutatkozott, forgalom nem fejlődhetett. Debreczen paritásán 7.25 K.-ig volna elérhető. A hét végével a hangulat valamivel csendesebb.

Árpa (takarmány- és bantolási előokra) a gyárosoknál szintén némileg jobb figyelemben részesült, míg a hízalók csak gyenge beszerzéseket eszközöltek. Az árak szilárdan tartották és 6.—6.25 K.-ig jegyeznek helyben. Malin- és stórápákban állomásan átvéve, jó minőségű áru a belüldi fogyasztással valamivel magasabb árakon volt elhelyezhető. Felvidéki merkantil-áru 6.20-6.75, jobb minőségű 7.25 K.-ig, tiszavidéki áru 6.40-6.60 K. között volt, állomásokon átvéve, eladható.

Zab csak gyengén volt kínálva és bár a kereslet is mérsékelt maradt, az árak mégis szilárdan tartották és 5-10 fillérrel emelkedhettek. Szin és tisztaság szerint a forgalomban volt körülbelül 3000 métermázsért 7.35-7.50, prima áruért 7.70 K.-ig és urasági finom áruért ezen felül is fizettek.

Tengeri (6-áruban) alig volt keresve és kisebb tételeken 5.35-5.37 1/2 koronát ért el helyben. Új tengeriben az üzlet ugyancsak gyenge és az árak alig változtak. Budapesti paritásra prompt áru 4.90 koronával jegyzünk Kóbanyn valamivel magasabb árakat engedélyeztek és 4.90-5.— korona között jegyzünk.

Olmagvak: Készaru káposztarepce nem volt forgalomban. Határidő-repcebén 1902. augusztusra az irányzat szilárd volt és 12.35-12.40 korona után 12.20-12.25 koronát jegyeznek. Vadrepce 5.75-6.50, lenmag csendes 14.—15.—korona. Kendermag 10.—11.—koronáig jegyez helyben.

Hüvelyesek: Babban a forgalom e héten is szünetel. Trieurozott apró babért néleg ab Gyöngyös-Félegyházán 8.50-8.75, gömbölyűért Ba-Mohacs-Zomboron 7.25-7.50 koronát, Székeséhvártó 7.80-7.90 koronát, barnababért Kalocsán 6.75, Nagykárolyban 5.10 koronát fizetnek. Erdélyi bab reláció szerint 5.40-5.60 között jegyez. Köles hazai áru helyben 4.20-4.40 korona. o-áh származékok néleg 4.30-4.50 korona ámenetleg 3 havi időre jegyeznek. Bükkyöny csendes, budapesti paritásra 9.—koronát jegyez.

Szeszűzet. (A Budapesti Napló tudósítójától.) Eddigi részleteinkben csak a szeszűzet közlekedt.

adhatunk hírt most már jelezhetjük, hogy a válság itt van. Vidéki szeszűzáraké s finomított jóval olcsóbban ajánlanak szeszt, mint az egyesült szeszűzárak és — amit megbízható forrásból értesülünk — nagyobb kötések természetesen leszállított árak szerint; az ilyen üzletek természetesen rendkívüli események gyanánt bírálandók el. A rendes árak: nyersszeszűrt finomított részére: 39-39 1/4, finomított szeszt nagyban 143-143 1/4, kicsiben 144-145, denaturált szeszűrt nagyban 81-81 1/4, kicsiben 82-83 koronával, helyben.

Ipar és kereskedelem.

Az Osztrák-Magyar Bank közgyűlése 1902. évi február 8-án a következő napirenddel tartja meg XXIV. rendes évi közgyűlést: 1. A főtanács jelentése az 1901. évi üzletvitéről. 2. A számvizsgálók jelentése az 1901. évi mérleg megvizsgálásáról. 3. Négy ötánados választása és pedig két magyar és két ausztriai állampolgár főtanácsos választása. 4. Ot számvizsgáló és öt pótszámvizsgáló választása, tekintettel azoknak magyar és ausztriai állampolgárságára.

Munkát az Iparnak. A Magyar Bány- és Kohóvállalatok Egyesülete felterjesztést intézett a kereskedelmi miniszterhez a nagy állami beruházási munkálatok és azok programja ügyében. A felterjesztés, amelyet a Magyar Ipar legutóbbi száma közöl, a képviselt iparágak nevében örömmel üdvözi az investíciói elhatározását és azt sürgőnek tudja individuális és állami érdekből is. Utal a fogyasztó közönség csökkent fogyasztó képességére, amelynek az ipar pangása első sorban a következménye. Emelni kell tehát a fogyasztó képességet. Arra kéri a minisztert, hogy a beruházások sorrendjét a nagyobb produktivitás és a gazdaság egyes ágainak egymáshoz való kapcsolata szempontjából állapítsa meg. A felterjesztés a legsürgősebbnek a vasuti hálózat kiépítését mondja és fontosnak tartja azt is, hogy azok a tervben levő vicinális vasutak, amelyeknek kiépítését eddig az elégséges állami támogatás hiánya és a kővények elhelyezésénél mutakozó nehézségek hátráltatták, minél előbb kiépüljenek. Az egyesület nemcsak helyi, de országos közgazdasági szempontból ajánlja a miniszter figyelmébe a következő építkezéseket:

1. A forgalmi utaknak fokozottabb mértékben való kiépítése és karbantartása, különös tekintettel az erdélyi aranyvidék utainak elhanyagolt voltára. 2. A fővárosi pályaudvarok ügyének rendezését. 3. Vidéki pályaudvarok kibővítését és átépítését. 4. Második vágány lerakását a vágánygyi vonalon, a budapest-szegedi és szolnok-aradi vonalakon. 5. A vágánygyi erősitését a budapest-zimonyi és nagygyurány-nyitrai vonalakon. 6. Az összes állami és megyei távlatnak vasszerkezetűekre való átcsérését. 7. Új személy- és teherszociák, és utóbbiak között rövid prészén-szállítóokosok építését. 8. A Zsi-ölygynék Romániával vagy a Duna folyamnak valamely alkalmas pontjával való, a mostaninál rövidebb vasuti összeköttetését. 9. A nagy alüldi tranzverzális műnt gyengezett átkelési szakaszainak, melyek Hajdu-Szoboszló, Püspök-Ladány, Karczag, Kisujzállás, Török-Szent-Miklós és Szolnok városokon vonulnak keresztül, asztalburkolattal való kiépítését. 10. A régen vajú Duna-áthidalási Tolna-Baranyamegye és Bácsmegey (Baja-Bátaszék) között, melyre névze azonban fontosnak tartuk, hogy az ugyancsak rég tervezett budapest-szerajevói vasut, melynek gócpontjai egyikét Bátaszék is képezné, úgy vezetessék dének, hogy Baranyamegye minden vasuti összeköttetését nélkülöző vidékét érintse. nevezetesen pedig Bátaszéket Pécsváradon át Péccsel összekösse. A bátaszék-pécsi vasutvonalon felette szükséges mert csak ezen a vonalon áttal lép Baranyamegye központja és déli vidéke közvetlen összeköttetésbe a fővárossal, lehetővé teszi a bányatelemeknek legelősebb szállítást minden irányban és igaz, hogy néhány kilométerrel meghosszabbítja ugyan a vonalat, de másrészt a megíőv vonalba ágázván be Pécsnél, illetőleg Úszőgnél, az építési költségek igen tetemes része megtakarítható. 11. A titeli Tiszahid és a nagybeckeréki Béga-áthidalás. Végül felhívja a miniszter figyelmét a városi vízvezetékek ügyére. Oly jelentékeny városok, mint Debrecen, Székeséhvártó, Miskolc és sok más nagy város vízvezeték és csatornázás nélkül szűkölködnek. Ezek a vízvezetéknek a kiépítése az államnak csak erkölcsi támogatását óhajtja.

A Budapesti Bankgyűlést Részvénytársaság ma rendkívüli közgyűlést tartott, amelyen az igazgatóság az intézet valamennyi főly üzletéről jelentést tett. A közgyűlés a jelentésüket tudomásul vette. Az igazgatóságnak azt a javaslatát, hogy a részvénytők 25,000 darab részvénynek 140 koronás árfolyamon (a főlyó kamatok beszámításával) való visszavásárlásával leszállítsák, a rendkívüli közgyűlés 3732 sz. avazattal 33 ellenében elfogadta.

A Miskolci Kereskedelmi és Iparkamara ez évi első ülését csütörtök délután tartotta meg Radvány István királyi tanácsos előklete alatt. A kivándorlások megállítására ügyében a kamara a kerületben nyomozást indít a kivándorlás különleges okainak megállapítására. Az iparintákt oltalmára vonatkozólag a lajstromozás továbbra is a kamarák jogkörében banyagandó volna. Elhatározta a kamara, hogy Miskolcon ez év őszén segéd- és tanonc-munka kiállítás rendez. Hejyesléssel fogadja az ülés a kereskedelmi miniszter leiratát, hogy a vállalati munkálat munkamenekint biztosítsák, ez által lehetővé van téve a vidéki iparosoknak részvétele is. A vendégök és szállodások óhajának, hogy foglalkozásuk képesítéshez köthessék,

mit az ílés keresztülvételnek tart. A megrendelés gyűjtésének tialma aól kivételeket kérnek, így műbutorokra, férfi-ehérményekre, egyházi eszközökre és arany, ezüst, sodrony, paszományra nézve. A tialom aól való kivétel a kamara nem javasolja. Végül a tialmápar teljesítése ügyében való intézkedéseket helyeslőleg vette tudomásul a kamara.

Az Országos Iparügyesület kebelében létesítendő, illetőleg újraszervezendő gyáripari szakosztály kedden január 28-án délután 5 órakor az egyesület helyiségében (VI. U-tele 4. sz. I. emelet) tartja aialkuló és első rendes ülését. 1. Jelentés a szakosztály szervezéséről. 2. Alakulás. 3. Neuschloss Marcel előadása: az iparfelügyelőök évi jelentéséről. 4. Indítványok.

A Budapesti Bankgyűjtesület részvénytársaság mai rendkívüli közgyűlésén az igazgatóság az intézet valamennyi folyó üzletéről tüzetes jelentést tett, melyet a közgyűlés tudomásul vett. Az igazgatóság ama javaslatát, hogy a részvénytőke 25.000 drb. részvénynek 140 koronás árlóiyamon (még pedig a folyó kamatok betétdásával) való visszavásárlása után leszállítsassék, a rendkívüli közgyűlés 8732 szavazattal 33 ellenében eltenésben beható észmese után elöladta.

A borvizsgáló bizottság. Darányi Ignác földmívelésügyi miniszter a mesterséges borok készítésének és forgalmába hozatalának tilalmazásáról szóó 1893. XXII. törvényök 11. §-a értelmében alakított állandó borvizsgáló szakértő bizottság tagjává az 1902. évre a következőket nevezte ki:

a) A budapesti borvizsgáló-bizottságba: Agoston József királyi tanácsos földbírtokos; Forster Gézat, az országos magyar gazdasági egyesület igazgatóját; Görgey Gyula eszázári és királyi kamarás tájauai földbírtokos; Hertelendy Ferenc földbírtokos, országgyűlési képviselő és Landmayer Ferenc székeslővárosi törvényhatósági bizottsági tagot;

b) A kolosvári borvizsgáló-bizottságba pedig: báró Jostika Gábor eszázári és királyi kamarás országgyűlési képviselő; Simay Ferenc földbírtokos; dr. Szentkirályi Ákos gazdasági tanintézeti igazgatót; Tokaji Laszlót, az erdélyi gazdasági egyesület titkárát és Weiss Józselet, az erdélyi pince-egylet igazgatóját.

A newyorki tőzsde. New-Yorkból jelentik január 24-iki kelettel. Az értéktőzsde szabálytalanul indult. Nyereségrealizációkra, amelyekből kitűnt, hogy a tegnapi vételek csakis a hivatásos spekulációitól eredtek, az árlóiyamok hanyatlottak. Nagy kambevételék nyilvánosságra jutása és kedvező bankkimutatás reménye sem tudta megszilárdítani az árlóiyamokat. Csak az Amalgamat Cooper-részvények árlóiyamai tartották magukat, mert a külföldi tőzsdéken is emelkedtek a részpirok. Erre azután részben javult a hangulat. Rosszul hatott azonban a tőzsdére a vasutak egyesülése dolgában indított vizsgátról szóó chicagói jelentése. A tőzsde renyhé irányzattal és szilárd árlóiyamokkal zárult.

Vasutak bevételék. Az Osztrák-Magyar Államvasutársaság bevételék: 1,338,008 korona (- 66,350 korona). A déli vasutársaság bevételék: 2,297,767 korona (+ 10,452 korona).

Fizetőkép telenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetőkép telenségeket jelenti: Kopp Armin kereskedő Mikolcs, Vasoczky Károly divatárkereskedő Arad, Nánássy Vince kereskedő Szilagy-Nagyfalu, Stenzyk Ernő kereskedő Makó, Scheiber Fülöp kereskedő Budapest (VI. Szendy-utca 52.), Albin Lajos kereskedő Budapest (II. Fő-tele 4.).

Szösszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestes pénzben 39.- korona, áruban 39.50 korona. Bécsben a kontingentál készáru 34.80 korona pénzben, 35.20 korona áruban.

Budapesti sertés-konzumvásár. A lerencvárosi petróleum-árakodónál lévő székes-lővárosi sertés-konzumvásár rendezése 1902. évi január 25-én. Készlet 804 darab. Erkezett 1026 darab. Összesen 1830 darab. Eladatot 1336 darab. Maradt 494 darab. Napi árak: 120-180 kilogramm sulyban 88-92 koronáig, 220-280 kilogramm sulyban 86-92 koronáig, 320-380 klg. sulyban 86-93 K.-ig. Oreg nehéz párónként 400-500 kilós 86-90 koronáig. Malac 80-84 korona. A vásár élénk volt.

A budapesti gabonátőzsde.

Budapest, január 25.

Nyugodt üzletmenet mellett 14000 métermázsa buza került forgalomba változatlan árak mellett.

Rosset 5 fillérral alacsonyabb árakon jegyztek. Eladatot:

- Buza. Tiszavideki: 100 mm. 77-5 k. 9 K. 55 f., 100 mm. 77 k. 9 K. 55 f.
Pestmegyei: 150 mm. 75-5 k. 9 K. 80 f.
Tolnai: 200 mm. 76-5 k. 9 K. 50 f., 100 mm. 77-5 k. 9 K. 50 f.
Bácskai: 200 mm. 76 k. 9 K. 85 f., 200 mm. 75 k. 9 K. 55 f., 100 mm. 75 k. 9 K. 40 f.
Vérbási: 4200 mm. 76 k. 9 K. 50 f.
Béga-Szent-Györgyi: 8400 mm. 75-8 k. 9 K. 45 f.
Raktáros: 2000 mm. 77-8 k. 9 K. 65 f., 2660 mm. 76 k. 9 K. 48 1/2 f.
Mind három hónapra.
Rozs: 100 mm. 7 K. 70 f., 300 mm. 7 K. 65 f.
Arpa: 200 mm. 6 K. 10 f. paritásra.
Tengeri: 300 mm. 4 K. 95 f., 100 mm. 4 K. 95 f., 200 mm. 4 K. 92 1/2 f.
Zab: 100 mm. 7 K. 65 f., 800 mm. 7 K. 55 f., 200 mm. 7 K. 45 f., 100 mm. 7 K. 45 f.
Kétségárisítás mellett.

A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktőzsde szokásai szerint készpénzben 50 kilogrammonként. - A minőség hektolitorenként és kilogrammonként.

Table with columns for Buza, Kilo, K-60, K-ig, and other grain-related metrics.

Table with columns for Rész, Kilo, K-60, K-ig, and other market-related metrics.

A határidőüzlet folyamán a következő kötések történtek:

- Aprilisi buza 1902. 9.40-9.38-9.40-9.43-9.45
Októberi buza 1902. 8.45-8.43-8.44-8.46-8.48
Aprilisi rozs 1902. 7.87-7.80-7.91-7.94-7.96
Aprilisi zab 1902. 7.54-7.56-7.57
Májusi tengeri 1902. 5.38-5.37-5.39
Augusztusi repce 1902. -

Déli egy óraker a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

- Aprilisi buza 1902. 9.50 pénz 9.51 áru
Októberi buza 1902. 8.47 " 8.49 "
Aprilisi rozs 1902. 7.96 " 7.97 "
Aprilisi zab 1902. 7.56 " 7.55 "
Májusi tengeri 1902. 5.38 " 5.39 "
Augusztusi repce 1902. 12.15 " 12.25 "

Délután fél 5 óraker zárul:

- Buza áprilisa 1902. 9.54-9.56
Buza októberre 1902. 8.48-8.50
Aprilisi rozs 1902. 7.98-8.-
Aprilisi zab 1902. 7.57-7.59
Májusi tengeri 1902. 5.83-5.40
Augusztusi repce 1902. 12.20-12.30

A budapesti értéktőzsde.

Az előtőzsde irányzata kielégítő külföldi híreke barátságos maradt. Államvasut-részvények az arbitrage vételei folytán emelkedő irányzatot követtek.

A déli tőzsde hangulata ugyancsak kedvező volt, de a forgalom lényegesen megcsappant. Előtőzsde. Osztrák hitelrészvény 651.76-653.25. Jelzőlőbank részvény 474.25-474.75. Koronajáradék 96.22-96.25 százalék. Államvasuti részvény 669.50-672.50. Városi villamosvasut részvény 309.-312.-. Közúti vaspálya részvény 620.-620.50 korona.

A déli tőzsdén a következő értékekben volt forgalom: Koronajáradék 96.25-96.45 százalék. Jelzőlőbank részvény 475.50-476.-. Leszámitóbank részvény 445.-449.-. Osztrák hitelrészvény 662.-653.-. Magyar Asztalt részvény 215.-. Magyar villamosági részvény 249.-. Magyar cukorpar részvény 1745.-. Salgótarjáni kőszénbánya részvény 672.-672.50. Közúti vaspálya részvény 619.-621.-. Déli vasut részvény 76.50. Államvasut részvény 671.-672.25 korona.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt: Osztrák hitelrészvény 652.50. Magyar hitelrészvény 670.60. Leszámitó 445.-. Rimamurányi vasut-részvény 490.-. Osztrák-Magyar államvasuti részvény 671.-. Közúti vasut 619.70. Városi villamos vasut 310.- korona.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezonzerű hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyző-bizottság hivatalosan a következő árlóiyamokat állapította meg:

- Jegyzések: Heremag: lucerna magyar 45.-53.- korona. vörös aprószemű 42.-46.- korona, vörös erdélyi - korona, vörös bántási - korona, középszemű 47.-49.- korona, nagysemű 50.-56.- korona. Disznózsír: budapesti 52.-52.50 korona, vidéki - korona. Táblaszalonna: légszársított vidéki - korona, városi 4 darabos 42.-42.50, korona 3 darabos 45.-45.50 korona üstölt - korona Szilva: boszniai, szokás szerinti minőség 14.50-14.75 korona 12 darabos - korona 100 darabos 16.-16.25 korona, 85 darabos 18.25-18.75 korona a-onnall szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 14.-14.50 korona, 100 darabos 15.75-16.- korona 86 darabos 17.50-18.- korona. Szilva: szilvóniai 19.-19.50 korona, Szerbiai 17.25-17.50 korona a-onnall való szállításra.

A bécsi értéktőzsde.

Az előtőzsdén az államvasuti részvényekre kedvező emelkedés mutatkozott.

A déli tőzsde szilárd hangulatban indult. Berlinre barátságos volt az irányzat. Altalában esőndes üzletmenet mellett az árak alig változtak.

Zárlat szilárd; esőndes forgalom mellett a külföldi paok szilárdak.

Bécs, január 25. (Magyar értékek sárlata) 4 1/2-os aranyjáradék 119.75. Tiszta és szegedi kölcsön sorjegy 152.-. Magyar vasuti kölcsön ezüstben 101.25. Magyar keleti vasuti állami kötvény 120.40. Magyar eszámító- és pénzügybank 444.-. Rimamurányi vasut-részvény 489.-. Magyar koronajáradék 96.34, 4 1/2-os Magyar földtőzsde, kötvény 95.10. Magyar hitelbank részvény 670.-. Magyar nyeregemény kölcsön sorjegy 181.75. Kassa-oderbergi vasut részvény 367.-. Magyar keresk, bank 2535. Magyar cukorpar -.

Bécs, január 25. (Osztrák értékek sárlata) 4 1/2-os papírjáradék 100.60, 4 1/2-os osztr. aranyjáradék 120.50, 1890-os sorjegy 140.-, Osztrák hitelország 402.-, Angol-osztrák bank -., Bécsi bankgyűjtesület 454.50 Osztrák-magyar bank 1615. Déli vasut 77.-, Dunagőzmozgási részvény 831.-, Dohányrészvény 291.-, Császári és királyi arany 11.33, Német bankváltó 117.15, 4 1/2-os ezüst járadék 100.45, Osztrák koronajáradék 97.70, 1864-iki sorjegy 226.50, Osztrák hitelintézet részvény 652.-, Unionbank 551.50, Osztrák Ländterbank 418.50, Osztrák-magyar államvasut 671.-, Elbavölgyi vasut 452.-, Alpesi bányarészvény 400.-, 20 irak arany 19.32, London váltóár 239.20 Bécsi Iran-vagy Litt E. 282.-, Bécsi. Iranvagy Litt A. 286.-, Lapót kohó 87.5.-, Az irányzat nyugodt.

Bécs, január 25. (A Budapesti Napló tudósítójának telefonjelentése.) A délutáni magánforgalomban a zárlatok a következők voltak: Osztrák hitelrészvény 651.50. Magyar hitelrészvény 672.-, Angol-Osztrák bank 263.50. Bécsi bankgyűjtesület 455.-, Union bank 552.50, Ländterbank 419.-, Osztrák-magyar államvasut részvény 670.75. Déli vasut 77.-, Elbavölgyi vasut 452.50. Északnyugati vasut részvény 447.-, Dohányrészvény 292.-, Rimamurányi vasut 489.-, Alpesi bányarészvény 397.50. Májusi járadék 106.80 Magyar korona járadék 96.35. 10rök sorjegyek 104.-, Német bírodalmi márká 117.22. Napoleon d'or 19.02.

Külföldi értéktőzsde.

Berlin, január 25. (Tőzsdén tudósítás.) A tőzsdén eleinte nem volt nagy vállalkozó kedv. A spekuláció főtárolkozása az ultimórendezés volt 2 1/2% mellett. Altalában csak bányarészvényekben volt élénk üzlet. Kedvezően hatott a kohóértékekre az az újabb jelentés, hogy az árak javulása a vaspácson tartós. Járadékok szilárdak a nagy pénzösszeg miatt. Bankok ártartók. Vasutak egyenlőtlenségek. Kanada-Pacifik-részvények bányádtak. Isparterület készpénza szilárd. Magánkamatláb 2 1/2%.

Berlin, január 25. (Zárlat) 4 1/2-os papírjáradék -., 4 1/2-os osztrák aranyjáradék -., Elbavölgyi vasut -., Magyar koronajáradék 97.60, Osztrák-magyar államvasut 143.10, Kassa-oderbergi vasut -., Bécsi váltóár 85.25, Magyar vasuti beruházási kölcsön 103.25, Alpesi bányarészvény -., Disconto-Commandit 188.25, Altalános villamosági Edison 190.60, Gelsenkirchen 172.40, Laura-kohó 201.50, 4 1/2-os ezüstjáradék 100.80, 4 1/2-os magyar aranyjáradék 100.80, Osztrák hitelrészvény 205.75, Déli vasut 20.25, Károlyi Lajos vasut -., Orosz bankjegyek 216.25, 4 1/2-os új orosz kölcsön 96.10, 10rök dohányrészvény -., Olasz járadék 100.80, Magyar hitelbank -., Dynamit Trust 166.40, Harpen 163.60, Az irányzat szilárd.

Berlin, január 25. (A Tőzsdén Napló tudósítójának távirati) Esz forgalom. 4 1/2-os magyar aranyjáradék 101.80, Magyar koronajáradék 97.50, Osztrák hitelrészvény 205.50, Osztrák-magyar államvasut 143.90, Déli vasut 20.10, Északnyugati vasut 216.20, Elbavölgyi vasut -., Orosz bankjegyek közpáru -., Buschtiehradi -., Orosz bankjegyek -., (Ultimo) Lombard -.

Páris, január 25. (Zárlat) Osztrák-magyar államvasut 716.-, 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 103.70, Osztrák Ländterbank -., 3 1/2-os francia járadék 100.37, Ottománbank 551.-, 3 1/2-os francia járadék 102.45, Alpesi bányarészvény -., Déli vasut -., 4 1/2-os magyar aranyjáradék 101.90, Párisi bankrészvény 996.-, Olasz járadék 99.90, Francia törleszt. járadék -., Osztrák földhitelintézet részvény -., Török dohányrészvény 318.-, Az irányzat tartótl.

Frankfurt, január 25. (Zárlat) 4 1/2-os papírjáradék 100.80, 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 102.70, Magyar koronajáradék 97.40, Osztrák-magyar bank 117.-, Déli vasut 20.-, Elbavölgyi vasut 114.50, Londoni váltóár 204.10, Bécsi bankgyűjtesület 116.95, Villamos részvény 85.75, 3 1/2-os magyar aranykölcsön 98.20, 4 1/2-os ezüstjáradék 100.70, 4 1/2-os magyar aranyjáradék 101.25, Osztrák hitelrészvény 205.50, Osztrák-magyar államvasut 143.90, Északnyugati vasut -., Bécsi váltóár 853.-, Párisi váltóár 812.83, Uno bank -., Alpesi bányarészvény 203.-, Az irányzat szilárd.

Hamburg, január 25. (Zárlat) 4 1/2-os ezüstjáradék 100.80 1890, sorjegy 147.-, Déli vasut 19.90, 4 1/2-os osztrák aranyjáradék 102.50, Osztrák hitelrészvény 205.60, osztrák-magyar államvasut 143.50, Olasz járadék 100.60, 4 1/2-os Magyar aranyjáradék 101.-, Az irányzat nyugodt.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Január 24. A sertésüzlet irányzata esőndes. A) Hízott sertések ára: I. A) Magyar elsőrendű: Oreg nehéz (párónként 400 kilogramm felüli sulyban) 90-92 fillérg. Oreg közép (párónként 300-340 kilogramm terjedő sulyban) - fillérg. Fialat nehéz (párónként 320 kilogramm felüli sulyban) 94-95 fillérg. Fialat közép (párónként 251-320 kilogramm terjedő sulyban) 90-92 fillérg. Fialat könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő sulyban) - fillérg. - II. Magyar szedeti: Nehéz (párónként 280 kilogramm felüli sulyban) - fillérg. Közép (párónként 240-280 kilogramm sulyban) - fillérg. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő sulyban) - fillérg. - III. Romániai: Nehéz (párónként 320 kilogramm felüli sulyban) - fillérg. Közép (párónként 250-320 kilogramm terjedő sulyban) - fillérg. Könnyű (párónként 250 kilogramm terjedő sulyban) - fillérg. - IV. Romániai erceci (Stach): Nehéz (párónként 240 kilogramm terjedő sulyban) - fillérg. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő sulyban) - fillérg. - V. Szerbiai: Nehéz (párónként 260 kilogramm felüli sulyban) 83-90 fillérg. Közép (párónként 240-260 kilogramm terjedő sulyban) 86-88 fillérg. Könnyű (párónként 240 kilogramm terjedő sulyban) 84-86 fillérg.

Sertéslelészám 1902. január 23. napján volt készlet 26.507 darab. — 1902. január 24. napján lehajtatott 798 darab. 1902. január 24. napján elszállított 657 darab, 1902. január 25. napjára maradt készletben 26.643 darab.

Egyetemi könyvtár nyitva délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3-tól 8 óráig.

Allatkerti a Városligetben nyitva egész nap. Belépődíj 60 fillér.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság, kereskedelmi szakkönyvtár és keleti mintatár: V. kerület Váci-körút 32. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Hazai termékek állandó kiállítása és kereskedelemtörténelmi gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetőség árusításokat is eszközöl) a városi igéret-csarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A külföldi kirendeltségek központi üzletvezetősége (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Időjelzés.

— Az Országos Meteorológiai Intézet hivatalos jelentése. — Budapest, január 25.

Az északnyugati depresszió Európa felé nyomul, minnek következtében a légnyomás jelentékenyen süllyedt és a maximum délkelet felé vonult.

Európában a nyugati légáramlás következtében az idő enyhé maradt. Jelentékenyebb esők voltak Angliában, Franciaországban és Németországban.

Nálunk az idő Erősej és a Keleti Kárpátok kivételével igen enyhé volt. Esők északnyugaton és a tengerparton fordultak elő.

Kilátás: Enyhe és helyenkint szeles idő várható elvéve — főleg nyugaton és északon — csapadékkal.

Vizállás.

	Jan. 24.	Jan. 25.		Jan. 24.	Jan. 25.
Duna	0.60	0.49	Tisza	0.38	0.26
Órósvay	0.41	0.19	Tekohaza	0.04	0.04
Órósvay	0.40	0.58	V.-Nagyeny	0.13	0.10
Bécs	1.73	1.21	Tisza-Féreg	0.42	0.42
Komárom	2.22	2.42	Szolnok	0.44	0.44
Budapest	1.05	1.11	Gönczgrád	0.18	0.20
Paks	1.27	1.26	Szeged	0.16	0.16
Ménfőcsanak	2.20	2.28	Török-Becsa	0.41	0.34
Ujvidék	1.77	1.94	Tisza	1.22	1.70
Pancsova	1.72	1.61	Óndóva	0.26	0.26
Órosvay	2.44	2.30	Ród	0.70	0.60
Magyarfalva	1.95	2.05	Sajó	1.14	1.14
Zsolna	0.48	0.60	Székely	0.19	0.22
Trencsén	0.85	0.61	Margitsziget	0.13	0.12
Órosvay	0.23	0.22	H.-Újfalva	0.19	0.10
Rába	0.16	0.10	Kőrös	0.02	0.18
Egyvár	0.20	0.19	N.-Várad	0.33	0.04
Győr	0.12	0.10	Balvány	0.00	0.42
Fót	0.74	0.72	Tuzsér	0.50	0.00
Dráva	0.44	0.44	Gurahony	0.50	0.58
Bécs	0.12	0.13	Borosjenő	0.48	0.48
Eszék	0.70	0.69	Békés	1.20	1.12
M.-Szerdahely	0.20	0.20	Gyoma	0.82	0.82
Székesfehérvár	0.32	0.28	Márocz	0.20	0.24
Eszék	0.22	0.23	Branyicska	0.30	0.31
Mitrovica	2.25	2.40	Soborján	0.00	0.00
Székesfehérvár	0.20	0.20	Árad	1.14	1.04
Székesfehérvár	0.20	0.20	Makó	1.00	0.98
Krasznai-Nagyfalu	0.47	0.45	K.-Köszög	0.48	0.50
Latorca	0.40	0.43	Kisrét	1.20	1.20
Laborca	0.17	0.20	Temesvár	0.10	0.19
Uze	0.22	0.22	Bécskerék	0.01	0.11

UTMUTATO.

Budapesti takarékpénztár és Országos Zala, kölcson Részvénytársaság. Befizetett részvénytőke: 10 millió korona. Elnök: Tolnay Lajos, vezérigazgató: Bonke Gyula. Központ: VI., Andrássy-u. 5. Magy. kir. szab. osztály-sorsjáték főeljárásító helye: IV., Ferenciek-tere 4. Kézi zálogüzletek: IV., Károly-körút 18.; IV., Ferenciek-tere 4. (Irány-utca sarok); VII., Király-utca 57.; VIII., József-körút 2.; VIII., Üllői-u. 6. sz.

Első Leánykiházasítási Egylet m. sz. Leány- és fiúbiztosító-intézet, Budapest, VI., Tere-körút 40-42. (az intézet saját palotájában). Az intézet vagyonja 1900. december 31-én 6,717,255-21 korona. Eddig kiküldött biztosított tőkét több mint 6,000,000 korona. Ezen intézetnél gyermekek a legelőnyösebb díjtelek mellett 1000 koronától korlátlan összegig biztosíthatók.

Napirend.

Naplár. Vasárnap, január 26. — Római katolikus: E. Hetvenedr. — Protestáns: E. Polikárp. — Görög-csoz: (január 13.) F. Hermül. — Zsidó: Scheb. 18. — Nap költ: 7 óra 19 percek. — Nyugszó 4 óra 35 percek. — Hold kelt: 7 óra 58 percek délután. — Nyugszó: 8 óra 8 percek reggel.

A miniszterek nem fogadnak. Az országos kaszinó közgyűlése délután 4 órakor. A magyarországi hírlapírók nyugdíjintézete igazgatóságának ülése délelőtt 11 órakor.

Nemzeti Múzeum. Természettörténeti, nyitva délelőtt 9 órától délután 1 óráig. Többi tárai 1 korona belépődíj mellett tekinthetők meg. — Délután 3-4 óráig a múzeum a munkások számára nyitva.

Országos Képtár és metszetkiállítás az Akadémiában délelőtt 9-1 óráig. Iparművészeti múzeum délelőtt 9 órától d. u. 1-ig és a munkások számára délután 2-4-ig.

Természettörténeti gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10-12-ig. Tektónikai iparmúzeum. Nyitva délelőtt 9-12 óráig munkásoknak délután 2-4 óráig.

Meszykassági Múzeum (Aereposi-ut 72.) délelőtt 9-től 1 óráig. Földtani Intézet múzeuma (Stefánia ut 14.) nyitva délelőtt 10-1 óráig. Belépődíj nincsen.

Nemzeti Szalon állandó kiállítása (Ferenciek-tere 9.) nyitva délelőtt 9 órától este 8-ig. Belépődíj 50 fillér. Magyar nők műkiállítása (Váci-utca 34.) d. e. 10 órától este 8-ig. Belépődíj 60 fillér.

Fesztélykiállítás a városi Igéret-csarnokban, nyitva délelőtt 9 órától délután 4 óráig. Belépődíj 1 korona. Múzeum könyvtár zárva. Akadémiák könyvtár zárva.

Tek. Csillag Anna urnóknak. A szállított Csillag-hajkenőcs kiváló szolgálatot tett nekem s ezért örömmel értesítem, hogy használata által rövid idő alatt oly hatást érttem el, hogy minden ismerősöm és barátomnak a legelőnyösebb ajánlani fogom. Bécs, 1897. február 2-án. Sandorok, a cs. és kir. Burgtheater tagja.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem küldjön jó kenőcsből újból 2 tégelyt. Göttingen, Sökonni neje, Drenda, Bernhardtstr. 1.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérek újból a csillag-kenőcsöt, mert az eddigi eredményem igen meg vagyok elégedve. Gardier Camilla, tábornok neje, Graz, Kacianovgasse 11.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem postautánvételt egy tégelyt kitűnő hajkenőcsből küldeni. Hottornich Vilma grófné Ruben-kastély, Meran mellett.

Igen tisztelettel Csillag Anna urnóknak. Kérem részemre még egy tégelyt jó kenőcsből küldeni. Az eddigi eredményem igen meg vagyok elégedve. Maly Etelka, úrvényesnéi cinók neje, Temesvár.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem postautánvételt egy doboz csodálatos kenőcsből küldeni. Dr. Zepoll A., úrvényesnéi cinók neje, Erdorf, Sallata.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt postautánvétellel küldeni. Gróf Széchenyi, Marcell, Somogy.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kitűnő kenőcsből kérem megint egy tégelyt küldeni. Petoeki gróf, Buzsák, Lemberg mellett.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérek híres hajkenőcsből ajánlott küldésűt újból egy tégelyt. Kilmannszeg gróf, Rómánia uradalom.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem jó kenőcsből egy tégelyt utóvétellel küldeni, mindig meg vagyok vele elégedve. Dorn Anna, Gross Soding, gr. Kofe Baha.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem postautánvétellel 2 tégelyt hajkenőcsből küldeni. Meg vagyok lepedve a kenőcs gyors és jó hatásával. Hajam az utóbbi időben bámulatosan nő s azonkívül mindenütt új hajzat keletkezik. Kenőcsöt mindenkinél a legelőnyösebben ajánlom. Zedwitz E. W. grófné, Custer-Neuburg bei Asch, Böhmen.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem egy tégelyt kitűnő kenőcsből postautánvétellel küldeni. Nemesi József, Sommer M.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem Kilmannszeg grófné 6 excoellenziájának Bécs, Herceggasse 9. ismét 2 tégelyt hajkenőcsből a 2 fűt küldeni, miután az igen hatásosnak bizonyult. Tiszteltel! Pletzl Irma, 6 excoellenziája komornája.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem postautánvétellel 2 tégelyt kitűnő hajkenőcsből ismét újból küldeni. Osvien-Iszterp grófné, Gra, Gleichenberg-kastély.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérlek négy tégelyt kitűnő kenőcsből küldeni. A cs. és kir. osztrák-magyar konzulátus.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Tek. Csillag Anna urnóknak. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni. Kérem híres kenőcsből ismét egy tégelyt küldeni.

Az ATHENAEUM irod. és nyomdai részv. társ. kiadásában Budapestben megjelent: **TELEKKÖNYVI** döntvények és végrehajtások — 1861—1901-ig, — szakassok szerint összeállítva. **SEGÉDKÖNYV** a telekkönyvi tási törvény-, illetve rendeletekhez. Irta **Dr. Herozecz Mihály.** Ára 6 korona. Kapható a kiadóhivatalban VII., Kerepesi-út 54. és minden könyvkereskedésben.

A néhány bemutatott számtalan megbízható, hiteles késszónát folytán ezen nyegedásnak óta fennálló rendelő-intézet a legelőnyösebben ajánlható. **Rendelő-intézet Budapest, Andrássy-ut 24. az Opera mellett.** **TITKOS BETEGSÉGEKET** huzogatófolyásokat és sebeket, az énfertőzést utó-bajait, az elgyógyult fertőző, megáztatott, a bajakör utó-következményeit, nékény fertőzést, bármenny nyire időlték is, valamint mindazon női betegségeket, melyeknek a magtalan eg egy főokozója és börtbetegségeket gyógyít a gyógyzó szerint, biztos sikerrel, gyorsan és alaposan. **Dr. Garai Antal** orvos, sebész, szülésész és endécs-udvos, volt osztrák kir. osztrák-magyar. **RENDELJ!** naponta d. e. 10 órától egész délután 4 óráig, este 7 órától 9 óráig. Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszolhatók és gyógyszerköltsé a gondoskodva lesz. **Nőknek külön váróterem.** Ugyanott megjelent és a szerzője Dr. GARAI ANTALnál megrendelhető **NEPZSÉKS UTMUTATÓ** (már a 15-ik kiadásban megjelent) a nemzeti betegségeket és azok észszerű gyógykezelésében elűnő könyv, volt ára 3 frt 50 kr., most csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt beklüldés mellett barmenny vagy 90 kr. utánvét mellett.

En Csillag Anna 185 cm. hosszú Loreley-hajamat az általam feltalált hajkenőcs 14 hónapi használata után nyertem. Ezen kenőcs a legjobb sző a haj apóiasára, a haj növevények elmozdítására, a hajlaga erősbítésére, melyet eddig elismertek. Uraknál erős szakálövészt segít elő s már rövid használat után úgy a haj, mint szakálnak természetes fényt és tömörséget kölcsönöz az emberi kor legvégéig határáig. **Egy tégely ára 1, 2, 3 és 5 frt.** Postai szétküldés naponta az összeg előzetes beklüldése vagy utánvét mellett az egész világba a gyárból, ha a rendelések intézendők. **Csillag Anna** BÉCS, I., Seilergasse 5. BERLIN, Friedrichstrasse 56. **Tek. Csillag Anna urnóknak.** Ajánlata folytán folyó hó elején vettem meggyőzően egy tégelyt hajkenőcsöt. A kenőcsnek köszönhetően, hogy hajhullásom megszűnt. Kérem az én, valamint barátom részére 2 tégelyt hajkenőcsöt küldeni postautánvétellel. Tiszteltel! **Winkler Josefina** Kremz, Ob. Landstrasse 1. L. I. **Tek. Csillag Anna urnóknak.** Ma délelőtt kábosították a rendelői dolgozókat és minden szert köszönöm, mondom, meg vagyok győződve, hogy az oly jó, mint a milyennek barátom ajánlotta. Mellekelték bűdös 15 lirát. Kitűnő tiszteltel! **Eichhorn Kurt** Gtinggla 2, Villa Pucci, Florenza. **Tek. Csillag Anna urnóknak.** Van szenvedésem érzésem, hogy a küldött kenőcsöt megkaptam, fogadják érte köszönöm. A kenőcs kiváló hatás egész boldogság tesz engem, mert hajnövevényem most tpp oly dús, mint annakelőtte. Midőn ismételtet köszönöm fejtezem ki, kérem az ajánlt dírt, ajánlatom folytán, egy tégelyt hajnövevény-kenőcsből küldeni. **Wradnitsky Teréz urbnője** Solenus u. sz., Leobersdorf mellett. **Dinger Mária** Bécsújhely. **Tek. Csillag Anna urnóknak.** Kérem részemre postautánvétellel egy tégelyt hajnövevény-kenőcsöt a már volt minőségben küldeni. **Hohenlohe hercegnő** szül. **Halm hercegnő** Al-Anassa.

Színházak, szórakozó helyek.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Vasárnap, 1902. január hó 26-án.
Szofer Ilonka kisasszony vendégfeltevével.
Villars dragonosai.
Vig opera 3 felvonásban. Zenéjét szerz. Maillard.
Szövegét írta Locroy és Cormon. Fordították Rákosi Jenő és Evva Lajos.
Személyek:
Thibaut Hingedüs Friquet Szofer
Georgette Váradi Belamy Mihályi
Sylvian Kertész Leikpásztor Szendrői
Kezdeté 7 órakor.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. január hó 26-án.
Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal.
Az aranyember.
Eredeti dráma 5 felvonásban, előjátékkal, 7 képben
Irta Jókai Mór.
Személyek:
Tímá Pálfi Granicsár tisztt. Hetényi
Trikáliáz Egrossy Brazovics Gabányi
Tímea Maróthy Zsófia Vizvári
Terézia Györgyné Athália Szacsaványó
Noémi Gerő L. Kadisa Horváth
Krisztyán Náday Fabula Abonyi
Este:
Tárgma királyné.
Tragédia 5 felvonásban. Irta Rákosi Jenő.
Személyek:
Tárgma Jászai Kubán Gyenes
Vendró Szacsavay I. hirozó Paulay
Dzsábul Somló IL. Császár
Csasán Mihályfi 1. Sirató assz. Boér
Balangyár Gál 2. Demjén
Szirák Beregi 3. Keczeri
Baróza Fáy Sz. 4. Szacsaványó
Káma Meszlényi 1. Óreg ember Mészáros
Arszil Márkus 2. Kőrösmezel
Leszghé Horváth 3. Rózsahegyí
Kydár Pálffy 4. Abonyi
Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. január hó 26-án.
Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal:
New-York szépe.
Operette 2 felvonásban, 6 képben. Irta Hugh Morton. Fordította Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerlette Gustave Kerker.
Személyek:
Eronson Szilágyi Cora Margó
Harry Báthonyi Kenneth Szadai
Kurt Boross Blinky Palásthy
Sifkins Mátrai Gray Turcsányi
Fifi Tomcsányi Kissie Almási
Este:
Lotti ezredesi.
Énekes bohózat 2 felvonásban. Irta Rudvard Stone. Fordította Faragó Ödön. A dalok verszövegét írta Mérei Adolf.
Személyek:
Ton Dawentry Sziklai Barley Szilágyi
Harriet Sziklaiú Mister Morvay Iványi
Jean Dickson Boross Mister Bibb Kaocsay
Kitty Turcsányi Miss Kate Sellő
Hamajannah Ráthonyi Esmeralda Iványiné
Lotti Fedák Elsie Tomcsányi
Kezdeté 7 1/2 órakor.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Vasárnap, 1902. január hó 26-án.
Délután 2 1/2 órakor mérsékelt helyárakkal:
New-York szépe.
Operette 2 felvonásban, 6 képben. Irta Hugh Morton. Fordította Salgó Ernő és Makai Emil. Zenéjét szerlette Gustave Kerker.
Személyek:
Eronson Szilágyi Cora Margó
Harry Báthonyi Kenneth Szadai
Kurt Boross Blinky Palásthy
Sifkins Mátrai Gray Turcsányi
Fifi Tomcsányi Kissie Almási
Este:
Lotti ezredesi.
Énekes bohózat 2 felvonásban. Irta Rudvard Stone. Fordította Faragó Ödön. A dalok verszövegét írta Mérei Adolf.
Személyek:
Ton Dawentry Sziklai Barley Szilágyi
Harriet Sziklaiú Mister Morvay Iványi
Jean Dickson Boross Mister Bibb Kaocsay
Kitty Turcsányi Miss Kate Sellő
Hamajannah Ráthonyi Esmeralda Iványiné
Lotti Fedák Elsie Tomcsányi
Kezdeté 7 1/2 órakor.

Színházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar színház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetők: Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 658) és Andrássy-ut 2. (Telefon 25-13) sz. a.
Csütörtök, január 30-án este 7 1/2 órakor a Royal-szálló termében

Színházjegyek, az Opera, Nemzeti- és Magyar színház összes előadásaira kaphatók és előjegyezhetők: Bárd Ferenc és Testv. zeneműkereskedésében Kossuth Lajos-u. 4. (Telefon 658) és Andrássy-ut 2. (Telefon 25-13) sz. a.
Csütörtök, január 30-án este 7 1/2 órakor a Royal-szálló termében

Koenen Tilly
dialektélye.
Jegyek 10, 6, 4 és 2 koronáért a „Harmonia” zenemű- és szongorakereskedésében IV., Váci-utca 20. sz. kaphatók.

Pénteken, február 7-én a Royal nagytermében
Hollósy Kornélia
és
Kelen Ida
zongoraestélyük két zongorán.
Jegyek 6, 4 és 2 koronáért kaphatók Rózsavölgyi és Tarsa udvari zeneműkereskedésében.

FŐVÁROSI ORFEUM
Nagymező-utca 17.
Ma vasárnap
Két nagy előadás.
A délutáni előadás 4 órakor mérsékelt árral
Mindkét előadáson látható a
Párisi Fono-Kinema-Színház
továbbá,
La Morena Mason és Forbers
Tarza szimpad.
A téli kertben délután 4 órától kezdve és az esti előadás után reggel 5 óráig Vöröses Elek cigányzenekara hangversenyez.
Február 1-én
II. Álarcos-bál.

HAGGENMACHER-féle
a söröződe által palaezkozott
SZALON-SÖR
legkellemesebb üdítő és tápláló ital.
Dr. Teiblm János kir. kerék. törv. lt. vegyész nyilatkozata: »A Haggemacher-féle Szalon-sör vegyi összetételében teljesen azonos a legjobb csehországi (plánc) sörrel, de az utóbbiaknál még tartalódobabb.«
Megrendelési hely:
Budapest, V., Kádár-utca 5. sz.

Pénzkölcsön sorsjegyekre
majdnem a teljes árfolyamig, olosó kamatra.
Elzálogosított sorsjegyeket
saját pénzünkkel váltunk ki, azora nagyobb és olcsóbb kölcsönt adunk, vagy megveszünk a sorsjegyet teljes napi áron és ugyanazokat csekély költséggel visszafizetésre adjuk, a különbözőzet készpénzben kiadjuk. Kérjük a zálogjegy beküldését. Vidéki megbízásokat gyorsan eszközöl és ingyen futtatással szolgál.
Szalai és Tarsa bank- és váltóüzlete
Budapest, Erzsébet-körút 12. (Dohány-utca sarok).

Poschinger Fülöp
fegyvergyár Ferlachban (Karinthia),
kittintette több díjéremmel és a koronás arany érdemkereszttel.
Ajánlja kitünően készített, jól belőtt a ca. k. próbaintézeteken hivatalosan kipróbált fegyvereit olosó áron.
— Szolid munkáért és jó lövésért jótállás. —
Arjegyzzék ingyen.

Színházak heti műsora.

	M. Kir. Operaház	Nemzeti színház	Vigaszínház	Népszínház	Magyar színház
Hétfő	Nincs előadás	A bor	Yvette Guilbert	Katalin	Lotty ezredesi
Kedd	A walkür	A vörös talár	Yvette Guilbert	Adám és Éva	Lotty ezredesi
Szerda	Janosí és Juliska A labatündér Nap és föld	Tárgma királyné	Yvette Guilbert	Szókimondó asszonyaság	Lotty ezredesi
Csütörtök	Ongin	Julius Caesar	Ocskay brigadéros A képviselő ur	Adám és Éva	Lotty ezredesi
Péntek	Nincs előadás	Julius Caesar	A dada	Adám és Éva	Lotty ezredesi
Szombat	A hugonották	A szerencso	A Gyurkovics lányok	Adám és Éva	Lotty ezredesi
4. n. Vasárnap este	—	Ibolyafaló	A dada	Ejjelet az erdőn	Postás fiu
	Ongin	Julius Caesar	A Gyurkovics lányok	Katalin	Lotty ezredesi

GMEHLING HERMANN
csász. és királyi udvari szállító
bőr- és bőrbutor-gyára
BUDAPEST, VII-ik kerület,
Bányahegy, Damjanich-u. 6
Bőrszékek,
Támlányok,
Káppák,
Papirkosarak,
Kályhaszallók
..... stb.
Régi nádszékek búrral
bevonatnak.

Szabadalmak
gyorsan és lelkiismeretesen kiessközöltetnek.
Szabadalmakat Értékesítő Vállalat
Budapest, VII., Erzsébet-körút 17.
Tálmányok finanszírozása és értékesítése.
Védjegyek beajánlása. Felvilágosítás ajtalan.
Telefon 68-70.

ENZT
SORSJEGYEKRE
és
ÉRTÉKPÁPROKRA
(visszaszedhető te-
szés szerinti kisebb
részekben is) bár-
mely összeget igen
olcsón ad
Köváry Armin
bank- és váltó-üzlete
székhelye: Ferenc-
u. 4. Ferenciek-tere 9
Gróf Cziráky-palota.

E HÉTEN!
Karácsonyi vásárolt visszamaradt árak.
Jól mosható Volleek méterje — — — 15 és 22 kr.
Wood Zephirek csikós és Chiné minták
méterje 15 és 30 kr.
Stefania flanel sötét színekben méterje — 26 kr.
Francis gyapjú Delaine méterje — — 33 és 55 kr.
Női posztók sötét színekben méterje — — 35 kr.
Uj divatú csikós ruhaszövetek 120 cm.
széles méterje 55 és 85 kr.
Homespun 120 cm. feltűnő jó minőség mtrje 85 kr.
Francis Costume posztók 120 cm. széles mtrje 98 kr.

WEINER MÁTYÁS
női-divat-áruházában
BUDAPEST, VI., Andrássy-ut 3
Minták a vidékre ingyen és bérmentve.
Zálogdíj kiváltja
Hecht-bank sorsjegyed,
Kisebb részletekre
ott visszavegyed.
Nagyobb kölcsönt kapsz ott
S így jutsz pénzhez is.
Olcsóbb kamatjánál
Sokat takaríts!
Hecht-Bankház Budapest,
Ferenciek-tere 6. és Erzsébet-körút 90.

LINOLEUM
NEUMAYER LIPÓT,
BUDAPEST.
Főüzlet: VI., Váci-körút 1.
(Anker-udvar mellett)
Magyarország legnagyobb
Füüzlet: IV., Bécsi-utca 5.
VII. Kerepesi-ut 8.
a Pannónia-szállóval szemben.
LINOLEUM

MAGYARHON ELSŐ LEGNAGYOBB ÉS LEGJOBB HIRNEVŰ ÓRAÜZLETE
BRAUSWETTER JÁNOS
SZEGEDEN
CS ÉS KR. ÚZÁRÓLAGOSAN SZABÓ
KRONOMETER- és MŰ-ÓRAS
FELTALÁLÓJA A REMONTOR
ISGÓRÁKNAK STB. STB.
ÓRAK ÉKSZEREK
10-ÉVI JÓTÁLLASSAL
KÉSZPÉNZERT, VALAMINT
RÉSZLETFIZETÉSRE!
JAVÍTÁSOK 5 ÉVI JÓTÁLLÁS MELLETT.
RÉGI ARANYÉK 8000 HULLMÉRŐTÁLLAL INGYEN ÉS BÉRMENTVE

DISKRET BETEGSÉGEK

elsőrendű gyógyító intézete
BUDAPEST.

KATAPHORESE.

ÚJ GYÓGYMÓD!

Féltelmulhatatlan gyógyhatású

**Ideg-, Nemi-, Bőr-,
Vérbetegségek és
Gyengeségi-állapotok,
Impotencia** gyökeres gyógyítására.

Tapasztalt radikális és gyors eredmények folytan honorarium teljes gyógy siker után fizethető.

Páratlan sikerü eredményei folytán általában kitérőnek elismert hydro-elektrotherapiail intézet

a modern Hygiena és legújabb orvosi technika elsőrendű vivakönyv szerint berendezett gyógy-szermekkel

Budapest, Teréz-körút 44. I. emelet
Dr. MITZGER TIVADAR

Az ideg és nemi betegségek gyógyítása. Gyengeségi állapotok, Impotencia. Kataphoresis gyógy mód. Bőnnék a nemi életben és azok hatással orvosi munkák szerzőjének személyes vezetése alatt, azóta egész nap.

Levelekre díjmentesen válaszoltatik.
Prospectus ingyen.

NÉHÁNY SZÓ a TITKOS BETEGSÉGEKRŐL.

Sajnos, — de való igaz, hogy a mai korban feltűnően sok az olyan ember, a kinek vére és testnedvei meg vannak fertőzve és a ki fiatalkori könnyelműség és rossz szokások által idegrendszerét és szellemi erejét tönkretette. Itt a legfőbb ideje, hogy ezen szörnyű állapot megszűnjék. Kell lenni valakinek, a kinek a fiatalosát a nemi életről jóakarattal, tisztán és becsülettel felvilágosítja, kell lenni valakinek, a kinek az emberek titkos bajait hátra, tartozkodás nélkül és bizalommal elmondhassák. De nem elég ám ezen bajokat bárkinek elpanaszolni, hanem olyan lelkismeretes specialista orvoshoz kell fordulni, a ki a nemi életre vonatkozó jó tanácsokat tud adni és aki az esetleg már meglevő bajokon is tud segíteni, akkor majd meglátjuk a titkos betegségek létezését.

Ilyen magaslatos hivatású és erre való Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista országos hírvé intézete (Budapest, VII. Kerepesi-ut 10), a hol a legnagyobb titoktartás mellett kaphat mindenki (ugy férfi, mint nő) a nemi életéről felvilágosítást, a hol a beteg vére és testnedvei megtisztulnak, idegei megerősödnek, az egész szervezet megszabadul a korányszórtól, lelki kijnál megszűnnek. Ezen intézet a benne alkalmazott és sok ezer betegnek biztos és teljes eredménytvel használt-gyógymódnál fogva a monarkiaiban ut 10 rő és egyedül állál. A mindennapi foglalkozás megzavarása nélkül, biztos sikerrel alaposan és gyorsan gyógyítja már sok év óta Dr. Palócz az ő speciális gyógymódjával még a legelhangosabb esetekben is a bujakóros sebeket, hughység, hólyag-, ideg- és hűgőrin-bajokat, az úfelfűzés és szűlész utóbjait, magömlést, egyengült férferőt (impotenciát), aranyerűt, bőrbetegségeket és a női nemi szervek minden betegségeit. Nők részére különváltó terem és külön kijárát van. Ha valaki bármilyen kóráll fogva személyesen nem jöhetne el, akkor szívesen adnak leveleire kimerítő, titoktartó választ (a levélhez csak válaszbejegyzést kell mellékelni). A gyógykezelés befejezése után a leveleket elégetik, vagy kívánatra mindenki visszakapja azokat. Az intézet gyógyszeréről is gondoskodik. A rendelést Dr. Palócz önmaga és egyedül végzi naponta délelőtt 9 órától délután 6 óráig (vasárnap d. u. 4 óráig).
Cím: Dr. Palócz v. kórházi orvos, specialista, Budapest, VII., Kerepesi-ut 10.

Liebe Sagrada Bora
hivatal, a székelést kitérően előmozdító emósztószér.
Biztos, kellemes hatás!
Kapható a gyógyszerárakban, ha nem, akkor egyenesen a gyártóból.
J. Paul Liebe, Tetschen a. d. E.

BUTOROK
úgy késszenzert, mint
Pészletfizetésre
a leggyorsabbtól a legfinomabb kivittelig
legintányosabban
Ghrentren és Fuchs
testvéreknek,
BUDAPEST,
VI., Teréz-körút 8.
Andrássy-ut közelében.
Képes árjegyzék ingyen.

Az Athenaeum r. t. kiadásában megjelent:

Házassági perek és Eljárás

aházassági perekben

írta
KNORR ALAJOS

köz- és válólgyűvéd, nyugalom. kir. írói bíró, a vas-koronarend III. o. lovagja.

Ára angol vászonköt. I frt.

Kapható az „Athenaeum” r. társulatánál, valamint minden könyvkereskedésben.

HUZÁS
már február 1-én
OLASZ VÖR. KER. SORSJEGY
Főnyeremény:
20,000 Lira arany.
Kapható:
24 havi részletfizetésre.
Havi befizetés dróbrkint 1 kor. 70 fill.
Már az első részlet lefizetése ellenében megküldöm a törvényesen kiállított, a sorsjegyet tartalmazó részletivel azonnali játekgoggal.
Fleissig Sándor
bankháza
Bpest, Erzsébet-körút 12.

Férflak ingyen kapnak

egy legújabb találmányu gyógyszer, melylyel az elgyengült erőt visszanyerhetik. Mindenki, aki esiránt ir, kap egy próbacsomagot, egy 100 oldalas könyvet postán, jól becsomagolva. Ez egy csodálatos csodagyógyszer, mely már ezeket mentett meg, kik fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, syphilis és elgyengült férferőben szenvedtek. E céből elhatározta az intézet, mindenkinek egy csomag gyógyszer felvilágosító könyvvel együtt ingyen küldeni. E házassárral a baj odabaza gyógyítható és mindenki, a ki fiatalkori kihágások miatt nemi betegségekben, szellemi gyengeségben vagy krónikus bajokban szenved, otthon gyógyíthatja magát. Ezen gyógyszer közvetlen hat azon szervekre, melyek erőt szűkségeinek, és csodálatosan gyógyítja az évek óta tartó betegségeket. Örezek és fiatalok irhatnak a „State Medical Institut”-nak alantí címen, honnét nekik a csomag haladéktalanul megküldetik. Az intézet elsősorban azokat akarja megmenteni, kik kezelés miatt otthonuknál nem hagyhatják el. A próbaküldemény befizetése, hogy mily könnyen lehet a veszedé mes bajból otthon is megmenekülni. Az intézet nem tesz kivételeket. Mindenki irhat a gyógyszerért bárhonnét is magyarul, mire neki diszkreció mellett egy gyógyszerküldeményt küldetik felvilágosító könyvvel együtt. Irjon azonnali. A küldemény oly szépen van csomagolva, hogy tartalmaz senki sem gyanítja. A levelek következőleg címezendők: State Medical Institute, 9. Elektrom Building, Fort Wayne, Ind., America és minden levél bérmentesítendő.

Titkos betegségek szakorvosa
gyanús, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást óhajtó szenvedőknek. 20 éves kornál és magán, gyakorlati tapasztalásainál fogva legjobban ajánlatos.
Dr. CZINCZÁR J.
egyetem. orvostudor
gyógyít férflaknál és nőknél logialkosnál szavak nélkül mindennemű bármily régi kórállat
Nemi betegségeket
agymint hughységfolyást, hólyag- és vizelezi bajokat, bujakóros sebeket, syphilis, únfertőzésből eredő idegbajokat, a legmagasabb bórbbetegségeket és szépséghibákat, továbbá
Nemi gyengeségi állapotokat (impotencia)
meglepi biztos eredménytvel gyorsan a legújabb módok.
Rendelő-intézet: Budapest, VII., Kerepesi-ut 14. sz. I. e.
Rendelés: délelőtt 10—4-ig, délután 6—8-ig.
Külön be- és kijárak.
Levelekre régióni válasz.

A 10732. számú
„Kapcsoló dugó sokszoros kapcsolások számára”
című magyar szabadalomra 1897. aug. 7-461
vevők vagy engedményesek kerestetnek.
Szíves ajánlatok „W. L. 450” alatt Mosse Rudolfhoz, Bécs, I. Seilerstätte 2. intézendők.

Fogászati
rendelő Intézet, Budapest, Váci-körút 5. sz. II. em.
Fogházás, fogtömés, műfogak stb. Szakorvosi kezelés. Műszaki díjazás. Rendelés 8—5. Szegényeknek ingyen.

Azon hiteles orvosi nyilatkozatok, melyeket a fővárosi, vidéki és külföldi kórházakban folytatott kísérletekről és azok kiváló eredményeiről állítottak ki, valamint a társadalom minden rétegeiből eredő számtalan elismerő és köszönő levelek igazolják, hogy a

CSÚZ és

KÖSZVÉNYES

bántalmak

páratlanul kitérő gyógyító szere a

Zoltán-féle kenőcs

mert még oly egyéneknek is, kik 15—20 éve szenvednek s különféle szereket, sőt gyógyfárdókat is eredménytelenül használtak, már néhányszori bedörzsölés után nemcsak onyhulást, hanem teljes gyógyulást idézett elő.

ára üvegenként 2 korona

Zoltán-féle kenőcs

az egyedüli készítő

ZOLTÁN BÉLA

gyógyszertárában

ő cs. és kir. fensége József főherceg udvari szállítója

BUDAPEST, V. ker., Sétatér-utca és Szabadság-tér sarok.

Hatóságilag megvizsgált, nem titkos összetételű szer!

